

AB „NOVATURAS“

konsoliduotasis metinis pranešimas,
Nepriklausomo auditoriaus išvada
konsoliduotosios ir finansinės ataskaitos už metus,
pasibaigusius **2022** m. gruodžio 31 d.

TURINYS

	PUSLAPIS
VADOVO ŽODIS	3 - 4
KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS	5 - 12
APLINKOSAUGOS, SOCIALINĖ IR VALDYSENOS ATASKAITA	
VALDYSENOS ATASKAITA	13 - 34
SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS ATASKAITA	35 - 38
APLINKOSAUGOS ATASKAITA	38 - 39
ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS	40
NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	41 - 44
KONSOLIDUOTOSIOS IR ATSKIROS FINANSINĖS ATASKAITOS:	
KONSOLIDUOTOSIOS IR ATSKIROS FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS	45 - 46
KONSOLIDUOTOSIOS IR ATSKIROS PELNO (NUOSTOLIŲ) IR KITŲ BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS	47
KONSOLIDUOTOSIOS IR ATSKIROS NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS	48 - 49
KONSOLIDUOTOSIOS IR ATSKIROS PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS	50 - 51
KONSOLIDUOTŲJŲ IR ATSKIRŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS	52 - 87

Vadovo komentaras

Gerbiamieji,

2022-ieji mums buvo suvaldytų iššūkių metai – ambicingus tikslus metų pradžioje koregavo karas Ukrainoje ir dėl to sulėtėjusi paklausa kelionėms bei drastiškai kilusios aviacinio kuro kainos, kurios lėmė laikiną nuostolį. Tačiau savalaikiai ir taiklūs sprendimai padėjo reikšmingai pagerinti veiklos rezultatus antrąjį pusmetį.

Operatyviai reagavome į paklausos pokyčius ir atitinkamai koregavome skrydžių programą, o glaudus bendradarbiavimas su partneriais padėjo užtikrintai auginti pardavimus, adaptuoti viešbučių pasiūlą. Praėjusiais metais priėmėme strateginį sprendimą įgyvendinti kito kelionių organizatoriaus („Kidy Tour“) keliautojų rezervacijas – šį iššūkį sėkmingai suvaldėme, ne tik pateisindami pačių keliautojų lūkesčius, bet ir reikšmingai padidinę aptarnautų keleivių skaičių. Įvestas kuro mokestis metų bėgyje leido sumažinti nuostolius dėl kuro kainos svyravimo.

Po pirmo pusmečio fiksavome neigiamą EBITDA (-0,8 mln. EUR) ir grynąjį nuostolį (-1,7 mln. EUR), tačiau metus pabaigiant turėdami teigiamą EBITDA (+ 0,48 mln. EUR).

Į pelningumo kelią grįžome jau vasarą, o nuo rugsėjo kas mėnesį fiksavome reikšmingai augančias pajamas. Kiekvienas mėnesis nuo rudens pradžios iki pat gruodžio buvo sėkmingesnis už praėjusį, o metus visos grupės mastu užbaigėme rekordinėmis 197 mln. eurų pajamomis, kai atitinkamai 2021 m. jos siekė 109 mln. eurų.

Toks pasiekimas iššūkių kupinu laikotarpiu pirmiausia yra komandos susitelkimo ir profesionalumo rezultatas, o solidūs rezultatai visai grupei leidžia užtikrintai judėti pirmyn.

Kryptingai augantis klientų skaičius

Mūsų klientų skaičius reikšmingai didėja. 2022 m. „Novaturo“ grupė aptarnavo 267 tūkst. keleivių ir taip gerokai sumažino atotrūkį nuo 2018 ir 2019 m., kai jų istoriškai skaičiuota daugiausia. Lyginant 2021 m. su 2022 m., klientų skaičius išaugo daugiau nei 55 proc. Jam kryptingai kylant siekiame ir toliau tęsti subalansuotą kelionių programą – užtikrinti tokią pasiūlą, kuri organiškai atitiktų paklausą bei padėtų efektyviai reaguoti į konkurencinės aplinkos pasikeitimus.

Lyderystė turizmo rinkoje

2022 m. spalį pradėjome išankstinius vasaros sezono pardavimus. Keliautojams pasiūlėme subalansuotą, gerai strategiškai apgalvotą 2023 m. kryptų paletę bei naudų paketą, užtikrinantį ir mažiausios kainos garantiją. Išankstiniai šių metų vasaros pardavimai viršijo praėjusių metų rodiklius visose kryptyse.

Kaip įprastai, daug dėmesio skyrėme kryptims, kurios keliautojų tarpe populiariausios ir neužleidžiančios lyderiaujančių pozicijų, tokios kaip Turkija, Graikija. Be to, fiksavome itin didelį augimą ir sąlyginai naujose kryptyse, kurias renkasi vis daugiau keliautojų – pavyzdžiui, pardavimai į Juodkalniją, Tunisą 3 kartus viršijo praėjusių metų išankstinius pardavimus.

2022 m. žiemą buvo pastebimas ir itin didelis susidomėjimas egzotinėmis tolimosiomis kryptimis, tokiomis kaip Tailandas, Indonezija, Maldivai, Šri Lanka, Mauricijus, Seišeliai, Kuba, Meksika, Zanzibaras, Dominikos Respublika ir kitomis. Matydami išaugusią tokių kelionių paklausą, atitinkamai padidinome jų pasiūlą. Be to, didesnę dėmesį tokioms kryptims žadame ir šiemetams, todėl asortimento įvairovę planuojame dar plėsti.

Iš esmės matome tendenciją, kad keliautojai linkę keliones planuoti vis labiau iš anksto ir rinktis iš plačiausio kryptų, kurortų, viešbučių ir kambarių asortimento. Palyginimui – metų pradžioje vidutinis laikas nuo įsigijimo iki kelionės pradžios buvo du mėnesiai, o antroje metų pusėje artėjo link trijų mėnesių ir toliau nuosekliai auga.

Aviacijos pasiekimai

2022 m. tinkamai subalansavę turizmo produktų pasiūlą ir operatyviai reaguodami į aplinkybes, visos grupės mastu išlaikėme itin aukštą lėktuvų užpildymo rodiklį. Vertinant metų vidurkį, jis siekė 94,4 proc., o visą ketvirtąjį ketvirtį – daugiau nei 96 proc.

Siekdami gerinti savo klientų patirtis bei mažinti CO2 taršos pėdsaką, nuo 2022 m. gruodžio mėn. Estijoje pakeitėme lėktuvą į aplinkai draugiškesnį, naujos kartos „Boeing 737-8“. Šį žingsnį vertiname kaip itin reikšmingą užtikrinant tvarios keliones. Naujasis lėktuvas ne tik talpina 5 proc. daugiau keleivių, bet ir suvartoja 12-15 proc. mažiau kuro. Tai reiškia, kad CO2 išmetimas mažėja 16-18 proc., ir taip į aplinką išmetama ~5-6 tūkst. tonų mažiau CO2 per metus.

Darbuotojų motyvacija ir lojalumo skatinimas

Dar vienas svarbus 2022 m. žingsnis, kuriuo siekiame motyvuoti savo profesionalų komandą bei stiprinti lojalumą – pirmieji Lietuvos turizmo rinkoje pristatėme opcionų programą. Joje gali dalyvauti visi įmonės darbuotojai, įsigydami įmonės akcijų už mažesnę nei rinkos kainą ir tokiu būdu prisidėdami prie tvaraus bendrovės akcijų vertės augimo.

Akcijų opcionų programą taikome trijose srityse – motyvuodami aukščiausio lygio vadovus, suteikdami galimybę visiems įmonės darbuotojams savo skatinamąjį priedą gauti ne pinigais, o akcijų opcionais ir augindami darbuotojų lojalumą priklausomai nuo išdirbto laikotarpio įmonėje.

Pripažinimas už suvaldytus iššūkius

„Novaturo“ grupės sėkmę atspindi ir gautas reikšmingas apdovanojimas. Tradiciniuose „Nasdaq Baltijos rinkos apdovanojimuose 2023“ bendrovė pripažinta geriausiai pastarųjų metų iššūkius įveikusia ir rinkos pokyčius suvaldžiusia įmone. „Novaturui“ teko nugalėtojos titulas nominacijoje „Metų iššūkis“ – už indėlį vystant Lietuvos ir Baltijos kapitalo rinkas.

Apibendrinami nelengvus, tačiau į tvarų augimą padėjusius grįžti 2022 m., į ateitį žiūrime optimistiškai ir užtikrintai. Net ir aktyvėjant konkurencinei aplinkai, aiškiai išlaikome savo lyderystę kaip didžiausias kelionių organizatorius

AB „NOVATURAS“, įmonės kodas 135567698, A. Mickevičiaus g. 27, Kaunas, Lietuva
KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

Baltijos šalių turizmo rinkoje ir ryškiai didiname atotrūkį nuo artimiausių konkurentų. Tai įkvepia toliau kryptingai siekti ambicingų tikslų bei planuoti drąsius veiklos žingsnius.

Pagarbiai,
Generalinis direktorius
Vitalij Rakovski

Bendroji informacija

Ataskaitinis laikotarpis

Ataskaita už kalendorinius metus, pasibaigusius 2022 m. gruodžio 31 d.

Emitentas ir jo kontaktiniai duomenys

Emitento pavadinimas	AB „Novaturas“
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data	1999 m. gruodžio 16 d.
Registro tvarkytojas	Valstybės įmonė Registrų centras
Įmonės kodas	135567698
LEI kodas	097900BGCW0000042109
Buveinės adresas	A. Mickevičiaus g. 27, LT-44245 Kaunas
Telefonas	+370 37 321 264
Faksas	+370 37 321 130
El. pašto adresas	info@novaturas.lt
Interneto adresas	www.novaturasgroup.com

2014 m. lapkričio 25 d. Juridinių asmenų registre buvo įregistruotas UAB „Novaturas“ pertvarkymas į AB „Novaturas“. Nuo pertvarkymo ir naujo teisinio statuso įregistravimo datos AB „Novaturas“ (toliau – „Bendrovė“) perėmė visas UAB „Novaturas“ teises ir pareigas.

Pagrindinė Bendrovės ir jos dukterinių įmonių veikla – kelionių organizavimas bei platinimas.

Bendrovės įstatinis kapitalas yra 234 210 Eur, kuris padalintas į 7 807 000 paprastąsias vardines akcijas, akcijos nominali vertė yra 0,03 Eur. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos.

2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovės valdybą sudarė 5 nariai.

2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovės vadovas buvo generalinis direktorius Vitalij Rakovski.

Dukterinės įmonės

Novaturo grupę sudaro motininė įmonė AB „Novaturas“ bei dukterinės įmonės (toliau – „Grupė“), kurių pagalba Bendrovė vykdo veiklą konkrečiose rinkose.

Dukterinės įmonės pavadinimas	Šalis	Registracijos adresas	Valdoma akcijų dalis, proc. gruodžio 31 d.	
			2022 m.	2021 m.
SIA „Novatours“	Latvijos Respublika	Kr. Valdemara g. 100, Ryga, Latvija	100	100
OU „Novatours“	Estijos Respublika	Ravala g. 6, Talinas, Estija	100	100
UAB „Aviaturas ir Partneriai“	Lietuvos Respublika	Konstitucijos pr. 15/5, Vilnius, Lietuva	100	100
SRL „Novatours Holidays“*	Rumunijos Respublika	M. Caramfil g. 53, Bukareštas, Rumunija	100	100

* Dukterinės įmonės Rumunijoje veikla sustabdyta nuo 2009 m.

Per metus Bendrovė neįsigijo savo akcijų ir jų neturėjo metų pabaigoje. Taip pat Bendrovės dukterinės įmonės neturi Bendrovės akcijų.

2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo filialą, registruotą adresu J. Jasinskio g. 16, Vilnius, Lietuva. Filialo registracijos kodas 125142371. Jo veiklos finansiniai rezultatai yra įtraukti į Bendrovės finansines ataskaitas.

Pagrindinė veikla

Veiklos geografija

Esame didžiausias kelionių operatorius Baltijos šalyse, Lietuvos rinkoje įsitvirtinęs nuo 1999 m, o nuo 2004 m. esame Baltijos šalių rinkos lyderis. Didžiojomės tvirtomis pozicijomis Baltijos šalių rinkose, gerai žinomu prekių ženklu, dideliu klientų lojalumu ir ilgamečiais ryšiais su kelionių agentūromis bei paslaugų teikėjas, todėl keliautojams galime pasiūlyti platų paslaugų spektrą už patrauklią kainą.

Pardavimo kanalai

Mūsų produktai žmonėms yra pasiekiami per įvairius platinimo kanalus. Dirbame su daugiau nei 400 kelionių agentūrų, iš jų – didžiausiomis agentūromis Baltijos šalyse. Savo pardavimo vietas turime didžiuosiuose Lietuvos, Latvijos ir Estijos miestuose. Taip pat investuojame į besivystantį mūsų e. komercijos kanalą. Interneto prekyba vykdoma per Bendrovės svetaines ir tarptautinę platformą GDS („Global Distribution Systems“).

Produktų asortimentas

Mūsų produktų asortimentas labai įvairus: siūlome skirtingus kelionių tipus, kainas ir kelionių kryptis. Dėl plataus produktų asortimento galime pasiūlyti produktus, kurie atitinka įvairių klientų grupių poreikius ir lūkesčius. Tai mums suteikia galimybę išlaikyti savo pozicijas beveik visuose rinkos segmentuose ir efektyviai prisitaikyti prie besikeičiančių keliautojų poreikių. Savo produktų asortimente siūlome organizuotus vasaros ir žiemos atostogų paketus bei pažintines keliones autobusu ir lėktuvu daugiau nei 30 kelionių kryptių visame pasaulyje, iš kurių – ir patys populiariausi Pietų Europos kurortai bei rinktinės vietos Šiaurės Afrikoje, Vidurio Rytuose, Azijoje ir Lotynų Amerikoje. Taip pat prekiaujame skrydžių bilietais „Novaturo“ organizuojamuose skrydžiuose ir siūlome apgyvendinimą viešbučiuose.

Kelionių paketai. Mūsų organizuotų kelionių pasiūlymų didžiąją dalį sudaro poilsinių kelionių lėktuvu organizavimas. Tai apima poilsines keliones į populiarius vasaros kurortus Europoje (Viduržemio jūros regione), Šiaurės Afrikoje, Azijoje, Pietų Amerikoje bei populiariausias žiemos kelionių kryptis Europoje – Italijoje ir Prancūzijoje. Klientams siūlome pilną paslaugų paketą: skrydžius, pervežimus iš oro uosto į viešbutį, apgyvendinimą, išsisaugant parą dirbančius vietinius gidus ir pramogas kelionės metu, įskaitant visos dienos ekskursijas vasarą.

Pažintinės kelionės lėktuvais. Pažintinės kelionės lėktuvu yra vidutinių ir didelių atstumų kelionės, tarp kurių ir kelionės į Aziją bei Pietų Ameriką. Organizuojami užsakomieji ir reguliarieji skrydžiai iš Vilniaus. Siūlome skrydžius, apgyvendinimą, turistines keliones autobusu ir kelionių vadovus visai dienai, kurie lydi turistus visos kelionės metu ir teikia jiems informaciją apie šalį bei lankytinas vietas bei pramogas.

Pažintinės kelionės autobusais. Pažintinės kelionės autobusu rengiamos į lankytinas vietas Europoje (įskaitant Lenkiją, Vokietiją, Prancūziją, Italiją, Austriją, Kroatiją ir Graikiją). Pažintinės kelionės autobusu organizuojamos iš Lietuvos. Siūlome keliones autobusu, apgyvendinimą, keliones į lankytinas vietas autobusu ir kelionių vadovus, kurie visos kelionės metu lydi keliautojus.

Poilsis Baltijos šalyse. Poilsio bei nakvynės paslaugos visuose pagrindiniuose Baltijos šalių kurortuose bei didžiuosiuose miestuose.

Kiti produktai. Mūsų kitus produktus sudaro lėktuvų bilietai ir viešbučių užsakymas internetu. Šiuos produktus parduodame individualiems klientams ir kelionių operatoriams, kuriems dažnai reikalingos vietos populiariausiuose užsakomuosiuose skrydžiuose.

Prekiniai ženklai.

Produktų įvairovė apima ir prekių ženklus bei produktų linijas. Mūsų svarbiausi prekių ženklai yra „Novaturas“ (Lietuvoje) ir „Novatours“ (Latvijoje ir Estijoje), kurie generuoja didžiąją pajamų dalį. Be šių prekių ženklų, valdome tokius prekės ženklus kaip „ECO Travel“ ir „Sofa travel“, ir aukštos klasės produktų liniją „Novaturas Gold“.

Vertybinių popierių prekybami reguliuojamose rinkose

Nasdaq Vilnius akcijų birža yra namų rinka Bendrovės akcijoms. Nuo 2018 m. kovo 21 d. Bendrovės akcijomis yra prekiaujama dvejose rinkose – Nasdaq Vilnius akcijų biržoje ir Varšuvos akcijų biržoje.

Bendrovės akcijų simbolis Nasdaq Vilnius akcijų biržoje yra NTU1L, o Varšuvos akcijų biržoje NTU.

Akcijų rūšis	Akcijų kiekis	Nominali akcijos vertė (eurais)	Nominali vertė iš viso (eurais)	Emisijos kodas
Paprastosios akcijos	7 807 000	0,03	234 210	LT0000131872

Svarbiausi įvykiai 2022 metais:

- 2022-01-12 Po 22 veiklos metų AB „Novaturas“ atnaujino logotipą.
- 2022-01-26 Vitalij Rakovski tapo „Novaturo“ grupės naujuoju vadovu.

- 2022-02-08 „Novaturas“ paskelbė Grupės 2021 m. rezultatus.
- 2022-04-01 „Enlight Research“ atliko AB „Novaturas“ apžvalgą.
- 2022-04-13 „Novaturas“ pradėjo išankstinius pardavimus į pagrindines 2022-2023 m. žiemos sezono kelionių kryptis.
- 2022-04-22 „Novaturas“ priėmė sprendimą perimti „Kidy Tour“ keliautojų rezervacijas.
- 2022-04-28 paskelbti „Novaturo“ grupės 2022 m. pirmojo ketvirčio rezultatai.
- 2022-05-09 Naujuoju finansų direktoriumi tapo Arūnas Žilys.
- 2022-05-24 paskelbta 2021 m. metinė AB „Novaturas“ informacija.
- 2022-08-18 paskelbti 2022 m. I pusmečio rezultatai.
- 2022-10-11 „Novaturo“ grupė pradėjo 2023 m. vasaros sezono išankstinius pardavimus.
- 2022-11-17 „Novaturas“ paskelbė 9 mėnesių rezultatus.
- 2022-11-21 „Novaturo“ komandą papildė nauja pardavimų direktorė Rasa Barisienė.
- 2022-12-30 „Novaturo“ grupė visiems darbuotojams pasiūlė akcijų opcionų programą.

Svarbiausi įvykiai 2023 metais (2023-01-01 – 2023-04-30 periodu):

- 2023-02-13 „Novaturo“ grupė tradiciniuose „Nasdaq Baltijos rinkos apdovanojimuose 2023“ pripažinta geriausiai pastarųjų metų iššūkius įveikusia ir rinkos pokyčius suvaldžiusia įmone.
- 2023-02-27 „Novaturo“ grupės vadovas V. Rakovski akcininkams, investuotojams bei analitikams pristatė preliminarinius 2022 m. rezultatus.
- 2023-03-13 „Novaturo“ grupės finansų direktoriumi tapo Vygantas Reifonas.
- 2023-04-20 Investuotojams pristatyta AB „Novaturas“ 2023-2025 m. strategija.

Finansinė informacija

2022 m. Grupės rezultatai:

- Pardavimai pasiekė 197 mln. Eur ir buvo 81 proc. didesni lyginant su tuo pačiu 2021 m. rezultatu.
- Bendrasis pelnas pasiekė 19 mln. Eur ir buvo 41,5 proc. didesnis nei fiksuose 2021 metais.
- Veiklos sąnaudos pasiekė 19,3 mln. Eur ir buvo 73 proc. didesnės nei 2021 metais.
- EBITDA rodiklis buvo teigiamas ir pasiekė 481 tūkst. Eur, 2021 m. šio rodiklio reikšmė sudarė 2,6 mln. Eur.
- Per 2022 m. Grupė patyrė 818 tūkst. Eur grynojo nuostolio. 2021 m. rezultatas sudarė 909 tūkst. Eur grynojo pelno.
- 2022 m. Grupė aptarnavo 267 tūkst. keleivių. Lyginant su 2021 m., 2022 m. klientų skaičius išaugo daugiau nei 55 proc.

Pagrindiniai Grupės rodikliai

Finansiniai rodikliai	2022	2021	Pokytis, proc.
Pajamos	196 676	108 995	80,4%
Bendrasis pelnas	19 088	13 489	41,5%
EBITDA	481	2 553	-81,2%
Veiklos pelnas (EBIT)	222	2 403	-90,8%
Pelnas neatskaičius mokesčių	(755)	938	-180,5%
Laikotarpio grynas pelnas	(818)	909	-190,0%

Santykiniai rodikliai	2022 m.	2021 m.	Pokytis
Paprastųjų vardinių akcijų skaičius	7 807 000	7 807 000	-
Pelnas vienai akcijai (Eur)	(0,10)	0,12	-0,2
Bendro pelno marža (proc.)	9,7	12,4	-2,7 pp
EBITDA marža (proc.)	0,2	2,3	-2,1 pp
Veiklos pelno (EBIT) marža (proc.)	0,1	2,2	-2,1 pp
Pelno, neatskaičius mokesčių, marža (proc.)	(0,4)	0,9	-1,3 pp
Laikotarpio gryno pelno marža (proc.)	(0,4)	0,8	-1,2 pp
Vidutinė turto graža (ROA) (proc.)	(1,6)	1,7	-3,2 pp
Skolos ir nuosavybės koeficientas (proc.)	61,9	94,9	-35,1 pp
Kapitalo ir turto santykis (proc.)	25,5	33,8	-7,2 pp
Faktinis pelno mokesčio tarifas (proc.)	(8,3)	3,1	-11,4
Bendro likvidumo rodiklis	0,73	0,75	-0,02

Kelionių paketai sudarė didžiausią tiek pardavimų, tiek ir uždirbto pelno dalį. Pažintinės kelionės autobusu ir lėktuvu sudaro nedidelę pardavimų dalį. Kitų pardavimų pajamos augo, tačiau įtaka pelnui buvo nedidelė.

Geografinė ir kita pardavimų informacija

2022 m. pagrindinė Bendrovės veikla buvo kelionių organizavimas ir kelionių paketų pardavimas per mažmeninį kelionių agentūrų tinklą, vidinius pardavimo kanalus (nuosavi mažmeninės prekybos biurai, internetinė svetainė, skrydžių bilietų pardavimas per Globalią distribucijos sistemą (GDS)). „Novaturo“ kelionės parduojamos daugiau nei 400 kelionių agentūrų Baltijos šalyse. Elektroninės komercijos pardavimai vyksta per „Novaturo“ grupės įmonių svetaines. Per 2022 m. Bendrovės internetinėje svetainėje apsilankė 3,6 mln. unikalių lankytojų, ir tai buvo 38 proc. daugiau nei per 2021 m. (2,6 mln. unikalių lankytojų).

Bendrovė taip pat parduoda užsakomųjų skrydžių bilietus į savo organizuojamus skrydžius per GDS sistemą. Tai reiškia, kad Bendrovės užsakomųjų skrydžių bilietai yra prieinami agentams visame pasaulyje, o keleiviai šiuos bilietus gali įsigyti per populiariausias bilietų platinimo platformas.

Toliau pateiktas pajamų išskaidymas pagal pardavimų kanalus:

	2022 m., proc.	2021 m., proc.	Pokytis
Kelionių agentūros	69,1	69,1	-
Nuosavos kelionių agentūros	13,7	11,1	+2,6 p.p.
Internetiniai pardavimai	16,1	17,4	-1,3 p.p.
GDS	1,1	2,4	-1,3 p. p.
Iš viso	100,0	100,0	

Aptarnautų klientų skaičius pagal pardavimo šalis (duomenys pateikti tūkstančiais keleivių):

AB „NOVATURAS“, įmonės kodas 135567698, A. Mickevičiaus g. 27, Kaunas, Lietuva
KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

	2022 m.	2021 m.	Pokytis, proc.
Lietuva	141,1	87,3	+61,6%
Latvija	55,6	30,0	+85,2%
Estija	70,3	54,7	+28,5%
Kita	-	-	-
Iš viso	266,9	172,0	+55,2%

Kaip ir ankstesniais metais, pagrindinis Bendrovės produktas yra kelionių paketai. 2022 m., lyginant su 2021 m. duomenimis, sparčiai augo pažintinių kelionių autobusu ir lėktuvu kategorijos (padidėjimas yra 11 ir 4 kartus atitinkamai). Žemiau pateikiamas aptarnautų klientų skaičius pagal produkto kategoriją (tūkstančiais keleivių).

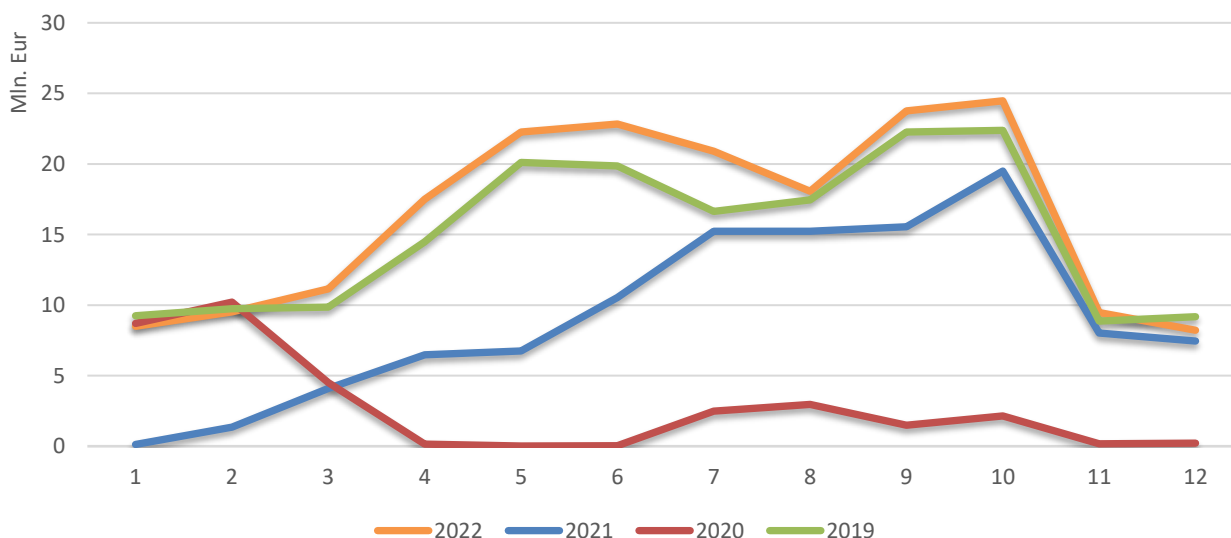
	2022 m.	2021 m.	Pokytis, proc.
Kelionių paketai	215,5	136,0	+58,5%
Pažintinės kelionės autobusu	3,4	0,3	+1 033,3%
Pažintinės kelionės lėktuvu	1,3	0,3	+333,3%
Kita (skrydžių bilietų Pardavimai ir viešbučių rezervacijos)	46,7	35,4	+31,9%
Iš viso	266,9	172,0	+55,2%

Pagrindinė vasaros kelionių kryptis išliko Turkija – ją pasirinko daugiau nei 40 proc. visų „Novaturo“ klientų. Kitaip nei 2021 m., 2022 m. buvo aktyvus slidinėjimo sezonas, taip pat fiksavome didesnę paklausą tolimųjų kraštų kelionėms.

	2022 m., proc.	2021 m., proc.	Pokytis
Turkija	40,8	36,9	+3,9 p,p,
Graikija	13,6	19,3	-5,7 p,p,
Egiptas	16,3	20,1	-3,8 p,p,
Bulgarija	3,6	6,9	-3,3 p,p,
Juodkanija	5,8	5,3	+0,5 p,p,
Ispanija (su Kanarų salomis)	7,1	7,5	-0,4 p,p,
Slidinėjimas	2,2	-	+2,2 p,p,
Tolimųjų kraštų kelionės	2,7	0,7	+2,0 p,p,
Kitos kryptys	7,9	3,3	+4,6 p,p,
Iš viso	100,0	100,0	-

Pajamų sezonškumas mėnesiais:

Grupės pajamos mėnesiais

Informacija apie susijusių šalių sandorius

Susijusių šalių sandoriai pateikti aiškinamajame rašte prie finansinių ataskaitų.

Rizikos valdymas

Su pagrindiniais Grupės partneriais susijusi rizika

Sutartys su pagrindiniais Grupės partneriais (avialinijos, autobusų nuomos kompanijos, viešbučių tiekėjai) numato išankstinius apmokėjimus už paslaugas. Dėl šios priežasties vienam ar keliems pagrindiniams tiekėjams (ypač avialinijoms) nesugebant išpildyti sutarties sąlygų (tame tarpe ir dėl pagrindinio partnerio nemokumo) Grupės veiklai gali būti padaryta reikšminga žala, gali nukentėti Grupės finansinė būklė ir rezultatai. Tam, kad sumažinti riziką, Grupė dirba su keletu pagrindinių aviakompanijų vienu metu, taip pat didesnę apimtį generuojančiose kelionių kryptyse dirba su keletu viešbučių paslaugų tiekėjų.

Kredito rizika

Bendrovės kredito rizika yra gana žema, kadangi yra reikalaujama apmokėti už kelionę prieš kelionės pradžią. Be to, kelionių agentūroms, per kurias yra vykdomi visi pagrindiniai pardavimai, yra suteikti kredito limitai. Jais siekiama, kad kelionių agentūros laiku atsiskaitytų. Joms viršijus nustatytą kredito limitą, rezervacinė sistema automatiškai blokuoja jų pardavimus. Bendrovė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievolės. Didžiausią kredito riziką sudaro kiekvieno finansinio turto vieneto balansinė vertė, įskaitant išvestines finansines priemones finansinės būklės ataskaitoje, jeigu tokių yra. Todėl Bendrovės vadovybė mano, jog maksimali rizika yra lygi iš pirkėjų ir kitų gautinų sumų sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius finansinės būklės ataskaitoje sudarymo dieną.

Palūkanų normos rizika

Didesnę Grupės finansinių skolų dalį sudaro paskolos su fiksuota palūkanų norma, o su kintama palūkanų norma yra susijusi Bendrovės kredito linija, kurios ateityje panaudotina dalis priklauso nuo būsimų finansinių aplinkybių. Atsižvelgiant į tai Grupė nenaudoja palūkanų normų apsisiekimo sandorių, o atitinkamą palūkanų normų svyravimų riziką įskaičiuoja į produktų pardavimo kainą.

Užsienio valiutos rizika

Absoliuti daugumo Grupės pardavimo pajamų yra gaunama Eurais, tačiau dalis savikainą sudarančių paslaugų, iš kurių reikšmingiausia yra skrydžių dalis, yra perkama JAV doleriais.

Siekdama sumažinti tiek aviacinio kuro svyravimo, tiek su aviaciniu kuru susijusių užsienio valiutos riziką, nuo 2014 m. Grupė naudoja draudimosi politiką praktiškai įgyvendinamą kuro ateities (arba pasirinkimo) sandorių bei išankstinių valiutos pirkimo sandorių, užtikrinančių parduotų kelionių maržos apsaugą nuo kuro kainos bei valiutos kursų svyravimo, pagalba. Šioms finansinėms priemonėms taikoma apsidraudimo apskaita.

Likvidumo valdymas

Bendrovės politika yra palaikyti pakankamą grynųjų pinigų ir grynųjų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo kiekio kredito linijų pagalba, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytus įsipareigojimus. Likvidumo rizika yra valdoma planuojant Bendrovės pinigų srautus.

2022 m. gruodžio 31 d. Grupė laikėsi visų finansinių ir nefinansinių rodiklių, numatytų Grupės įmonių finansavimo sutartyse su bankais bei kitais finansuotojais.

Kapitalo valdymas

Pagrindinis Bendrovės kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad Bendrovė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus ir kad Bendrovė palaikytų teisingus kapitalo rodiklius siekiant sustiprinti veiklą ir maksimizuoti akcininkų vertę („kapitalas“ pagal IAS 1 sampratą atitinka nuosavą kapitalą, pateiktą finansinėse ataskaitose).

Bendrovė valdo savo kapitalo struktūrą ir keičia ją, atsižvelgdama į ekonominių sąlygų pokyčius ir pagal savo veiklos rizikos ypatybes. Siekiant palaikyti arba pakeisti kapitalo struktūrą, Bendrovė gali pakeisti dividendų išmokėjimą akcininkams, grąžinti kapitalą akcininkams arba išleisti naują akcijų emisiją.

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Bendrovės nuosavas kapitalas sudarytų ne mažiau negu 50 proc. jos akcinio kapitalo, kurį sudaro akcinis kapitalas ir akcijų priedai. Bendrovė taip pat turi nuosavo kapitalo ir turto santykio reikalavimų iš paskolas suteikusių finansuotojų, kurių buvo laikomasi 2022 m. gruodžio 31 d.

Bendrovė vertina kapitalą naudodama įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykio koeficientą. Kapitalą sudaro paprastosios akcijos, rezervai ir nepaskirstytasis pelnas, priskirtinas patrunuojančios įmonės nuosavo kapitalo turėtojams.

Grupė ir Bendrovė nevykdo jokios tyrimų ir plėtros veiklos.

Planai ir prognozės

Pagrindiniai 2023 m. tikslai yra šie:

- Išlaikyti pirmaujančią poziciją rinkoje Baltijos šalyse, skatinant naujas ar sugrįžtančias kryptis bei tolimųjų kraštų keliones;
- Didinti dėmesį paslaugų skaitmenizavimui;
- Toliau gerinti savo klientų patirtis ir formuoti teigiamus jų atostogų planavimo įpročius, siūlydami išankstinių kelionių užsakymo bei kitas paslaugas;
- Didinti pelningumą taikant strategiškai apgalvotus kainodaros algoritmus ir taiklias apsidraudimo išvestines finansines priemones.

Aplinkosaugos, socialinė ir valdysenos ataskaita

Valdysenos ataskaita

Iki 2020 m. birželio 30 d. akcininkų susirinkimo sprendimo Bendrovės valdymo organai buvo: visuotinis akcininkų susirinkimas, stebėtojų taryba, valdyba ir Bendrovės vadovas – generalinis direktorius. 2020 m. birželio 30 d. akcininkų susirinkime buvo nuspręsta pertvarkyti Bendrovės valdymo struktūrą, atsisakant stebėtojų tarybos ir perduodant jos funkcijas naujai suformuotai Bendrovės valdybai. Nuo 2020 m. birželio 30 d. Bendrovės valdymo organai yra: visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir Bendrovės vadovas – generalinis direktorius.

Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai, priimti Bendrovės įstatuose numatytais visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijos klausimais, yra privalomi akcininkams, valdybai, vadovui bei kitiems Bendrovės darbuotojams. Visuotiniame akcininkų susirinkime turi teisę dalyvauti akcininkai, visuotinio akcininkų susirinkimo apskaitos dienos pabaigoje buvę Bendrovės akcininkais. Bendrovės susirinkimo apskaitos diena yra 5 (penktoji) darbo diena iki visuotinio akcininkų susirinkimo arba 5 (penktoji) darbo diena iki pakartotinio visuotinio akcininkų susirinkimo. Asmuo, dalyvaujantis visuotiniame akcininkų susirinkime ir turintis teisę balsuoti, turi pateikti asmens tapatybę liudijantį dokumentą. Asmuo, kuris nėra akcininkas, be asmens tapatybę patvirtinančio dokumento turi pateikti dokumentą, patvirtinantį teisę balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime.

Pagal Bendrovės įstatus, iki 2020 m. birželio 30 d. veikusią stebėtojų tarybą sudarė penki nariai, išrenkami trejų metų kadencijai ir kartu veikiantys kaip Bendrovės priežiūros organas. Taryba atstovavo akcininkams ir atliko priežiūros ir kontrolės funkcijas. Tarybos nariai buvo renkami visuotiniame akcininkų susirinkime kaip tai aprašo Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas. Du iš penkių tarybos narių buvo nepriklausomi. Tarybos pirmininką tarybos nariai išsirenka iš savo tarpo. Taryboje veikė du komitetai – Audito komitetas ir Atlygio ir skyrimo komitetas. Tiek Audito, tiek Atlygio ir skyrimo komitetų nariai buvo renkami trejiems metams iš Stebėtojų tarybos narių. Visi trys Audito komiteto nariai turėjo finansinį arba ekonominį išsilavinimą ir patirtį, taip pat du komiteto nariai buvo nepriklausomi.

Pagal Bendrovės įstatus, valdybą iki 2020 m. birželio 30 d. sudarė keturi nariai, rinkti trejų metų terminui ir kartu veikę kaip Bendrovės valdymo organas. Valdybos narius rinko stebėtojų taryba remdamasi įstatymų numatyta procedūra. Valdybos pirmininką valdyba išsirenka iš savo narių. Nuo 2020 m. birželio 30 d. Valdyba pertvarkyta ir pagal naujai patvirtintus Bendrovės įstatus buvo išrinkta visuotiniame akcininkų susirinkime. Valdybą sudaro penki nariai, renkami ketverių metų terminui ir kartu veikiantys kaip Bendrovės valdymo organas. Du iš penkių valdybos narių yra nepriklausomi, o likę trys atstovauja akcininkų interesams. Valdybos pirmininką Valdybos nariai išsirenka iš savo narių. Naujai suformuota Bendrovės Valdyba atlieka priežiūros, kontrolės bei strategijos formavimo funkcijas. Valdyba, paskiria ir atšaukia Generalinį direktorių, nustato jam atlyginimą ir kitas darbo sąlygas, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį ir skiria nuobaudas.

Bendrovės vadovas yra vienasmenis Bendrovės valdymo organas, kuris pagal savo įgaliojimus organizuoja einamąją Bendrovės ūkinę veiklą.

Bendrovė iš esmės laikosi bendrovės valdymo rekomendacijų, kurias pateikia Nasdaq Vilnius akcijų birža bei gerosios praktikos rekomendacijų, kurias pateikia Varšuvos akcijų birža. Detalus Bendrovės veikloje įdiegtų rekomendacijų sąrašas su paaiškinimais pateikiamas žemiau Valdysenos ataskaitoje. Savo internetiniame puslapyje www.novaturasgroup.com Bendrovė taip pat pateikia sąrašą rekomendacijų kurių dalinai arba pilnai nesilaiko.

Akcinis kapitalas

Bendrovės akcinis kapitalas yra 234 210 Eur. Jį sudaro 7 807 000 paprastosios vardinės 0,03 Eur nominalios vertės akcijos. Balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių Bendrovės akcijų skaičius yra 7 807 000.

Akcinkai

	Akcijų skaičius	Akcinio kapitalo dalis ir bendras balsų skaičius, proc.
Willgrow (buv. ME Investicija)	779 900	9,99
Ugnius Radvila	740 702	9,49
Moonrider OU	543 346	6,96
Rytis Šūmakaris	535 278	6,86
Vidas Paliūnas	535 278	6,86
Rendez Vous OU	524 671	6,72
Rondam AS	356 489	4,57
Kiti	3 791 336	48,55
Iš viso	7 807 000	100,0

Paskutinio visuotinio akcininkų susirinkimo, įvykusio 2022 m. gegužės 24 d., metu akcininkų susirinkimo apskaitos dienos (2022 m. gegužės 17 d.) duomenimis, bendras Bendrovės akcininkų skaičius buvo 6 178. Bendrovės duomenimis, 2022 gruodžio 31 d. Bendrovėje buvo 6 064 akcininkai.

Akcininkų teisės

Nė vienas Bendrovės akcininkas neturi jokių specialių kontrolės teisių. Visų akcininkų teisės yra vienodos. 2022 m. gruodžio 31 d. duomenimis, balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių Bendrovės akcijų skaičius sudaro 7 807 000. Viena paprastoji vardinė Bendrovės akcija suteikia vieną balsą visuotiniame akcininkų susirinkime.

Bendrovė nėra informuota apie kokius nors akcininkų tarpusavio susitarimus, dėl kurių gali būti ribojamos vertybinių popierių balsavimo teisės. Visi akcijų pardavimui pirminio viešojo siūlymo metu nustatyti suvaržymo laikotarpiai yra pasibaigę.

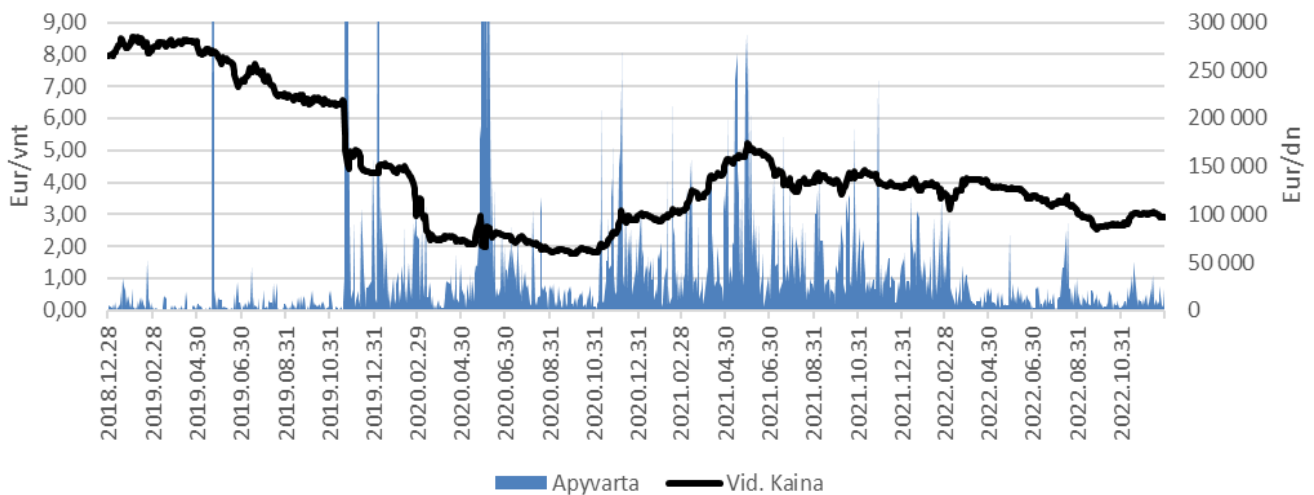
Informacija apie prekybą Bendrovės vertybiniais popieriais

Bendrovės 7 807 000 paprastosios vardinės akcijos (ISIN kodas LT0000131872) yra įtrauktos į vertybinių popierių biržos „Nasdaq Vilnius“ Oficialųjį prekybos sąrašą (simbolis – NTU1L) ir į Varšuvos akcijų biržą (simbolis – NTU, ISIN kodas LT0000131872).

Informacija apie prekybą Bendrovės akcijomis nuo 2018 m. gruodžio 28 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. Lietuvos vertybinių popierių biržoje „Nasdaq Vilnius“:

	Valiuta	Atidarymo kaina	Didžiausia kaina	Mažiausia kaina	Uždarymo kaina	Vidutinė kaina	Prekiautas kiekis (vienetais)	Prekybos apimtis (Eur)
2021 m.	Eur	2,94	4,90	2,70	3,84	3,17	3 103 457	12 045 114
2022 m.	Eur	3,82	4,17	2,50	2,92	3,52	1 436 627	5 062 964

NASDAQ Vilnius apyvarta ir akcijos kaina Eur

2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovės rinkos kapitalizacija buvo 22,8 mln. Eur.

AB „NOVATURAS“, įmonės kodas 135567698, A. Mickevičiaus g. 27, Kaunas, Lietuva

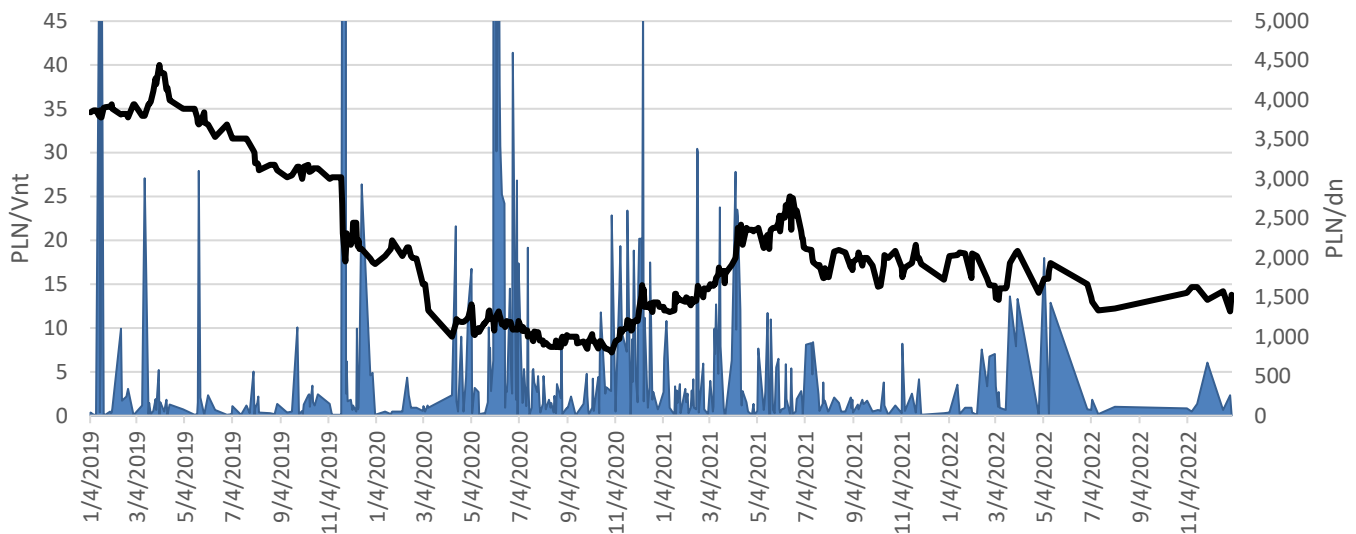
APLINKSAUGOS, SOCIALINĖ IR VALDYSENOS ATASKAITA UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

Informacija apie prekybą Bendrovės akcijomis nuo 2019 m. sausio 4 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. Lenkijos vertybinių popierių biržoje „GPW main market“:

	Valiuta	Atidarymo kaina	Didžiausia kaina	Mažiausia kaina	Uždarymo kaina	Vidutinė kaina	Prekiaus kiekis (vienetais)	Prekybos apimtis (PLN)
2021 m.	PLN	12,40	25,00	11,80	18,20	17,43	53 898	937 609
2022 m.	PLN	18,20	18,80	11,90	13,80	16,15	14,190	229 198

Varšuvos biržos apyvarta ir kaina PLN

2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovės rinkos kapitalizacija buvo 108 mln. PLN.

Informacija apie Bendrovės turimas savas akcijas

Bendrovė neturi įsigijusi savų akcijų. Bendrovė nėra ir nebuvo įsigijusi savų akcijų iš Bendrovės vadovų.

Dividendai

2018 m. Valdyba patvirtino dividendų mokėjimo politiką, pagal kurią dividendai turėtų sudaryti 70 – 80 proc. Bendrovės uždirbto pelno. Dėl 2020 m. prasidėjusios COVID-19 pandemijos įtakos ir su ja susijusių papildomų Bendrovės veiklos finansavimo sandorių apribojimų, skirstant Bendrovės pelną 2021 bei 2022 m. Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas priėmė sprendimus dividendų neskirti.

Bendrovės įstatų keitimo tvarka

Bendrovės įstatai keičiami Akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka Akcinių susirinkimo sprendimu, priimtu ne mažesne kaip 2/3 visų Akcinių susirinkime dalyvaujančių akcinių akcijų suteikiamų balsų dauguma. Akcinių susirinkimui priėmus sprendimą pakeisti Bendrovės įstatus, surašomas visas pakeistų įstatų tekstas ir po juo pasirašo Akcinių susirinkimo įgaliotas asmuo.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

Valdybos narių išrinkimo ir pakeitimo tvarka bei valdybos narių įgaliojimai

Valdybos nariai išrenkami ir pakeičiami Akcininkų susirinkimo sprendimu. Valdybos nariai analizuoja ir vertina Bendrovės veiklos organizavimą, finansinę būklę, metinių finansinių ataskaitų rinkinį, metinį pranešimą, tarpinį pranešimą ir atlieka kitus įstatymų bei Bendrovės įstatų jiems suteiktus įgaliojimus.

2020 m. birželio 30 d. visuotinis Akcininkų susirinkimas atšaukė ankstesnę valdybą bei išrinko šiuos naujos valdybos narius: Vidą Paliūną, Ugnį Radvilą, Janek Pohlą, Virginijų Lepešką bei Andrių Jurkonį.

Janek Pohla atsistatydino iš Bendrovės valdybos nario pareigų nuo 2021 m. gruodžio 17 d.

2022 m. gegužės 24 d. visuotinis Akcininkų susirinkimas valdybos nariu išrinko Rytį Šūmakarį (iki valdybos kadencijos pabaigos).

Bendrovės valdymo organų veikla 2022 m.

Valdybos veikla

Per 2022 m. įvyko septyniolika Valdybos posėdžių. Visuose Valdybos posėdžiuose buvo norminių aktų reikalaujamas kvorumas. Valdybos posėdžiuose buvo svarstyti ir patvirtinti klausimai, susiję su: Bendrovės valdybos veiklos organizavimu, Bendrovės veiklos rezultatais, Bendrovės strategija, organizacine struktūra, biudžetu, investiciniais projektais ir kt. Klausimai.

Valdybos posėdžiams pirmininkavo valdybos pirmininkas Virginijus Lepeška.

Žemiau pateiktoje lentelėje pateikiamas posėdžių skaičius, kuriuose dalyvavo Valdybos nariai:

	<u>Valdybos posėdžiai</u>
Posėdžių skaičius iš viso	17
Virginijus Lepeška	17
Ugnius Radvila	17
Vidas Paliūnas	17
Andrius Jurkonis	17
Rytis Šūmakaris	7

Trys iš valdybos narių atstovauja akcininkams, likę du – p. Virginijus Lepeška ir p. Andrius Jurkonis – yra nepriklausomi.

2022 m. gruodžio 31 d. Valdybos nariai:

<u>Vardas, Pavardė</u>	<u>Pareigos valdyboje</u>	<u>Užimamos pozicijos</u>	<u>Turimas akcijų sk.</u>	<u>Kadencijos pradžia</u>
Ugnius Radvila	Valdybos narys	-	740 702	2020-06-30
Vidas Paliūnas	Valdybos narys	Verslo centras 32, UAB – valdybos narys UAB „Optimistai“ – vykdytysis direktorius	535 278	2020-06-30
Rytis Šūmakaris	Valdybos narys	UAB „Marių Namai“ – vykdytysis direktorius ir valdybos narys	535 278	2022-05-25
Andrius Jurkonis	Valdybos narys (nepriklausomas narys)	Open type investment fund Axia Capital – fondo valdytojas; UAB Farmacijos kapitalas – vadovas; New Pharma, CEE – vadovas; UAB Privataus kapitalo investicijos – vadovas; UAB New retail LV – vadovas ir vienintelis akcininkas	-	2020-06-30
Virginijus Lepeška	Valdybos pirmininkas (nepriklausomas narys)	UAB Organizacijų vystymo centras – konsultantas ir valdybos pirmininkas; UAB OVC mokymai – konsultantas; UAB AL holdingas – generalinio direktoriaus patarėjas, valdybos narys; UAB Svenheim – direktoriaus patarėjas, valdybos narys; UAB Biseris – valdybos narys; UAB Lewben – valdybos narys	-	2020-06-30

Virginijus Lepeška

Eina vadybos konsultacijų ir mokymų įmonės „OVC Consulting“ valdybos pirmininko ir konsultanto pareigas. Yra sukaupęs didžiulę patirtį organizacijų konsultavimo, įmonių valdymo, strateginio valdymo klausimais. Nuo 2003 metų įvairiose įmonėse eina valdybos ir stebėtojų tarybos nario pareigas. Virginijus Lepeška yra įgijęs socialinių mokslų srities (psichologijos) daktaro laipsnį Vilniaus universitete. Šiuo metu eina UAB „Kosmelita“ ir UAB „Organizacijų vystymo centras“ valdybos pirmininko, UAB „Biseris“ ir UAB „Lewben Holdings“ valdybos nario pareigas. Taip pat yra Paramos vaikams centro valdybos narys. Bendrovės akcijų neturi.

Ugnius Radvila

Bendrovėje dirba nuo pat jos įkūrimo. 1999 – 2011 m. jis vadovavo Vilniaus padalinii, nuo 2011 m. yra Bendrovės konsultantas. 1995 – 2004 m. ėjo turizmo vadovo pareigas UAB „Interservis kelionių agentūra“. Nuo 2018 m. vasario mėn. tapo stebėtojų tarybos nariu. Vilniaus universiteto Komunikacijos fakultete yra įgijęs Komunikacijos ir informacijos magistro laipsnį (Tarptautinės komunikacijos studijų programa). Turi 9,49 proc. Bendrovės akcijų.

Vidas Paliūnas

dalyvavo formuojant UAB „Novaturas“ iš trijų kelionių agentūrų – viena jų buvo „DELTA travel agency“, kurioje jis ėjo generalinio direktoriaus pareigas. 2009 – 2018 m. jis buvo Bendrovės valdybos narys, o 2018 m. vasario mėn. tapo stebėtojų tarybos nariu. IT srities diplomą jis apsigynė Chemnico technologijų universitete, Vokietijoje. Turi 6,86 proc. Bendrovės akcijų.

Andrius Jurkonis

yra investicinio fondo „Axia Capital Fund“ valdytojas ir sertifikuotas finansų analitikas. Yra sukaupęs ilgametę patirtį eidamas vadovaujančias pareigas bendrovėse „Euroapotheca“, „VST“, „Swedbank“. A. Jurkonis yra įgijęs ekonomikos bakalaurą bei magistrą Vilniaus universitete. Šiuo metu eina „New Pharma CEE“ direktoriaus pareigas, yra UAB „Blue flight“, UAB „Gusania“ partneris. Bendrovės akcijų neturi.

Rytis Šumakaris

yra vienas iš AB „Novaturas“ įkūrėjų ir verslo partneris nuo 2001 m. Per 18 veiklos metų įmonėje Rytis reikšmingai prisidėjo prie „Novaturo“ verslo kūrimo, plėtros Baltijos šalyse užsitikrinant lyderio pozicijas visose rinkose. Ryčiui taip pat priklauso apgyvendinimo paslaugų įmonė „Nidos namai“. Turi 6,86 proc. Bendrovės akcijų.

Bendrovės atlygio politika

Peržiūrėta, atnaujinta ir patvirtinta 2022.05.24 visuotiniame akcininkų susirinkime

Atnaujintoje Atlygio politikos redakcijoje atsirado šie esminiai pakeitimai palyginus su ankstesne redakcija: (i) Bendrovėje nebeliko Atlygio ir Skyrimo komiteto, atliekančio Atlygio politikos priežiūros ir kontrolės funkciją; (ii) atsižvelgiant į tai, kad Bendrovėje nebėra Stebėtojų tarybos, atliekami su tuo susiję Atlygio politikos pakeitimai; (iii) patikslinamos kintamojo atlygio mokėjimo sąlygos ir formos.

Bendrovės atlygio principai

- Atlygio susiejimas su rezultatais ir suderinimas su akcininkų interesais: priimdama su atlygiu susijusius sprendimus Bendrovė sutelkia dėmesį į ilgalaikius, pagal riziką įvertintus rezultatus ir atlygina už rezultatus, kurie sukuria Bendrovei ilgalaikę vertę.
- Bendros sėkmės kultūros skatinimas: siekiant puoselėti bendros sėkmės kultūrą yra skatinamas ir apdovanojamas komandinis darbas. Vertinant darbuotojo rezultatus, atsižvelgiama į indėlį visos Grupės mastu tiek verslo padaliniuose, tiek individualiame lygmenyje.
- Gabiausių darbuotojų pritraukimas ir išlaikymas: konkurencingas ir protingas atlygis padeda pritraukti ir išlaikyti gabiausias žmones, reikalingus Grupės verslo augimui ir palaikymui, lojalumo išlaikymui.
- Rizikos valdymo ir atlygio integracija: Grupės valdymo organų nariai aiškiai susieja asmenis, atsakingus už reikšmingų rizikų priežiūrą bei jų atskaitomybę, bei atlieka atitinkamus vertinimus sąžiningai, teisingai ir objektyviai.
- Geros valdysenos praktika: geras Grupės valdymas palaikomas Valdybai prižiūrint vadovų atlygio programą, įskaitant Grupės atlygio principų laikymąsi, bendrų Grupės išteklių, naudojamų skatinamajam atlygiui, peržiūrėjimą ir tvirtinimą.
- Skaidrumas akcininkams: siekdamą akcininkams suteikti pakankamai informacijos ir konteksto, kad galėtų įvertinti Grupės atlygio programas, praktiką ir jų efektyvumą, Bendrovė viešai atskleidžia esmines taikomos atlygio programos sąlygas ir įgyvendinimo rezultatus.
- Skaidrumas darbuotojams: kiekvienam darbuotojui atskleidžiama jo atlygio dydis bei darbo rezultatų, kompetencijų ir kvalifikacijos kompleksas, kuriuo vadovaujantis nustatomas darbuotojo atlygio dydis.
- Lankstumas: esant būtinybei pasamdyti ar išlaikyti svarbią reikšmę Grupės veiklai turintį darbuotoją ar suvaldyti kylančias rizikas dėl darbuotojų kaitos, Grupės bendrovės gali būti priimti sprendimus taikant išimtis iš šios Atlygio politikos, tačiau tokie nukrypimai bei jų priežastys nedelsiant turi būti atskleidžiami Valdybai.

Priemonės interesų konfliktui išvengti

- Dalis Bendrovės valdybos narių yra nepriklausomi ir kartu su Valdyba vykdo nepriklausomą Atlygio politikos ir mokėjimų praktikos priežiūrą bei kontrolę.
- Sprendimus dėl darbuotojų individualaus atlygio priima atitinkamos Grupės bendrovės vadovas. Bendrovės vadovo ir Bendrovės finansų direktoriaus atlyginimą tvirtina Bendrovės valdyba. Bendrovės valdyba, reikalui esant, taip pat peržiūri kitų aukščiausių Grupės vadovų atlygį bei režius.

Atlygio struktūra

Grupės bendrovės darbuotojams užtikrina konkurencingą ir teisingą atlygį atsižvelgiant į Bendrovės ir darbuotojo asmeniškai pasiektus rezultatus. Atlygio politikos tikslas – išlaikyti esamus ir pritraukti naujų darbuotojų, siekiant užtikrinti verslo sėkmę.

Pagrindinės atlygio dalys

- Pastovioji atlygio dalis (PAD) – darbo sutartyje nustatytas kas mėnesinis darbo užmokestis, t. y. bazinė darbo užmokesčio dalis. PAD ir jo dydis nustatomas Darbuotojų darbo sutartyse ir mokamas įstatymų nustatyta tvarka. Renkamų organų nariai, kurie nesudarę darbo sutarčių su Bendrove, gali gauti atlygį teisės aktų nustatyta forma ir pagal paslaugų sutartis.
 - PAD Grupės bendrovės Darbuotojams peržiūrimas ir nustatomas paprastai kartą per metus. Bendrovės Darbuotojams PAD nustato Bendrovės vadovas. Kitų Grupės bendrovių PAD nustato tos Grupės bendrovės vadovas.
 - PAD nustatomas remiantis teisės aktais ir bendrovių vidinėmis tvarkomis.
 - Bendrovės vadovui ir finansų direktoriui PAD nustato Bendrovės valdyba.
 - PAD nustatomas atsižvelgiant į atsakomybės lygį, profesinę patirtį, užimamoms pareigoms reikalingas asmenines savybes, rinkos sąlygas.
- Kintamoji atlygio dalis (KAD) – metinės, ketvirtinės ar mėnesinės premijos ar akcijų opcionai. KAD – tai papildomas Darbuotojo atlygis, kuris yra skiriamas ir mokamas Bendrovės iniciatyva, kaip Darbuotojų skatinimo ir motyvavimo priemonė. KAD gali būti trumpalaikė (premijos, priedai už konkretų projektą) ir ilgalaikė (akcijų opcionai). KAD skiriama paskatinti Darbuotojus už gerai atliktą darbą, Darbuotojo, Bendrovės ar jos padalinio, Grupės veiklą ar veiklos rezultatus. KAD gali sudaryti reikšmingą metinio PAD dalį ir išskirtiniais atvejais aukščiausios grandies vadovams gali viršyti PAD.
 - Trumpalaikės skatinimo priemonės. Metiniai priedai (premijos) aukščiausiems vadovams mokami priklausomai nuo pasiekto Grupės grynojo pelno (arba EBITDA) rezultato (ar kito pelningumo rodiklio) ir/arba atsižvelgiant į akcijų kainos pokytį. Aukščiausiems vadovams konkrečius siektinus rezultatus ir premijų apskaičiavimo tvarką, skyrimo kriterijus nustato Bendrovės valdyba. Priedai (premijos) kitiems darbuotojams mokami priklausomai nuo pasiekto Grupės grynojo pelno (arba EBITDA) rezultato (ar kito pelningumo rodiklio) ir kitų objektyviai nustatomų ir įvertinamų rodiklių. Konkrečius siektinus rezultatus ir premijų apskaičiavimo tvarką, skyrimo kriterijus nustato Bendrovės vadovas. Valdybos nariams gali būti mokamos tančjemos įstatymų nustatyta tvarka.

APLINKSAUGOS, SOCIALINĖ IR VALDYSENOS ATASKAITA UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

- o Ilgalaikės skatinimo priemonės. Akcijų opcionai suteikiami aukščiausiems vadovams, Darbuotojams ir Bendrovės valdybos nariams vadovaujantis Bendrovės Akcijų suteikimo taisyklėmis, kurias tvirtina Bendrovės akcininkų susirinkimas ir kurios skelbiamos Bendrovės interneto puslapyje. Bendrovės akcijų suteikimo taisyklėmis ir pagal jas suteikiamais akcijų opcionais siekiama užtikrinti Grupės veiklos strategiją, ilgalaikius tikslus ir interesus, papildomomis priemonėmis motyvuojant ir siekiant išlaikyti profesionalią, kvalifikuotą, kompetentingą, įvairiapusių žinių bei patirties turinčią komandą ir skatinant Grupės Darbuotojus, valdybos narius prisidėti prie Grupės sėkmės, didinant darbuotojų finansinį, turinį interesą bei skatinant ilgalaikį darbą Grupėje, taip didinant Grupės vertę ir suderinant ilgalaikius savo ir Grupės interesus.
- Kitas piniginis atlygis (KPA) – priemoka ar kitos išmokos; Darbuotojui gali būti mokama priemoka už papildomą darbą, papildomų funkcijų, nenumatytų jų darbo sutartyje ir (ar) pareiginiuose nuostatuose, vykdymą ar papildomų užduočių atlikimą. Priemoka nustatoma Bendrovės ar Dukterinės bendrovės vadovo įsakymu. Priemoka nėra įskačiuojama į Darbuotojui nustatytą PAD dydį.
- Kitos naudos (KN) – tai Darbuotojui suteikiama finansinę vertę turinti nauda, tačiau nesusijusi su piniginiiais priedais, t. y. nepiniginės naudos. Netiesioginių finansinių naudų paketas parenkamas atsižvelgus į Grupės ar atskiros jos bendrovės finansinę padėtį ir strategiją, taip pat teisingumo, lygybės ir skaidrumo principus bei situaciją darbo rinkoje.

Išėitinės išmokos ir nekonkuravimas

Pagal atitinkamos Grupės bendrovės nacionalinius teisės aktus, išeidami iš darbo darbuotojai gali turėti teisę į išėitinę išmoką (išskyrus tuos atvejus, kai darbo sutartis nutraukiama esant tam tikriems pagrindams, pavyzdžiui, kai išeinama savo noru, darbuotojas atleidžiamas dėl su jo kalte susijusių priežasčių ir pan.).

Grupės bendrovėse įprastai nėra taikomi išankstiniai susitarimai dėl išėitinių išmokų dydžių, dėl papildomų pensijų ar išankstinio išėjimo į pensiją sąlygų, tačiau išimtiniais atvejais ir atitinkamam kompetentingam organui nutarus, tokie susitarimai galimi. Maksimali galima išėitinė išmoka Darbuotojui - 12 (dvylikos) mėnesių jo vidutinio darbo užmokesčio suma, nebent atskiru Valdybos sprendimu konkrečiu atveju būtų nutarta skirti didesnę išmoką. Valdybos nariams atsistatydinus arba atšaukus iš užimamų pareigų išėitinės išmokos nėra mokamos. Bendrovės iniciatyva su aukščiausios grandies vadovais gali būti sudaromi nekonkuravimo susitarimai.

Paskelbimas

- Atlygio politika prieinama Bendrovės svetainėje adresu <https://www.novaturasgroup.com/>, o pateikus Bendrovei prašymą galima gauti popierinę jos kopiją.
- Atlygio politika yra Bendrovės politikų ir tvarkų dalis, todėl su pagrindiniais principais gali susipažinti visi Darbuotojai. Darbuotojai reguliariai informuojami apie jų atlyginimą, pagal kokius kriterijus vertinami rezultatai ir kaip rezultatai yra susiję su darbo užmokesčiu.

Informacija apie per 2022 m. pasirašytas akcijų opcionų sutartis

	Vnt. skaičius	Suteikimo data	Išlaikymo sąlygos data	Įgyvendinimo datos pabaiga
Akcijų opcionų programos				
Akcijų opcionai (II programa)	10 000	2022/04/27	2025/04/27	2025/05/27
Akcijų opcionai (II programa)	6 000	2022/12/22	2025/12/22	2026/01/22
Akcijų opcionai (III programa)	17 400	2022/12/22	2025/12/22	2026/01/22
	33 400			

Įgyvendinant Bendrovės motyvacinę sistemą, Bendrovės valdyba aukščiausio lygio vadovams skyrė 16 000 akcijų opcionų, dėl kurių 2022 m. gruodžio mėn. su vadovais buvo sudarytos Opcionų II programos sutartys. Atsižvelgiant į 2022 m. sausio 25 d. Valdybos sprendimą, 10 000 akcijų opcionų vnt., dėl kurių sutartis pasirašyta 2022 m. gruodžio mėnesį, suteikimo data yra laikoma 2022 m. balandžio 27 d., tuo tarpu likę 6 000 vnt. suteikti 2022 m. gruodžio 22 d. Taip pat, įgyvendinant Bendrovės motyvacinę sistemą, 2022 m. lapkričio 29 d. buvo patvirtintas akcijų opcionų, kurių skiriamas kiekis priklauso nuo Bendrovėje ar jos dukterinėje bendrovėje išdirbto laiko, skyrimas darbuotojams. Įgyvendinant šį sprendimą, 2022 m. gruodžio mėn. su Grupės darbuotojais buvo sudarytos opcionų sutartys (III programa) dėl 17 400 akcijų opcionų vienetų.

Abejų programų atžvilgiu vienas opciono vienetas opciono turėtojui suteiks teisę, sumokėjęs Bendrovės akcijos nominalią vertę, įsigyti vieną Bendrovės akciją. Ši teisė atsiras, jei opciono gavėjas išlaikys opcioną iki išlaikymo datos ir ji galės būti realizuota iki įgyvendinimo datos pabaigos. Akcijų opcionų išlaikymo sąlygai yra taikoma eilė apribojimų, kurių pagrindinis yra darbo santykių tarp opciono turėtojo ir Grupės bendrovės buvimas išlaikymo sąlygos dieną.

Informacija apie išmokas valdymo organų nariams

	Išmokėti atlyginimai, tūkst. Eur	Atlygis už darbą valdymo ir / ar priežiūros organo veikloje, tūkst. Eur	Dividendai, tūkst. Eur	Kitos išmokos, tūkst. Eur
Valdybos nariai				
Virginijus Lepeška	-	52,5	-	-

AB „NOVATURAS“, įmonės kodas 135567698, A. Mickevičiaus g. 27, Kaunas, Lietuva

APLINKOSAUGOS, SOCIALINĖ IR VALDYSENOS ATASKAITA UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

Ugnius Radvila	-	63,5	-	-
Vidas Paliūnas	-	63,5	-	-
Andrius Jurkonis		63,5		
Rytis Šūmakaris		11,4		
Bendrovės vadovas				
Vitalij Rakovski	148,2	-	-	-

Auditoriai

UAB „Deloitte Lietuva“, kuri yra „Deloitte“ tinklo narė, atliko Bendrovės 2019 – 2022 finansinių metų konsoliduotosios ir atskirosios finansinės būklės bei su ja susijusių tuomet pasibaigusių metų pelno ar nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių ir pinigų srautų ataskaitų bei apibendrintų reikšmingų apskaitos principų ir kitų aiškinamojo rašto pastabų auditą.

2021 m. balandžio 30 d. įvykęs eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas išrinko Bendrovės audito įmone UAB „Deloitte Lietuva“ 2021 m. ir 2022 m. Bendrovės metinių konsoliduotųjų ir atskirųjų finansinių ataskaitų auditui atlikti bei Bendrovės konsoliduotojo metinio pranešimo įvertinimui. Akcininkai įgaliojo Bendrovės vadovą sudaryti audito paslaugų sutartis, pagal kurias auditoriaus atlyginimas už vienerius metus būtų ne daugiau kaip 86 000 (aštuoniasdešimt šeši tūkstančiai) Eur be PVM.

Pasaulinis „Deloitte“ tinklas jungia daugiau nei 150 šalių ir teritorijų veikiančias bendroves nares, kurios teikia audito, mokesčių, konsultavimo ir finansų patarėjų paslaugas viešajam sektoriui ir privatiems klientams įvairiose verslo srityse.

Be audito paslaugų, Bendrovė su UAB „Deloitte Lietuva“ susitarė, kad ši padės parengti vidinę Bendrovės kainodaros dokumentaciją.

Nasdaq Vilnius valdysenos kodekso laikymosi ataskaita

Bendrovė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 12 straipsnio 3 dalimi ir AB Nasdaq Vilnius listingavimo taisyklių 25.4. punktu, atskleidžia, kaip ji laikosi Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso ir konkrečių jo nuostatų ar rekomendacijų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių, taip pat pateikiama kita šioje formoje nurodyta paaiškinanti informacija.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
1. principas: Visuotinis akcininkų susirinkimas, nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų traktavimą. Bendrovės valdysenos sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.		
1.1. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti su teisės aktuose numatyta informacija ir (ar) dokumentais bei dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus.	TAIP	
1.2. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	TAIP	
1.3. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	TAIP	
1.4. Dėl itin svarbių išskirtinių sandorių, tokių kaip viso ar beveik viso bendrovės turto perleidimas, kas iš esmės reikštų bendrovės perleidimą, turėtų būti gautas visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas.	TAIP	
1.5. Visuotinio akcininkų susirinkimo organizavimo ir dalyvavimo jame procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui visuotiniame akcininkų susirinkime. Pranešime apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą bendrovė turėtų nurodyti paskutinę dieną, kada vėliausiai galima pateikti siūlomus sprendimo projektus.	TAIP	
1.6. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Rekomenduojama šią informaciją paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje. Viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	TAIP	
1.7. Akcininkams, turintiems teisę balsuoti, turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	TAIP	

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

<p>1.8. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę.</p>	<p>NE</p>	<p>Bendrovė nesuteikia galimybės naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis dalyvauti ir balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime, nes Bendrovės nuomone, tai yra susiję su grėsme visuotinio susirinkimo teisingumui ir efektyvumui. Bendrovės nuomone, yra didelė rizika, kad gali kilti grėsmė tokio tipo ryšių saugumui ir gali atsirasti techniniai sutrikimai. Be to, Bendrovė neturi tinkamų organizacinių ir techninių priemonių minėto principo įgyvendinimui bei šio principo įgyvendinimas sukeltų Bendrovei dideles papildomas sąnaudas. Tačiau Bendrovė savo akcininkams suteikia teisę balsuoti per visuotinį akcininkų susirinkimą arba asmeniškai, arba per įgaliotąjį atstovą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, Bendrovė nesilaikys pirmiau minėtos rekomendacijos.</p>
<p>1.9. Pranešime apie šaukiamo visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektus rekomenduojama atskleisti naujas kolegialaus organo narių kandidatūras, siūlomą jiems atlygį, siūlomą išrinkti audito įmonę, jei šie klausimai yra įtraukti į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Kai siūloma išrinkti naują kolegialaus organo narį, rekomenduojama informuoti apie jo išsilavinimą, darbo patirtį ir kitas užimamas (ar siūlomas užimti) kitas vadovaujamas pareigas.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>1.10. Bendrovės kolegialaus organo nariai, administracijos vadovai¹ ar kiti su bendrove susiję kompetentingi asmenys, galintys pateikti informaciją, susijusią su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę, turėtų dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime. Siūlomi kandidatai į kolegialaus organo narius taip pat turėtų dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime, jeigu naujų narių rinkimai įtraukti į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>2. principas: Stebėtojų taryba</p> <p>2.1. Stebėtojų tarybos funkcijos ir atsakomybė</p> <p>Bendrovės stebėtojų taryba turėtų užtikrinti bendrovės ir jos akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bei nešališką bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą, taip pat nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams. Stebėtojų taryba turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą.</p>		
<p>2.1.1. Stebėtojų tarybos nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir atstovauti jų interesams, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	<p>2020 m. birželio 30 d. AB „Novaturas“ eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas priėmė sprendimą panaikinti stebėtojų tarybą ir išrinkti naują valdybą jai priskiriant: (i) Akcinių</p>

APLINKOSAUGOS, SOCIALINĖ IR VALDYSENOS ATASKAITA UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

<p>2.1.2. Kai stebėtojų tarybos sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkų interesus, stebėtojų taryba su visais akcininkais turėtų elgtis nešališkai. Ji turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės strategiją, rizikos valdymą ir kontrolę, interesų konfliktų sprendimą.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	<p>bendrovių įstatymo 34 str. 11 d. numatytas priežiūros funkcijos, ir (ii) funkcijos dėl bendrovės metinio biudžeto ir verslo plano tvirtinimo, rizikos valdymo klausimų, bendrovės vadovo tikslų nustatymo ir kitas funkcijos, susijusias su Bendrovės valdymu ir veiklos priežiūra. Pagal bendrovės įstatus, Valdybą sudaro 5 nariai, iš kurių bent 1/3 turi būti nepriklausomi.</p>
<p>2.1.3. Stebėtojų taryba turėtų būti nešališka priimdama sprendimus, turinčius reikšmę bendrovės veiklai ir strategijai. Stebėtojų tarybos narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	
<p>2.1.4. Stebėtojų tarybos nariai turėtų aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad stebėtojų tarybos sprendimas gali pakenkti bendrovei. Nepriklausomi² stebėtojų tarybos nariai turėtų: a) išlikti nepriklausomi atlikdami analizę, priimdami sprendimus; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kelti abejonių, kad stebėtojų tarybos nariai nėra nepriklausomi.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	
<p>2.1.5. Stebėtojų taryba turėtų prižiūrėti, kad bendrovės mokesčių planavimo strategijos būtų sudaromos ir įgyvendinamos vadovaujantis teisės aktais, siekiant išvengti ydingos praktikos, nesusijusios su ilgalaikiais bendrovės ir jos akcininkų interesais, dėl ko gali atsirasti reputacijos, teisinė ar kita rizika.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	
<p>2.1.6. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad stebėtojų taryba būtų aprūpinta pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus stebėtojų tarybos ir jos komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	
<p>2.2. Stebėtojų tarybos sudarymas</p> <p>Stebėtojų tarybos sudarymo tvarka turėtų užtikrinti tinkamą interesų konfliktų sprendimą, efektyvią ir sąžiningą bendrovės valdyseną.</p>		
<p>2.2.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo išrinkti stebėtojų tarybos nariai turėtų kolektyviai užtikrinti kvalifikacijos, profesinės patirties ir kompetencijų įvairovę, taip pat siekti lyčių pusiausvyros. Siekiant išlaikyti tinkamą stebėtojų tarybos narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, turėtų būti užtikrinta, kad stebėtojų tarybos nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	
<p>2.2.2. Stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems naujai kadencijai tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	

¹ Šio Kodekso prasme administracijos vadovai yra tie bendrovės darbuotojai, kurie užima aukščiausios grandies vadovaujančias pareigas.

² Šio Kodekso prasme stebėtojų tarybos narių nepriklausomumo kriterijai yra suprantami taip, kaip Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 31 straipsnio 7 ir 8 dalyse yra apibrėžti nesusijusių asmenų kriterijai.

AB „NOVATURAS“, įmonės kodas 135567698, A. Mickevičiaus g. 27, Kaunas, Lietuva
APLINKOSAUGOS, SOCIALINĖ IR VALDYSENOS ATASKAITA UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

<p>2.2.3. Stebėtojų tarybos pirmininku turėtų būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nešališkai veiklai vykdyti. Buvęs bendrovės vadovas ar valdybos narys tuoj pat neturėtų būti skiriamas į stebėtojų tarybos pirmininko pareigas. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi veiklos nešališkumui užtikrinti.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	
<p>2.2.4. Stebėtojų tarybos nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas stebėtojų tarybos narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač vadovaujančias pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti stebėtojų tarybos nario pareigas. Jeigu stebėtojų tarybos narys dalyvavo mažiau nei pusėje stebėtojų tarybos posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	
<p>2.2.5. Kai siūloma paskirti stebėtojų tarybos narį, turėtų būti skelbiama, kurie stebėtojų tarybos nariai laikomi nepriklausomais. Stebėtojų taryba gali nuspręsti, kad tam tikras jos narys, nors ir atitinka nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	
<p>2.2.6. Stebėtojų tarybos nariams už jų veiklą ir dalyvavimą stebėtojų tarybos posėdžiuose atlygio dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	
<p>2.2.7. Kiekvienais metais stebėtojų taryba turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti stebėtojų tarybos struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno stebėtojų tarybos nario kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar stebėtojų taryba pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Stebėtojų taryba turėtų bent kartą per metus paskelbti atitinkamą informaciją apie savo vidinę struktūrą ir veiklos procedūras.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

<p>3. principas: Valdyba</p>		
<p>3.1. Valdybos funkcijos ir atsakomybė</p> <p>Valdyba turėtų užtikrinti bendrovės strategijos įgyvendinimą, taip pat tinkamą bendrovės valdyseną, atsižvelgiant į akcininkų, darbuotojų ir kitų interesų grupių interesus.</p>		
<p>3.1.1. Valdyba turėtų užtikrinti bendrovės strategijos, kurią patvirtino stebėtojų taryba, jei ji sudaroma, įgyvendinimą. Tais atvejais, kai stebėtojų taryba nesudaroma, valdyba taip pat yra atsakinga už bendrovės strategijos patvirtinimą.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>3.1.2. Valdyba, kaip kolegialus bendrovės valdymo organas, atlieka jai įstatyme ir bendrovės įstatuose priskirtas funkcijas, o tais atvejais, kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, be kita ko, atlieka įstatyme nustatytas priežiūros funkcijas. Valdyba, vykdydama jai priskirtas funkcijas, turėtų atsižvelgti į bendrovės, akcininkų, darbuotojų ir kitų interesų grupių poreikius, atitinkamai siekiant tvaraus verslo kūrimo.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>3.1.3. Valdyba turėtų užtikrinti, kad bus laikomasi įstatymų ir bendrovės vidaus politikos nuostatų, taikomų bendrovei ar bendrovių grupei, kuriai priklauso ši bendrovė. Ji taip pat turėtų nustatyti atitinkamas rizikos valdymo ir kontrolės priemones užtikrinant reguliarią ir tiesioginę vadovų atskaitomybę.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>3.1.4. Valdyba taip pat turėtų užtikrinti, kad bendrovėje būtų įdiegtos priemonės, kurios įtrauktos į EBPO geros praktikos rekomendacijas³ dėl vidaus kontrolės, etikos ir atitikties, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi galiojančių įstatymų, taisyklių ir standartų.</p>	<p>TAIP/NE</p>	<p>Valdyba imasi visų įmanomų priemonių ir užtikrina, kad bendrovė laikytųsi galiojančių įstatymų, privalomų taisyklių ir standartų. Bendrovė ateityje planuoja įsdiegti ir EBPO gerosios praktikos rekomenduojamus įrankius, kuriais būtų užtikrintos visos EBPO gerosios praktikos rekomendacijos.</p>
<p>3.1.5. Valdyba, skirdama bendrovės vadovą, turėtų atsižvelgti į tinkamą kandidato kvalifikacijos, patirties ir kompetencijos pusiausvyrą.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>3.2. Valdybos sudarymas</p>		
<p>3.2.1. Stebėtojų tarybos arba visuotinio akcininkų susirinkimo, jei stebėtojų taryba nesudaroma, išrinkti valdybos nariai turėtų kolektyviai užtikrinti kvalifikacijos, profesinės patirties ir kompetencijų įvairovę, taip pat siekti lyčių pusiausvyros. Siekiant išlaikyti tinkamą valdybos narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, turėtų būti užtikrinta, kad valdybos nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Valdybos nariai yra išrinkti pagal jų kvalifikaciją, profesinę patirtį ir kompetencijų įvairovę. Valdyboje nuo 2020 m. birželio 30 d. ir šiuo metu nėra išlaikomas lyčių pusiausvyros principas, kadangi valdybą sudaro tik vyrai.</p>

³ Nuoroda į EBPO geros praktikos rekomendacijas dėl vidaus kontrolės, etikos ir atitikties: <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/44884389.pdf>

AB „NOVATURAS“, įmonės kodas 135567698, A. Mickevičiaus g. 27, Kaunas, Lietuva

APLINKOSAUGOS, SOCIALINĖ IR VALDYSENOS ATASKAITA UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

3.2.2. Kandidatų į valdybos narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleisti nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų stebėtojų tarybos posėdyje, kuriame bus renkama valdyba ar atskiri jos nariai. Jeigu stebėtojų taryba nesudaroma, šiame punkte nustatyta informacija turėtų būti pateikiama visuotiniam akcininkų susirinkimui. Valdyba kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	TAIP	
3.2.3. Visi nauji valdybos nariai turėtų būti supažindinti su pareigomis, bendrovės struktūra bei veikla.	TAIP	
3.2.4. Valdybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems naujai kadencijai tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas.	TAIP	
3.2.5. Valdybos pirmininku turėtų būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nešališkai veiklai vykdyti. Kai stebėtojų taryba nėra sudaroma, buvęs bendrovės vadovas tuoj pat neturėtų būti skiriamas į valdybos pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi veiklos nešališkumui užtikrinti.	TAIP	
3.2.6. Valdybos nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Jeigu valdybos narys dalyvavo mažiau nei pusėje valdybos posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojama bendrovės stebėtojų taryba, jeigu stebėtojų taryba bendrovėje nėra sudaroma – visuotinis akcininkų susirinkimas.	TAIP	
3.2.7. Jeigu įstatyme nustatytais atvejais renkant valdybą, kai nesudaroma stebėtojų taryba, dalis jos narių bus nepriklausomi ⁴ , turėtų būti skelbiama, kurie valdybos nariai laikomi nepriklausomais. Valdyba gali nuspręsti, kad tam tikras jos narys, nors ir atitinka visus įstatyme nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	TAIP	
3.2.8. Valdybos nariams už jų veiklą ir dalyvavimą valdybos posėdžiuose atlygio dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	TAIP	
3.2.9. Valdybos nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir atstovauti jų interesams, atsižvelgdami ir į kitus interesų turėtojus. Priimdami sprendimus jie neturėtų siekti asmeninių interesų, jiems turėtų būti taikomi susitarimai dėl nekonkuravimo, taip pat jie neturėtų pažeidžiant bendrovės interesus pasinaudoti verslo informacija ir galimybėmis, kurios yra susijusios su bendrovės veikla.	TAIP	
3.2.10. Kiekvienais metais valdyba turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti valdybos struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno valdybos nario kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar valdyba pasiekė nustatytą veiklos tikslų. Valdyba turėtų bent kartą per metus nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų viešai paskelbti atitinkamą informaciją apie savo vidinę struktūrą ir veiklos procedūras.	TAIP	

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

4. principas: Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos darbo tvarka Bendrovėje nustatyta stebėtojų tarybos, jeigu ji sudaroma, ir valdybos darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.		
<p>4.1. Valdyba ir stebėtojų taryba, jei ji sudaroma, turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdama naudoti tiek bendrovei, tiek ir jos akcininkams. Gera bendrovių valdysena reikalauja atviros diskusijos tarp valdybos ir stebėtojų tarybos. Valdyba turėtų reguliariai, o esant reikalui – nedelsiant informuoti stebėtojų tarybą apie visus svarbius bendrovei klausimus, susijusius su planavimu, verslo plėtra, rizikų valdymu ir kontrole, įsipareigojimų laikymusi bendrovėje. Valdyba turėtų informuoti stebėtojų tarybą apie faktinius verslo plėtros nukrypimus nuo anksčiau suformuluotų planų ir tikslų, nurodant to priežastis.</p>	NEAKTUALU	Bendrovėje nuo 2020 m. birželio 30 d. Stebėtojų taryba nesudaroma.
<p>4.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdysenos klausimų sprendimas. Bendrovės kolegialių organų posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metus ketvirtį.</p>	TAIP	
<p>4.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti diskusija, po kurios būtų priimami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai ir jie sutinka su tokiu darbotvarkės pakeitimu ar papildymu arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.</p>	TAIP	
<p>4.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdysena susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlygio nustatymu.</p>	NEAKTUALU	Bendrovėje nuo 2020 m. birželio 30 d. Stebėtojų taryba nesudaroma.

⁴ Šio Kodekso prasme valdybos narių nepriklausomumo kriterijai yra suprantami taip, kaip Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 33 straipsnio 7 dalyje yra apibrėžti nesusijusių asmenų kriterijai.

<p>5. principas: Skyrimo, atlygio ir audito komitetai</p> <p>5.1. Komitetų paskirtis ir sudarymas</p> <p>Bendrovėje sudaryti komitetai turėtų didinti stebėtojų tarybos, o jei stebėtojų taryba nesudaroma, valdybos, kuri atlieka priežiūros funkcijas, darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas.</p>		
<p>5.1.1. Atsižvelgiant į konkrečias su bendrove susijusias aplinkybes, pasirinktą bendrovės valdysenos struktūrą, bendrovės stebėtojų taryba, o tais atvejais, kai ji nesudaroma - valdyba, kuri atlieka priežiūros funkcijas, sudaro komitetus. Kolegialiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlygio ir audito komitetus⁵.</p>	<p>NE</p>	<p>Nuo 2020 m. birželio 30 d. išrinkus naują penkių narių valdybą (iš kurių 2 nariai yra nepriklausomi), Atlygio ir skyrimo komiteto bei Audito komiteto anksčiau atliktos funkcijos priskiriamos valdybai. Bendrovė nepatenka į teisės aktų imperatyvą sudaryti atitinkamus komitetus, tačiau artimiausiu metu bendrovė ketina persvarstyti ir įvertinti reikalingumą sudaryti nurodytus komitetus, siekiant efektyvinti valdybos darbą.</p>
<p>5.1.2. Bendrovės gali nuspręsti suformuoti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų pateikti paaiškinimą, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>5.1.3. Bendrovėse formuojamiems komitetams nustatytas funkcijas teisės aktų numatytais atvejais gali atlikti pats kolegialus organas. Tokiu atveju šio Kodekso nuostatos, susijusios su komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), kai tinka, turėtų būti taikomos visam kolegialiam organui.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>5.1.4. Kolegialaus organo sukurti komitetai paprastai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus, komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto nariai turėtų būti parenkami pirmiausia atsižvelgiant į jų kompetenciją, pirmenybę teikiant nepriklausomiems kolegialaus organo nariams. Valdybos pirmininkas neturėtų būti komitetų pirmininku.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	<p>Nuo 2020 m. birželio 30 d. valdyboje atskiri komitetai nėra sudaryti, todėl visa valdyba sprendžia visus atskirų komitetų kompetencijai priskiriamus klausimus.</p>
<p>5.1.5. Kiekvieno suformuoto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdysenos struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime, nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis ir veiklos rezultatus.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	<p>Nuo 2020 m. birželio 30 d. valdyboje atskiri komitetai nėra sudaryti, todėl visa valdyba sprendžia visus atskirų komitetų kompetencijai priskiriamus klausimus.</p>
<p>5.1.6. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri bendrovės darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	<p>Nuo 2020 m. birželio 30 d. valdyboje atskiri komitetai nėra sudaryti, todėl visa valdyba sprendžia visus atskirų komitetų kompetencijai priskiriamus klausimus.</p>

⁵ Teisės aktai gali numatyti pareigą sudaryti atitinkamą komitetą. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymas nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti audito komitetą (teisės aktai numato išimčių, kada audito komiteto funkcijas gali atlikti priežiūros funkcijas atliekantis kolegialus organas).

AB „NOVATURAS“, įmonės kodas 135567698, A. Mickevičiaus g. 27, Kaunas, Lietuva

APLINKOSAUGOS, SOCIALINĖ IR VALDYSENOS ATASKAITA UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

5.2. Skyrimo komitetas.		
<p>5.2.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) parinkti kandidatus į laisvas priežiūros, valdymo organų narių ir administracijos vadovų vietas bei rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir gebėjimų, kurių reikia konkrečiai pozicijai, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką;</p> <p>2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį, narių įgūdžius, žinias ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių;</p> <p>3) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui.</p>	TAIP	Nuo 2020 m. birželio 30 d. valdyboje atskiri komitetai nėra sudaryti, šios funkcijos priskiriamos bendrovės valdybai.
<p>5.2.2. Sprendžiant klausimus, susijusius su kolegialaus organo nariais, kurie su bendrove yra susiję darbo santykiais, ir administracijos vadovais, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>	TAIP	Nuo 2020 m. birželio 30 d. valdyboje atskiri komitetai nėra sudaryti, šios funkcijos priskiriamos bendrovės valdybai.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

<p>5.3. Atlygio komitetas.</p>		
<p>Pagrindinės atlygio komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl atlygio politikos, taikomos priežiūros ir valdymo organų nariams ir administracijos vadovams. Tokia politika turėtų apimti visas atlygio formas, įskaitant fiksuotą atlygį, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, skatinimo finansinėmis priemonėmis sistemas, pensijų modelius, išaitines išmokas, taip pat sąlygas, kurios leistų bendrovei susigrąžinti sumas arba sustabdyti mokėjimus, nurodant aplinkybes, dėl kurių būtų tikslinga tai padaryti; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualaus atlygio kolegialių organų nariams ir administracijos vadovams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlygio politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą; 3) reguliariai peržiūrėti atlygio politiką bei jos įgyvendinimą. 	<p>TAIP</p>	<p>Nuo 2020 m. birželio 30 d. valdyboje atskiri komitetai nėra sudaryti, šios funkcijos priskiriamos bendrovės valdybai.</p>
<p>5.4. Audito komitetas.</p>		
<p>5.4.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos yra apibrėžtos teisės aktuose, reglamentuojančiuose audito komiteto veiklą⁶.</p>	<p>TAIP/NE</p>	<p>Nuo 2020 m. birželio 30 d. išrinkus naują penkių narių valdybą, Audito komiteto anksčiau atliktos funkcijos priskiriamos valdybai. Bendrovė nepatenka į teisės aktų imperatyvą sudaryti atitinkamą komitetą.</p>
<p>5.4.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracijos vadovai turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Nuo 2020 m. birželio 30 d. bendrovėje atskiri komitetai nėra sudaryti, tačiau Audito komiteto funkcijos, teisės ir pareigos priskiriamos valdybai.</p>
<p>5.4.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) valdybos pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę pririnkus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant valdymo organų nariams.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Nuo 2020 m. birželio 30 d. bendrovėje atskiri komitetai nėra sudaryti, tačiau Audito komiteto funkcijos, teisės ir pareigos priskiriamos valdybai.</p>
<p>5.4.4. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Nuo 2020 m. birželio 30 d. bendrovėje atskiri komitetai nėra sudaryti, tačiau Audito komiteto funkcijos, teisės ir pareigos priskiriamos valdybai.</p>
<p>5.4.5. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi pažeidimai, ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.</p>	<p>TAIP/NE</p>	<p>TAIP - bendrovė suteikia galimybę pateikti skundus tiesiogiai ar elektroniniu paštu kreipiantis į bendrovės organus, administraciją ar skyrių vadovus. NE – kol kas bendrovė neturi formaliai patvirtintos skundų pateikimo sistemos.</p>
<p>5.4.6. Audito komitetas turėtų teikti stebėtojų tarybai, jei ji nesudaroma – valdybai, savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	<p>Nuo 2020 m. birželio 30 d. bendrovėje atskiri komitetai nėra sudaryti, tačiau Audito komiteto funkcijos, teisės ir pareigos priskiriamos valdybai, tačiau valdyba, įgyvendindama Audito komiteto funkcijas, ataskaitų, skirtų sau, nerengia.</p>

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

<p>6. principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas</p> <p>Bendrovės valdysenos sistema turėtų skatinti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietas bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.</p>		
<p>Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Bendrovė pažymi, kad Bendrovės valdymo organų nariai laikosi šiame punkte numatytų reikalavimų, tačiau formali interesų deklaravimo ir valdymo politika Bendrovėje nėra sukurta.</p>
<p>7. principas: Bendrovės atlygio politika</p> <p>Bendrovėje nustatyta atlygio politika, jos peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant kolegialių organų narių ir administracijos vadovų atlygį, taip pat užtikrinti bendrovės atlygio politikos viešumą, skaidrumą, taip pat ir ilgalaikę bendrovės strategiją.</p>		
<p>7.1. Bendrovė turėtų patvirtinti ir paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje atlygio politiką, kuri turėtų būti reguliariai peržiūrima ir atitiktų ilgalaikę bendrovės strategiją.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>7.2. Atlygio politika turėtų apimti visas atlygio formas, įskaitant fiksuotą atlygį, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, skatinimo finansinėmis priemonėmis sistemas, pensijų modelius, išeitinės išmokas, taip pat sąlygas, kurios numatytų atvejus, kada bendrovė gali susigrąžinti išmokėtas sumas arba sustabdyti mokėjimus.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>7.3. Siekiant vengti galimų interesų konfliktų, atlygio politika turėtų numatyti, kad kolegialių organų, kurie vykdo priežiūros funkcijas, nariai neturėtų gauti atlygio, kuris priklausytų nuo bendrovės veiklos rezultatų.</p>	<p>TAIP</p>	

⁶ Audito komitetų veiklos klausimus reglamentuoja 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymas, taip pat Lietuvos banko patvirtintos taisyklės, reglamentuojančios audito komitetų veiklą.

AB „NOVATURAS“, įmonės kodas 135567698, A. Mickevičiaus g. 27, Kaunas, Lietuva

APLINKOSAUGOS, SOCIALINĖ IR VALDYSENOS ATASKAITA UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

<p>7.4. Atlygio politika turėtų pateikti pakankamai išsamią informaciją apie išieitinių išmokų politiką. Išieitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų fiksuoto atlygio dalis arba jos ekvivalento suma. Išieitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.</p>	TAIP/NE	<p>TAIP – Atlygio politikoje reglamentuota išieitinių išmokų mokėjimo bendrovėje politika, nustatyti atvejai, kada išieitinės išmokos nėra mokamos.</p> <p>NE - Atlygio politikoje nėra pateikti konkretūs išmokų dydžiai, tačiau bendrovė visais atvejais vadovaujasi galiojančiais teisės aktais ir juose nustatytais išieitinių išmokų dydžiais.</p>
<p>7.5. Jei bendrovėje taikoma skatinimo finansinėmis priemonėmis sistema, atlygio politikoje turėtų būti pateikta pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo. Tuo atveju, kai atlygis yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Po teisių suteikimo kolegialių organų nariai ir administracijos vadovai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu.</p>	TAIP	
<p>7.6. Bendrovė turėtų paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje informaciją apie atlygio politikos įgyvendinimą, kurioje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama kolegialių organų ir vadovų atlygio politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlygio politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Tokio pobūdžio informacijoje neturėtų būti komercinę vertę turinčios informacijos. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlygio politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.</p>	TAIP	<p>Atlygio politika buvo patvirtinta eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime 2022.05.24., informacija apie atlygio politikos įgyvendinimą nurodoma kasmet metiniame pranešime.</p>
<p>7.7. Rekomenduojama, kad atlygio politika arba bet kuris esminis atlygio politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Schemoms, pagal kurias kolegialaus organo nariams ir darbuotojams yra atlyginama akcijomis arba akcijų opcionais, turėtų pritarti visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	TAIP	
<p>8. principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdysenoje</p> <p>Bendrovės valdysenos sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose ar abipusiuose susitarimuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą, kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.</p>		
<p>8.1. Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos interesų turėtojų teisės ir teisėti interesai.</p>	TAIP	

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

<p>8.2. Bendrovės valdysenos sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdysenoje įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdysenoje pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų ar jų atstovų dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojais ar jų atstovais bendrovės valdysenos ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdyseną bendrovės nemokumo atvejais ir kita.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Bendrovės valdysenos sistema sudaro sąlygas interesų turėtojams (investuotojams) dalyvauti Bendrovės valdysenoje įstatymų nustatyta tvarka. Tam tikra įstatyme nustatyta apimtimi darbuotojai per Darbo tarybą gali dalyvauti Bendrovės valdysenoje. Dažnu atveju (priimant darbuotojams svarbius sprendimus) vyksta neformalios konsultacijos, darbuotojų apklausos.</p>
<p>8.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdysenos procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>8.4. Interesų turėtojams turėtų būti sudarytos sąlygos konfidencialiai pranešti apie neteisėtą ar neetišką praktiką priežiūros funkciją vykdančiam kolegialiam organui.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Bendrovė suteikia galimybę pranešti apie neteisėtą ar neetišką praktiką priežiūros funkciją vykdančiam kolegialiam organui kreipiantis tiesiogiai į jo narį ar siunčiant informaciją elektroniniu paštu. Šia dienai Bendrovė nėra sudariusi sąlygų minėtus pranešimus pateikti konfidencialiai.</p>
<p>9. principas: Informacijos atskleidimas</p> <p>Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdyseną, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.</p>		
<p>9.1. Nepažeidžiant bendrovės konfidencialios informacijos ir komercinių paslapčių tvarkos, taip pat asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, bendrovės viešai atskleidžiama informacija turėtų apimti, įskaitant, bet neapsiribojant:</p>		
<p>9.1.1. bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus;</p>	<p>TAIP</p>	
<p>9.1.2. bendrovės veiklos tikslus ir nefinansinę informaciją;</p>	<p>TAIP</p>	
<p>9.1.3. asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai, ir (ar) kartu su susijusiais asmenimis valdančius, taip pat įmonių grupės struktūrą bei jų tarpusavio ryšius, nurodant galutinį naudos gavėją;</p>	<p>TAIP</p>	
<p>9.1.4. bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, kurie iš jų yra laikomi nepriklausomais, bendrovės vadovą, jų turimas akcijas ar balsus bendrovėje bei dalyvavimą kitų bendrovių valdysenoje, jų kompetenciją, atlygį;</p>	<p>TAIP</p>	
<p>9.1.5. esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis ir veiklos rezultatus;</p>	<p>NEAKTUALU</p>	<p>Nuo 2020 m. birželio 30 d. bendrovėje atskiri komitetai nėra sudaryti, tačiau atskirų komitetų funkcijos priskiriamos valdybai.</p>
<p>9.1.6. galimus numatyti esminius rizikos veiksnius, bendrovės rizikos valdymo ir priežiūros politiką;</p>	<p>TAIP/NE</p>	<p>Bendrovėje kol kas nėra patvirtinta rizikos valdymo ir priežiūros politika.</p>
<p>9.1.7. bendrovės sandorius su susijusiomis šalimis;</p>	<p>TAIP</p>	

AB „NOVATURAS“, įmonės kodas 135567698, A. Mickevičiaus g. 27, Kaunas, Lietuva

APLINKOSAUGOS, SOCIALINĖ IR VALDYSENOS ATASKAITA UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

9.1.8. pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais (pavyzdžiui, žmogiškųjų išteklių politika, darbuotojų dalyvavimas bendrovės valdyse, skatinimas bendrovės akcijomis ar akcijų opcionais, santykiai su kreditoriais, tiekėjais, vietos bendruomene ir kt.);	TAIP	
9.1.9. bendrovės valdyse struktūrą ir strategiją;	TAIP	
9.1.10. socialinės atsakomybės politikos, kovos su korupcija iniciatyvas ir priemones, svarbius vykdomus ar planuojamus investicinius projektus. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašelyje, atskleidimu. Šis Kodekso principas neatleidžia bendrovės nuo pareigos atskleisti informaciją, numatytą teisės aktuose.	TAIP/NE	Bendrovė yra socialiai atsakinga, savo veikloje vadovaujasi sąžiningumo principu, tačiau formalios antikorupcinės politikos nėra pasitvirtinusi.
9.2. Atskleidžiant 9.1 rekomendacijos 9.1.1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.	TAIP	
9.3. Atskleidžiant 9.1 rekomendacijos 9.1.4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlygį ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama 7 principu.	TAIP	
9.4. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimtys atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu.	TAIP	
10. principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas		
Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.		
10.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės finansinės padėties ir finansinių veiklos rezultatų, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metiniame pranešime pateikiamos finansinės informacijos patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	TAIP	
10.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma - bendrovės valdyba.	TAIP	
10.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti viešai. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma – bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	TAIP	

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

Socialinės atsakomybės ataskaita

Personalo politika

Bendrovės personalo politika padeda įgyvendinti įmonės strateginius tikslus tinkamai valdant ir ugdant įmonės darbuotojus. Su savo esamais ir potencialiais darbuotojais visuomet esame atviri ir sąžiningi: personalo politika numato lygias įsidarbinimo, tobulėjimo ir karjeros galimybes nepaisant darbuotojų lyties, rasės, priklausymo etninei grupei, religijos, amžiaus, negalios, seksualinės orientacijos, tautybės, politinių įsitikinimų, priklausymo profesinėms sąjungoms, socialinės padėties ir (arba) kitų veiksnių, kuriuos gina galiojantys įstatymai. Taikome sąžiningo atlygio sistemą (įskaitant algas ir premijas). Netoleruojame diskriminacijos ir nepagarbaus elgesio su darbuotojais: bendradarbiavimą su jais grindžiame pagarba ir pasitikėjimu, atviru ir skaidriu bendravimu.

Darbuotojai

Vidutinis darbuotojų skaičius 2022 m. pagal pagrindines veiklos rūšis:

	2022 m.	2021 m.	Pokytis, proc.
Atstovai užsienyje ir gidai	44	25	+ 76
Pardavėjai nuosavuose pardavimo kanaluose	33	22	+ 50
Kiti darbuotojai	106	75	+ 41,3
IŠ viso	183	122	+ 50

Skaičiuodami darbuotojus, netraukėme nėštumo ir gimdymo ar vaiko priežiūros atostogose esančių darbuotojų.

Darbuotojų (moterų / vyrų) pasiskirstymas pagal šalis (darbuotojų skaičius, amžiaus vidurkis, išdirbtų metų organizacijoje skaičius). Statistika pateikiama apie 2022 m. gruodžio mėn. 31 d. dirbusius darbuotojus (skaičiuodami netraukėme darbuotojų, kurie 2022.12.31 buvo nėštumo ir gimdymo arba vaiko priežiūros atostogose).

	Estija	Lietuva	Latvija	Grupė
Moterys				
Darbuotojų skaičius	25	93	28	146
Amžiaus vidurkis	38	37,6	41	38
Vidutiniškai išdirba organizacijoje (m.)	3	4,5	4	4
Vyrai				
Darbuotojų skaičius	2	24	2	28
Amžiaus vidurkis	48	36	43	37
Vidutiniškai išdirba organizacijoje (m.)	9	4,2	7	5
Bendras darbuotojų skaičius	27	117	30	174
Bendras amžiaus vidurkis	38	37,2	41	38
Vidutiniškai išdirba organizacijoje (m.)	4	4,4	5	4

Didžiausia dalis Grupės darbuotojų dirba Lietuvoje (iš 174 darbuotojų Lietuvoje dirba 117), kitose dvejose rinkose dirbančių darbuotojų skaičius labai panašus, t.y. 30 darbuotojų Latvijoje ir 27 darbuotojai Estijoje.

Darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį – visos grupės mastu dominuoja moterys (146 darbuotojos iš 174).

Žiūrint į Bendrovės darbuotojų amžiaus vidurkį, matome, kad visose šalyse dirbančių darbuotojų amžiaus vidurkis yra apie 40 m., labai mažai skiriasi ir moterų bei vyrų amžiaus vidurkis (moterų amžiaus vidurkis siekia 38 m. vyrų - 37 m.).

Vidutiniškai darbuotojai įmonėje išdirba 4 m., vyrai vidutiniškai išdirba šiek tiek ilgiau, lyginant su moterimis (atitinkamai 5 ir 4 metus).

AB „NOVATURAS“, įmonės kodas 135567698, A. Mickevičiaus g. 27, Kaunas, Lietuva
APLINKOSAUGOS, SOCIALINĖ IR VALDYSENOS ATASKAITA UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

Darbuotojų (moterų / vyrų) pasiskirstymas pagal pagrindines veiklos rūšis (vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, darbuotojų skaičius perskaičiuotas pagal pilną mėnesį dirbančius). Statistika pateikiama apie 2022 m. dirbusius darbuotojus (nebūtinai išdirbusius pilnus metus).

	Moterys	Vyrai	Iš viso
Biuruose dirbantys darbuotojai			
Vid. mėnesinis darbo užmokestis	2 068	3 378	2 310
Darbuotojų skaičius	88	20	108
Tiesioginių pardavimų skyrius			
Vid. mėnesinis darbo užmokestis	2 232	2 113	2 221
Darbuotojų skaičius	30	3	33
Atstovai užsienyje*			
Vid. darbo užmokestis	790	809	793
Darbuotojų skaičius	36	6	42
Bendras vid. mėnesinis darbo užmokestis	1 801	2 716	1 946
Bendras darbuotojų skaičius	154	29	183

Skirtumas tarp vyrų ir moterų gaunamo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio išliko ir 2022 m. - vyrų vidutinis mėnesinis darbo užmokestis viršija moterų vidutinį mėnesinį darbo užmokestį apie 50%. Ryškiausias darbo užmokesčio skirtumas yra darbuotojų skaičiumi gausiausioje veiklos srityje, t.y. tarp biuruose dirbančių vyrų ir moterų, tuo tarpu tiesioginių pardavimų skyriuje moterys vidutiniškai uždirba šiek tiek daugiau nei vyrai.

Darbuotojų paskirstymas pagal užimamas pareigybes (vidutinis darbo užmokestis, darbuotojų skaičius perskaičiuotas į pilną mėnesį dirbančius). Statistika pateikiama apie 2022 m. dirbusius darbuotojus (nebūtinai išdirbusius pilnus metus).

	Moterys	Vyrai	Iš viso
Aukščiausio lygio vadovai			
Vid. mėnesinis darbo užmokestis	5 797	8 631	7 922
Darbuotojų skaičius	1	3	4
Vidurinėsios grandies vadovai			
Vid. mėnesinis darbo užmokestis	2 980	4 653	3 426
Darbuotojų skaičius	11	4	15
Projektų vadovai, vadybininkai, specialistai			
Vid. mėnesinis darbo užmokestis	1 664	1 721	1 672
Darbuotojų skaičius	142	22	164
Bendras vid. mėnesinis darbo užmokestis	1 814	2 840	1 977
Bendras darbuotojų skaičius	154	29	183

Beveik visus 2022 m. Bendrovės aukščiausio lygio vadovų komandoje dirbo 3 vyrai ir 1 moteris, pokytis įvyko 2022 m. lapkričio mėn. pabaigoje, kuomet šio lygmens vadovų tarpe dirbančių vyrų ir moterų proporcija išsilygino ir baigiantis 2022 metams, Bendrovės aukščiausio lygio vadovų komandą sudarė 2 moterys ir 2 vyrai. Šiame lygyje moterų vidutinis mėnesinis darbo užmokestis buvo žemesnis už vyrų vidutinį mėnesio darbo užmokestį 33%. Vidurinės grandies vadovų komandoje moterų yra daugiau nei vyrų, čia moterų gaunamas vidutinis mėnesinis darbo užmokestis yra 36% mažesnis nei vyrų. Tarp likusių organizacijos darbuotojų moterų ir vyrų vidutinio darbo užmokesčio skirtumas yra ženkliai mažesnis ir siekia 3,3 %.

Dėmesys darbuotojams

AB „NOVATURAS“, įmonės kodas 135567698, A. Mickevičiaus g. 27, Kaunas, Lietuva
APLINKOSAUGOS, SOCIALINĖ IR VALDYSENOS ATASKAITA UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

Bendrovė vertina savo darbuotojus ir jų indėlį į sėkmingą veiklą. Skatiname ir palaikome darbuotojų kompetencijų stiprinimą ir profesinių žinių ugdymą. Siekdami užtikrinti profesinio augimo ir tobulėjimo bei profesinių siekių įgyvendinimo galimybes savo darbuotojams, ieškodami naujų darbuotojų į esamas laisvas pozicijas jas visuomet pirmiausia pasiūlome esamiems, „Novature“ dirbantiems darbuotojams.

Bendrovėje puoselėjame bendros sėkmės ir bendradarbiavimo kultūrą, todėl skiriame biudžetą komandų formavimo ir stiprinimo veikloms, komandiniams renginiams, visus įmonės darbuotojus kviečiame į įmonės šventes ar tam tikras prasmingas veiklas ir puoselėjame vidines tradicijas, padedančias stiprinti norimą įmonės kultūrą. Skyrių vadovai užtikrina sklandų naujų darbuotojų įvedimą į organizaciją.

Grįžtamojo ryšio skatinimas ir darbuotojų įsitraukimo tyrimas

Siekdami užtikrinti kuo geresnį dialogą su darbuotojais, esame atviri darbuotojų grįžtamajam ryšiui bei ieškome įvairių formų, kaip darbuotojai juo galėtų pasidalinti. Pasidalinimas grįžtamojo ryšiu yra dalis mūsų veiklos valdymo ir vertinimo proceso, kuomet kiekvieno metų ketvirčio pabaigoje vadovus kviečiame turėti ketvirčio apžvalgos susitikimus su darbuotojais, kurių metu būtų aptariami ketvirčio pasiekimai, peržvelgiamas tikslų aktualumas, susitariama dėl veiklų/veiksmy, kurios padėtų įgyvendinti numatytus tikslus, o taip pat kviečiame ir darbuotojus teikti atvirą grįžtamąjį ryšį savo vadovams.

Iki pandemijos pasidalinti savo nuomone ir įvertinti įvairius organizacinius aspektus darbuotojus kvietėme dalyvaujant darbuotojų įsitraukimo tyrime, analizavome tyrimo rezultatus, sudarėme veiksmų planus įvardintoms problemoms spręsti. Nors buvome suplanavę tyrimą atlikti kiekvienais metais, pandemijos metu darėme pertrauką. Tyrimas bus atliekamas 2023 m. visų įmonių grupės mastu, jo metu bus vertinami 5 esminiai įsitraukimo į organizaciją veiksniai: pasitikėjimas organizacija, sutelkianti lyderystė, prasmingas darbas, įgalinanti darbo aplinka, pripažinimas ir augimas. Įsitraukimo lygis bus vertinamas pagrindiniais organizacijos pjūviais – tiek pagal įmonės struktūrą, tiek ir palyginant rezultatus tarp atskirų grupės įmonių.

Tyrimo tikslai:

- Nustatyti esamą darbuotojų įsitraukimo lygį.
- Įvertinti kiek sėkmingai, darbuotojų nuomone, organizacijoje panaudojamos darbuotojų įsitraukimo užtikrinimo galimybės.
- Išskirti stipriuosius darbuotojų patirčių aspektus ir aspektus tobulinimui, kuriems skirtinas prioritetas dėmesys siekiant palaikyti ir stiprinti darbuotojų įsitraukimą.

Atlikto tyrimo bendri rezultatai bus aptarti visos organizacijos mastu. Tyrimo metu išryškėjusios tendencijos, išlaikytinos bei stiprintinos sritys bus aptartos atskirai komandose. Iškelto problemoms spręsti bus sudaryti veiksmų planai, paskirti atsakingi asmenys.

Nors įsitraukimo tyrimas visos Bendrovės mastu buvo atidėtas 2023 m., pagal poreikį darėme grįžtamojo ryšio tyrimus komandose, kurių pagalba matavome pačių komandų įvardintus jiems svarbius ir kritinę reikšmę efektyviam komandiniam darbui bei darbuotojų pasitenkinimui turinčius aspektus - lyderystę, informacijos pasiekiamumą, bendradarbiavimą ir kt. Tokių tyrimų rezultatus taip pat pristatėme pačioms komandoms, kviesdami pačias komandas siūlyti veiksmus situacijai keisti.

Darbo taryba

Siekiant kuo skaidresnio darbuotojų interesų atstovavimo, nuo 2019 m. pabaigos „Novature“ veikia Darbo Taryba. Darbo Tarybos susirinkimai vyksta periodiškai, susirinkimų metu taryba aptaria darbuotojams rūpimus klausimus ir pateikia juos įmonės vadovybei.

Išrinktosios Darbo tarybos kadencija baigėsi 2022 m. lapkričio mėn. Sulaukus baigusios kadenciją Darbo tarybos kreipimosi, naujos Darbo tarybos rinkimai organizuojami 2023 m. pradžioje LR Darbo kodekse numatyta tvarka.

Darbuotojų veiklos vertinimas

Siekiant užtikrinti Bendrovės tikslų įgyvendinimą, vadovai su savo darbuotojais turi reguliarius ketvirtinius veiklos aptarimo susitikimus. Individualių ketvirtinių pokalbių metu vadovas drauge su darbuotoju aptaria metų pradžioje sutartų tikslų ir veiklų, numatytų tikslams pasiekti, įgyvendinimą, įvertina tikslų aktualumą ir, esant poreikiui, juo peržiūri. Taip pat aptaria ir susitaria dėl sėkmingam tikslų įgyvendinimui reikalingų prielaidų ar veiksmų – kompetencijos ar tam tikrų įgūdžių stiprinimo, galimos vadovo ar kolegų pagalbos ir pan., pasikeičia grįžtamojo ryšiu. Siekiame, kad darbuotojui keliami tikslai atitiktų „SMART“ modelį, t.y. būtų konkretūs, pamatuojami, įgyvendinami, prasmingi ir apibrėžti laike. Metinio pokalbio metu vadovas su kiekvienu savo komandos darbuotoju individualiai aptaria visų metų veiklą, apibendrina pasiekimus ir sutaria dėl bendro visų metų veiklos vertinimo.

Atlyginimo politika

2019 m. gruodžio 27 d. neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime patvirtinta AB „Novaturas“ Atlygio politika patvirtinta buvo peržiūrėta, atnaujinta ir patvirtinta 2022 gegužės mėn. 24 d. visuotiniame akcininkų susirinkime.

AB „NOVATURAS“, įmonės kodas 135567698, A. Mickevičiaus g. 27, Kaunas, Lietuva

APLINKOSAUGOS, SOCIALINĖ IR VALDYSENOS ATASKAITA UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

Atlygio politikos tikslas - užtikrinti konkurencingą ir teisingą atlygį, nustatytą skaidriai ir nediskriminuojant dėl lyties, amžiaus, tautybės, rasės, socialinės padėties, religijos, socialinės orientacijos ir pan., o taip pat - pritraukti, išlaikyti ir motyvuoti kvalifikuotus darbuotojus, siekiant užtikrinti verslo sėkmę.

Pagrindinės darbo užmokesčio dedamosios dalys:

- Pastovioji atlygio dalis – darbo sutartyje nustatytas mėnesinis atlyginimas, mokamas įstatymų nustatyta tvarka. Peržiūrimas ir nustatomas paprastai kartą metuose, atsižvelgiant į atsakomybės lygį, profesinę patirtį, užimamoms pareigoms reikalingas savybes, rinkos sąlygas, o taip pat – darbuotojo veiklos rezultatus.
- Kintamoji atlygio dalis - metinės, ketvirtinės ar mėnesinės premijos ar akcijų opcionai. Tai papildomas darbuotojo atlygis, kuris yra skiriamas ir mokamas Bendrovės iniciatyva, kaip darbuotojų skatinimo ir motyvavimo priemonė. Skiriamas ir išmokamas atsižvelgiant į šiuos aspektus:
 - asmeninių darbuotojo tikslų pasiekimą;
 - pasiektus konkrečių metų Bendrovės tikslus („atlygis už bendrą sėkmę“).

Ilgalaikėmis skatinimo priemonėmis - akcijų opcionais – siekiame užtikrinti Bendrovės veiklos strategiją ir ilgalaikius tikslus, motyvuojant ir siekiant išlaikyti profesionalią, kvalifikuotą komandą, skatinant darbuotojus prisidėti prie ilgalaikės sėkmės, didinant darbuotojų finansinį, turtinį interesą bei skatinant ilgalaikį darbą Grupėje.

- Kitas piniginis atlygis – tai numatytos ir darbuotojams mokamos priemokos už papildomą darbą, papildomų funkcijų, nenumatytų jų darbo sutartyse vykdymą, papildomų užduočių atlikimą, taip pat - už pasyvųjį budėjimą bei pasyvaus budėjimo metu realiai vykdytas darbo funkcijas.

Kitos naudos.

Siekiame, kad mūsų Bendrovėje turimos papildomos naudos darbuotojams atspindėtų ir atskleistų, kokias vertybes turime, kokią kultūrą puoselėjame, kokią darbuotojų patirtį norime kurti.

Sveikatos draudimas

Mums rūpi darbuotojų tiek fizinė, tiek emocinė gerovė: darbuotojus draudžiame papildomu sveikatos draudimu, atsižvelgdami į individualius darbuotojų poreikius, siūlome jiems pasirinkti vieną iš keturių darbuotojui konkrečiu gyvenimo etapu labiausiai tinkantį sveikatos draudimo variantą. Draudžiamojo įvykio atveju draudimo bendrovė apmoka 80 - 100 proc. darbuotojo patirtų išlaidų už darbuotojui suteiktas sveikatos priežiūros paslaugas (ambulatorinį, stacionarinį ar reabilitacinį gydymą), kompensuoja profilaktinius sveikatos patikrinimus, vakcinaciją, receptinių vaistų įsigijimą, dalinai arba pilnai dengia įvairias kitas medicinos paslaugas. Sveikatos draudimu darbuotojus draudžiame vienerių metų laikotarpiui.

Papildomos naudos.

Mums svarbūs ir svarbieji darbuotojų gyvenimo įvykiai – darbuotojų vestuvių, vaiko gimimo ar artimojo netekties atveju darbuotojams skiriamos tam tikro dydžio vienkartinės išmokos, kartu pažymime šventes (turime dovanėles darbuotojų gimtadienio proga, Kalėdų dovanas tiek darbuotojams, tiek jų vaikams iki 12 m.).

Lankstus darbo grafikas ir hibridinis darbo modelis.

Bendrovė, siekdama užtikrinti kuo geresnį profesinio ir asmeninio gyvenimo balansą, darbuotojams suteikia galimybę dirbti nuotoliniu būdu, kartą į metus turėti mėnesio trukmės “darbostogas”. Darbuotojai taip pat pagrįstai gali pasirinkti jiems labiau tinkamas darbo valandas.

Saugi darbo aplinka

Bendrovė palaiko saugią ir patikimą darbo aplinką, atitinkančią nacionaliniuose teisės aktuose numatytus standartus.

Galimybė studentams atlikti praktiką

Bendrovė bendradarbiauja su aukštosiomis mokyklomis ir sudaro sąlygas studentams atlikti praktiką bei susipažinti su įmonės veikla. Atlikdami praktiką studentai įgyja darbo patirties, o labiausiai motyvuotiems ir geriausiems rezultatus parodžiusiems pateikiami darbo įmonėje pasiūlymai.

Bendrovės vykdomos socialinės atsakomybės iniciatyvos – parama gyvūnų prieglaudoms

Bendrovė skatina darbuotojus prisidėti prie gyvūnų globos organizacijų paramos. Organizuojami savanoriški pagalbos savaitgaliai, kurių metu darbuotojai padeda gyvūnų prieglaudų darbuotojams ir gyvūnams. 2022 m. savanorišką pagalbą teikėme VšĮ “Tautmilės globa”.

Aplinkosaugos ataskaita

2021 m. lapkričio 9 d. Jungtinės Tautos klimato konferencijoje Glazge (COP26) paskelbė ambicingą turizmo pramonės planą - iki 2050 m. industrijos mastu pasiekti nulines grynąsias CO2 emisijas. Plane nustatomi kelionių pramonės tikslais ir gairės, o pramonės įmonėms pateikiamos praktinės gairės leidžiančios pasiekti nustatytus

AB „NOVATURAS“, įmonės kodas 135567698, A. Mickevičiaus g. 27, Kaunas, Lietuva

APLINKOSAUGOS, SOCIALINĖ IR VALDYSENOS ATASKAITA UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2022 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

tikslus. Pavyzdžiui, viešbučiams siūloma diegti energijos vartojimo efektyvumo priemones, o statant naujus viešbučius yra siūloma naudoti tvaraus projektavimo praktiką. Oro bendrovėms siūloma tobulinti esamas orlaivių technologijas mažinant orlaivių svorį ir taip didinant degalų efektyvumą ir tuo pačiu mažinant išmetamų teršalų kiekį. Kruizinių laivų pramonei rekomenduojama atnaujinti esamų laivų šildymo, apšvietimo ir ventiliavimo sistemas, o projektuojant naujus laivus iškart suprojektuoti efektyvias šio tipo sistemas.

Atliepdama nulinių grynujų emisijų iššūkį, Grupė savo veiklą nuolatos derina su numatomais industrijos pokyčiais.

Aviacija:

Siekdami sumažinti anglies pėdsaką bei pagerinti klientų patirtį Estijoje 11 metų senumo lėktuvą AIRBUS A320 2022 m. gruodį pakeitėm perpus naujesniu lėktuvu „Boeing Max“, kuris ne tik gali skraidinti 5 proc. Daugiau keleivių, bet juos skraidindamas sunaudoja 12 – 15 proc. mažiau degalų. Šio pokyčio pasekmėje CO2 emisijos taupomos 16 – 18 proc. (5 – 6 tūkst. t.) per metus. Vienas iš būdų, kuris labiausiai leistų sumažinti aviacijos įtakojamą anglies pėdsaką (65 - 80 proc.), yra tvaraus aviacinio kuro (angl. SAF), gaminamo iš augalinių atliekų, naudojimas skrydžių pramonėje. Ir nors šio tipo degalų gamyba pasaulyje tik įsibėgėja (prognozuojama, kad reali konkurencija aviaciniam žibalui galėtų atsirasti apie 2030 – tuosius), Grupė skenuoja rinką ieškodama būdų pasiūlyti mūsų keliautojams tvaresnes, mažiau anglies pėdsako paliekančias keliones.

Tvarių kelionių produktų tiekimas

Išmetamų teršalų kiekis, susijęs su kelionėmis gali būti sumažintas ne tik renkantis tvaresnius skrydžius, bet ir renkantis tvaresnes keliones. Jungtinių Tautų duomenimis, viešbučiai išmeta iki 1 proc. Viso pasaulio teršalų. Nesiimant nieko šis skaičius ir toliau augs, nes viešbučių paklausa auga, tad tvarumo iniciatyvos yra būtinos norint sumažinti šį neigiamą poveikį. Todėl viešbučiai, kurie rūpinasi veiklos tvarumu, ypatingą dėmesį skiria atliekų tvarkymui, naudojamos elektros ir šilumos energijos kilmei bei energijos naudojimo efektyvumui. Novaturas renka šiuos duomenis ir planuoja į keliautojams siūlomus pasirinkimus įtraukti tvarius viešbučius. Tai leistų klientams pasiūlyti inovatyvius ir tvarius keliavimo variantus (įvairių tyrimų duomenimis – net 61 proc. keliautojų siekia keliauti tvariau) bei daryti įtaką viešbučių ar jų tinklų savininkų sprendimams tvarumo standartų atitikimo aplinkoje.

Be to klientams, kurie siekia keliauti tvariai, AB “Novaturas” pasiūlė naują kelionių rūšį - pažintines keliones po Lietuvą. 2022 m. Bendrovė siūlė daugiau nei 10 skirtingų pažintinių kelionių pasirinkimų. Vietinės kryptys, lyginant su išvykstamomis, yra nepalyginamai tvaresnės dėl nenaudojamos aviacijos ir su ja susijusios anglies pėdsako, o klientams tuo pačiu sudaroma galimybė geriau pažinti savo valstybę. Ateityje Bendrovė žada plėsti tokių kelionių apimtį, įskaitant ir geografinį išplėtojimą Baltijos mastu.

Tvarios veiklos taksonomija

ES taksonomijos reglamentas nėra privalomas Novaturo Grupei, tačiau Bendrovė nusprendė išanalizuoti ES taksonomijos reikalavimus. Pagrindinė Grupės veikla - poilsinių ir pažintinių kelionių oru organizavimas ir pardavimas šiuo metu nėra įtrauktas į ES taksonomijos reglamentą. Tik nedidelė dalis Grupės vykdomų veiklų, pvz. pažintinės kelionės autobusu ar vandens transportu, bei keleivių pervežimas į arba iš oro uosto/viešbučio šiuo metu yra įtrauktos į reglamentą. Bendrai paėmus visa veikla, kuri įtraukta į ES taksonomijos reglamentą sudaro mažiau, nei 1 proc. Grupės (ir Bendrovės) pajamų, todėl taksonomijos atitikimo informacija ataskaitose neteikiama dėl jos nereikšmingumo. Tačiau Grupė ruošiasi ir ateityje, išplėtus taksonomijai tinkamų veiklų sąrašą, bus pasirošusi pateikti pagrindinius Grupės tvarios veiklos rodiklius bei siekiamas jų reikšmes.

AB „NOVATURAS“, įmonės kodas 135567698, A. Mickevičiaus g. 27, Kaunas, Lietuva

Atsakingų asmenų patvirtinimas

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 straipsniu ir Lietuvos banko Informacijos atskleidimo taisyklėmis, mes, AB „Novaturas“ Generalinis direktorius Vitalij Rakovski ir AB „Novaturas“ Finansų vadovas Vygantas Reifonas, patvirtiname, kad mūsų žiniomis, anksčiau pateiktame AB „Novaturas“ konsoliduotame 2022 m. metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, bendra konsoliduotų įmonių būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

Vitalij Rakovski

Vygantas Reifonas

Generalinis direktorius

Finansų vadovas

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

AB „Novaturas“ akcininkams:

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

Nuomonė

Mes atlikome AB „Novaturas“ (toliau – Bendrovės) atskirųjų finansinių ataskaitų ir jos patronuojamųjų įmonių (toliau – Grupė) konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, kurias sudaro Bendrovės ir Grupės 2022 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaitos ir tą dieną pasibaigusiu metų bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių, pinigų srautų ataskaitos ir finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką, auditą.

Mūsų nuomone, pridėtos atskirosios ir konsoliduotosios finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia Bendrovės ir Grupės 2022 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir tą dieną pasibaigusiu metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus (toliau – TAS). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Grupės pagal Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos išleistą Buhalterijų profesionalų etikos kodeksą (toliau – TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikomės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareikštą dėl šių finansinių ataskaitų, todėl atskiros nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame. Kiekvienas audito dalykas ir mūsų atsakas į jį yra aprašytas toliau.

Pagrindiniai audito dalykai:	Mūsų auditoriaus atsakas į šias rizikas:
Prestižo vertės sumažėjimo analizė	
<p><i>Žr. 45, 65--66 finansinių ataskaitų puslapius</i></p> <p>2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovė ir Grupė turėjo prestižą, kurio vertė siekė 30 327 tūkst. Eur.</p> <p>Prestižas, kuriam nėra nustatytas naudingo tarnavimo laikas, yra testuojamas dėl galimo vertės sumažėjimo kartą per metus arba tuomet, kai atsiranda vertės sumažėjimo požymių.</p> <p>Kaip pateikta 3-oje pastaboje, nustatydamą naudojimo vertę, Bendrovė ir Grupė turi atsižvelgti į daugelį įvertinimų ir sprendimų, ypatingą dėmesį skiriant šalies, kurioje Bendrovė ir Grupė veikia, konkurencinei, ekonominei ir finansinei aplinkai, gebėjimą generuoti pagrindinės veiklos pinigų srautus iš strateginių planų, planuojamų atlikti investicijų lygi, atgaunamosios vertės skaičiavimams taikomus diskonto ir augimo koeficientus.</p>	<p>Mūsų audito procedūros šioje srityje, be kita ko, apėmė:</p> <ul style="list-style-type: none">• esminių prestižo vertės nustatymo proceso kontrolių vidaus kontrolių testavimą, siekiant įvertinti jų pobūdį bei ar šios įdiegtos;• įvertinimą, ar taikoma prestižo vertės nustatymo metodika yra tinkama;• prielaidų, naudotų prestižo vertės nustatymui, tinkamumo įvertinimą, remiantis savo žiniomis apie verslą ir industriją;• taikomų pagrindinių prielaidų, tai yra augimo ir diskonto koeficientų, jautrumo analizę, kadangi prestižo naudojimo vertė yra labiausiai jautri šių koeficientų pokyčiams; ir

Deloitte yra vadinamos Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL) ir grupei priklausančios bendrovės narė bei susijusios įmonės (kartu – „Deloitte organization“). Kiekviena DTTL (dar vadinama „Deloitte Global“) ir grupei priklausanti bendrovė narė bei susijusi įmonė yra atskiri ir nepriklausomi juridiniai asmenys, kurie vienas kitam negali nustatyti įsipareigojimų trečiųjų šalių atžvilgiu. DTTL ir kiekviena grupei priklausanti bendrovė narė bei susijusi įmonė yra atsakingos tik už savo, o ne už viena kitos veiksmus ar neveikimą. DTTL pati savaime paslaugų klientams neteikia. Daugiau informacijos galite rasti čia <http://www2.deloitte.com/lt/lt/pages/about-deloitte/articles/about-deloitte.html>

<p>Mes manome, kad prestižo vertinimas yra pagrindinis audito dalykas, kadangi prestižas yra reikšmingas finansinių ataskaitų straipsnis bei yra atliekami reikšmingi sprendimai dėl vertinime naudojamų prielaidų.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • verslo planų, kurie buvo naudojami skaičiuojant atsiperkamąją vertę, duomenų šaltinių testavimą, pagrindžiant papildomais įrodymais: <ul style="list-style-type: none"> - praėjusių laikotarpių verslo planų ir faktinių atitinkamų laikotarpių veiklos rezultatų palyginimas; - Bendrovės veiklos ir finansų vadovų apklausa, siekiant įvertinti pagrindines prielaidas, naudotas rengiant verslo planus bei gautų paaiškinimų palyginimas su verslo planuose taikytomis prielaidomis; - verslo planuose naudotų duomenų sutikrinimas su duomenimis, pateiktais valdybai; • finansinių ataskaitų atskleidimų tinkamumo įvertinimą, įskaitant atskleidimus dėl pagrindinių prielaidų, vadovybės vertinimo ar jautrumo analizės.
---	--

Kita informacija

Kitą informaciją sudaro informacija, pateikta Bendrovės ir Grupės metiniame pranešime, įskaitant Bendrovių valdysenos ataskaitą, ir Socialinės atskaitomybės ataskaitą ir Atlygio ataskaitą, tačiau ji neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie jas. Vadovybė yra atsakinga už kitos informacijos pateikimą.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados apie ją, išskyrus kaip nurodyta toliau.

Atliekant finansinių ataskaitų auditą, mūsų atsakomybė yra perskaityti kitą informaciją ir apsvarstyti, ar yra reikšmingų neatitikimų informacijai, pateiktai finansinėse ataskaitose, ar mūsų žinioms pagrįstoms atliktu auditu, ir ar ji yra kitaip reikšmingai iškraipyta. Jeigu, remdamiesi atliktu darbu, pastebime reikšmingą kitos informacijos iškraipymą, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Mes taip pat privalome įvertinti, ar Bendrovės ir Grupės metiniame pranešime, įskaitant Bendrovių valdysenos ataskaitą ir Atlygio ataskaitą, pateikta finansinė informacija atitinka tų pačių finansinių metų finansines ataskaitas bei ar Bendrovės ir Grupės metinis pranešimas, įskaitant Bendrovių valdysenos ataskaitą bei Atlygio ataskaitą, buvo parengtas laikantis taikomų teisinių reikalavimų. Mūsų nuomone, pagrįsta finansinių ataskaitų audito metu atliktu darbu, visais reikšmingais atžvilgiais:

- Bendrovės ir Grupės metiniame pranešime, įskaitant Bendrovių valdysenos ataskaitą ir Atlygio ataskaitą, pateikti finansiniai duomenys atitinka tų pačių finansinių metų finansinių ataskaitų duomenis; ir
- Bendrovės ir Grupės metinis pranešimas, įskaitant Bendrovių valdysenos ataskaitą, tačiau išskyrus Atlygio ataskaitą, buvo parengtas laikantis Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo bei Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

Be to, mes privalome patikrinti, ar buvo pateikta Socialinės atsakomybės ataskaita. Jeigu nustatome, kad Socialinės atsakomybės ataskaita nebuvo pateikta, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas, vadovybė privalo įvertinti Bendrovės ir Grupės gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Bendrovę ir Grupę ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasielgti.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Bendrovės ir Grupės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal TAS. Iškraipymai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priėmėme profesinius sprendimus ir laikėmės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- Nustatėme ir įvertinome finansinių ataskaitų reikšmingo išskraipymo dėl apgaulės arba klaidų riziką, suplanavome ir atlikome procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surinkome pakankamą tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo išskraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo išskraipymo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.
- Supratome su auditu susijusias vidaus kontroles, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Bendrovės ir Grupės vidaus kontrolės veiksmingumą.
- Įvertinome taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- Padarėme išvadą dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonų dėl Bendrovės ir Grupės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos auditu įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau, būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bendrovė ir Grupė negalės toliau tęsti savo veiklos.
- Įvertinome bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.
- Surinkome pakankamą tinkamų audito įrodymų apie įmonių finansinę informaciją ar verslo veiklą Grupėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Grupės konsoliduotąsias finansines ataskaitas. Atsakome už vadovavimą grupės auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Tik mes atsakome už pareikštą mūsų audito nuomonę.

Mes, be visų kitų dalykų, privalome informuoti už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatėme audito metu.

Taip pat pateikėme už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą, kad laikėmės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, ir juos informavome apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie, galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokios pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Kiti auditoriaus išvados reikalavimai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 537/2014

Akcininkų sprendimu 2021 m. balandžio 30 d. buvome paskirti atlikti Bendrovės ir Grupės atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą. Mūsų paskyrimas atlikti Bendrovės ir Grupės atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą acininkų sprendimu atnaujinamas kas 2 metus ir bendras nepertraukiamas paskyrimo laikotarpis yra šešeri metai.

Patvirtiname, kad skyrįje „Nuomonė“ pareikšta mūsų nuomonė atitinka finansinių ataskaitų audito ataskaitą, kurią kartu su šia auditoriaus išvada pateikėme Bendrovei ir jos Audito komitetui.

Patvirtiname, kad mūsų žiniomis ir įsitikinimu, Bendrovei ir Grupei suteiktos paslaugos atitinka taikomų įstatymų ir teisės aktų reikalavimus bei neapima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų ne audito paslaugų.

Per audito vykdymo laikotarpį nesuteikėme kitų nei finansinių ataskaitų auditas paslaugų, išskyrus finansinių ataskaitų vertimo paslaugas.

Išvada dėl finansinių ataskaitų formato atitikties Europos vieno elektroninio ataskaitų teikimo reikalavimams

Vadovaujantis mūsų sutartimi, Bendrovės vadovybė pasamdė mus atlikti pakankamo užtikrinimo užduotį, siekiant patvirtinti, kad atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, įskaitant konsoliduotąjį metinį pranešimą, vienas elektroninio ataskaitų teikimo formatus už 2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus (toliau – atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vienas elektroninio ataskaitų teikimo formatus) atitinka nustatytus reikalavimus.

Dalyko ir taikomų kriterijų aprašymas

Bendrovės vadovybė pritaikė atskirtųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vieną elektroninio ataskaitų pateikimo formatą, siekdama vykdyti 2018 m. gruodžio 17 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2019/815, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/109 / EB papildoma techniniais reguliavimo standartais, kuriais nustatomas vienas elektroninio ataskaitų teikimo formatus (toliau – ESEF reglamentas), 3 ir 4 str. reikalavimus. Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vienam elektroninio ataskaitų teikimo formatui nustatyti reikalavimai yra numatyti ESEF reglamente.

Remiantis ankstesniame sakinyje minėtais reikalavimais yra taikomas atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vienas elektroninio ataskaitų teikimo formatas ir, mūsų nuomone, šie reikalavimai yra tinkami kriterijai pakankamo užtikrinimo išvadai pateikti.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė

Bendrovės vadovybė yra atsakinga už atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vieno elektroninio ataskaitų pateikimo formato taikymą laikantis ESEF reglamento reikalavimų.

Ši atsakomybė apima tinkamo ženklavimo iXBRL kalba pasirinkimą ir taikymą naudojant ESEF taksonomiją bei parengimą, įgyvendinimą ir palaikymą tokių vidaus kontrolės procedūrų, kurios svarbios konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vieno elektroninio ataskaitų pateikimo formato parengimui be reikšmingų neatitikimų ESEF reglamento reikalavimams.

Už valdymą atsakingi asmenys yra atsakingi už finansinės atskaitomybės priežiūros procesą.

Mūsų atsakomybė

Mūsų atsakomybė buvo pateikti pakankamo užtikrinimo išvadą, ar atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vienas elektroninio ataskaitų teikimo formatas atitinka ESEF reglamentą.

Užduotį atlikome vadovaudamiesi 3000-uoju Tarptautiniu užtikrinimo užduočių standartu (persvarstytu) „Užtikrinimo užduotys, išskyrus istorinės finansinės informacijos peržvalgas“ (toliau – TUUS 3000 (P)). Šis standartas reikalauja, kad laikytumėmės etikos reikalavimų, suplanuotume ir atliktume procedūras, kuriomis gautume pakankamą užtikrinimą, ar atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vienas elektroninio ataskaitų pateikimo formatas visais reikšmingais atžvilgiais parengtas laikantis nustatytų reikalavimų. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą neatitikimą reikalavimams, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per užtikrinimo užduotį, kuri atliekama pagal TUUS 3000 (P).

Atliktų procedūrų apibendrinimas

Mūsų suplanuotų ir atliktų procedūrų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą, kad atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vienas elektroninis ataskaitų pateikimo formatas visais reikšmingais atžvilgiais buvo parengtas laikantis nustatytų reikalavimų ir kad toks parengimas buvo be reikšmingų klaidų ar reikšmingos informacijos nepateikimo. Mūsų atliktos procedūros apėmė:

- supratimą vidaus kontrolės sistemos ir procesų, kurie svarbūs atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vieno elektroninio ataskaitų pateikimo formato taikymui, įskaitant XHTML formato parengimą bei konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ženklimą;
- patikrinimą, ar XHTML formatas buvo taikytas tinkamai;
- įvertinimą, ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ženklimas naudojant iXBRL ženklavimo kalbą yra pilnas, atsižvelgiant į vieno elektroninio ataskaitų pateikimo formato taikymo reikalavimus, aprašytus ESEF reglamente;
- įvertinimą, ar Grupė tinkamai naudoja XBRL ženklimą, pasirinktą iš ESEF taksonomijos, ir ar tinkamai sukuria plėtinių ženklimą, kai ESEF taksonomijoje nėra identifikuojamas tinkamas elementas; ir
- įvertinimą, ar plėtinių elementai yra tinkamai susieti su ESEF taksonomija.

Manome, kad mūsų gauti įrodymai sudaro pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų išvadai pareikšti.

Išvada

Mūsų nuomone, atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vienas elektroninio ataskaitų pateikimo formatas už 2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus visais reikšmingais atžvilgiais atitinka ESEF reglamentą.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, užduoties partneris yra Simonas Rimašauskas.

UAB „Deloitte Lietuva“

Įmonės audito pažymėjimo Nr. 001275

Simonas Rimašauskas

Atestuotas auditorius

Auditoriaus pažymėjimo Nr. 000466

Vilnius, Lietuvos Respublika

2023 m. gegužės 15 d.

Elektroniniu auditoriaus parašu pasirašoma tik Nepriklausomo auditoriaus išvada.

2022 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

Finansinės būklės ataskaitos

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
TURTAS					
Ilgalaikis turtas					
Prestižas	3	30 327	30 327	30 327	30 327
Ilgalaikis nematerialusis turtas	3	627	127	627	127
Ilgalaikis materialusis turtas	4	83	72	59	52
Naudojimo teise valdomas turtas	4	338	346	239	221
Investicijos į dukterines įmones	5	-	-	2 859	2 859
Ilgalaikės gautinos sumos		128	47	12	15
Atidėtojo mokesčio turtas	17	872	851	872	817
Ilgalaikio turto iš viso		32 375	31 770	34 995	34 418
Trumpalaikis turtas					
Atsargos		-	-	-	-
Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančių laikotarpių sąnaudos	6	18 534	6 244	7 012	4 107
Iš pirkėjų gautinos sumos	7	518	167	471	149
Iš susijusių šalių gautinos sumos	20	-	-	567	177
Iš anksto sumokėtas pelno mokestis		4	70	4	69
Kitos gautinos sumos	7	1 694	471	1 394	361
Kitas trumpalaikis finansinis turtas	8	-	-	-	-
Rezervuoti pinigai	9	200	200	200	200
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	9	2 570	5 719	448	432
Trumpalaikio turto iš viso		23 520	12 871	10 096	5 495
Turto iš viso		55 895	44 641	45 091	39 913

(Tęsinys kitame puslapyje)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

2022 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

Finansinės būklės ataskaitos (tęsinys)

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
Nuosavas kapitalas					
Kapitalas	1	234	234	234	234
Pinigų srautų pasikeitimo apsidraudimo rezervas		-	(3)	-	(3)
Privalomasis rezervas	10	29	29	29	29
Užsienio valiutos perskaičiavimo rezervas	10	145	145	-	-
Nepaskirstytasis pelnas		13 865	14 683	9,741	10 454
Nuosavas kapitalas, priskirtinas Bendrovės savininkams		14 273	15 088	10 004	10 714
Mažumos dalis		-	-	-	-
Nuosavo kapitalo iš viso		14 273	15 088	10 004	10 714
Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai					
Po vienerių metų mokėtinos sumos ir įsipareigojimai					
Dotacijos ir subsidijos		-	-	-	-
Ilgalaikės paskolos	11	160	5 120	-	5 000
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	11	6 705	7 112	13 205	13 603
Atidėto mokesčio įsipareigojimai	17	-	-	-	-
Lizingo įsipareigojimai	4	179	207	128	134
Po vienerių metų mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso		7 044	12 439	13 333	18 737
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir įsipareigojimai					
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	11	1 473	2 094	1 473	1 578
Trumpalaikės paskolos	11	502	-	502	-
Prekybos skolos		14 272	4 896	7 122	1 062
Susijusioms šalims mokėtinos sumos	20	-	-	3 746	2 559
Gauti išankstiniai apmokėjimai		14 392	8 615	7 359	4 522
Mokėtinas pelno mokestis		6	6	-	-
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos	12	3 745	1 328	1 429	628
Kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai	8	-	4	-	4
Lizingo įsipareigojimai	4	188	171	123	109
Per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso		34 578	17 114	21 754	10 462
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso		55 895	44 641	45 091	39 913

(Pabaiga)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Vitalij Rakovski	2023 m. gegužės 15 d.
Finansų vadovas	Vygantas Reifonas	2023 m. gegužės 15 d.

2022 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

Bendrujų pajamų ataskaitos

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2022 m.	2021 m.	2022 m.	2021 m.
Pardavimo pajamos	13	196 676	108 995	108 330	59 466
Pardavimo savikaina	14	(177 588)	(95 506)	(96 660)	(52 004)
Bendrasis pelnas		19 088	13 489	11 670	7 462
Pardavimo (sąnaudos)	15	(15 804)	(8 967)	(8 184)	(4 179)
Bendrosios ir administracinės (sąnaudos)	15	(3 532)	(2 228)	(2 925)	(1 701)
Kitos veiklos pajamos		469	111	241	4
Kitos veiklos (sąnaudos)		1	(2)	-	-
Veiklos pelnas		222	2 403	802	1 586
Finansinės pajamos	16	1 193	70	766	69
Finansinės (sąnaudos)	16	(2 170)	(1 535)	(2 260)	(1 547)
Pelnas prieš apmokestinimą		(755)	938	(692)	108
Pelno mokesčio (sąnaudos)	17	(63)	(29)	(21)	(26)
Grynasis pelnas		(818)	909	(713)	82
Kitos bendrosios pajamos, perkeltinos į pelną ar nuostolius ateityje					
Rezultatas iš pinigų srautų pasikeitimo rizikos apsidraudimo sandorio	8	3	492	3	492
Pelno mokesčio įtaka	17	-	(74)	-	(74)
Viso kitų bendrujų pajamų		3	418	3	418
Viso bendrujų pajamų		(815)	1 327	(710)	500
Grynasis pelnas priskirtinas:					
Bendrovės akcininkams		(818)	909	(713)	82
Nekontroliuojamai daliai		-	-	-	-
		(818)	909	(713)	82
Bendrosios pajamos priskirtinos:					
Bendrovės akcininkams		(815)	1 327	(710)	500
Mažumai		-	-	-	-
		(815)	1 327	(710)	500
Įprastinės veiklos pelnas tenkantis vienai akcijai:					
Vienai akcijai tenkantis paprastas pelnas, priskirtinas Bendrovės akcininkams (Eurais už viena akciją)	21	(0.10)	0,12	(0.09)	0,06

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Vitalij Rakovski	2023 m. gegužės 15 d.
Finansų vadovas	Vygantas Reifonas	2023 m. gegužės 15 d.

2022 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos

Grupė	Pastabos	Nuosavas kapitalas, priskirtinas Bendrovės akcininkams							Iš viso
		Kapitalas	Privalomasis rezervas	Pinigų srautų	Nepaskirstytasis pelnas	Užsienio valiutos perskaičiavimo rezervas	Nuosavybė tenkanti Bendrovės akcininkams	Nekontroliuojama dalis	
				apsidraudimo rizikos rezervas					
2020 m. gruodžio 31 d. likutis		234	29	(421)	13 774	145	13 761	-	13 761
Grynasis metų pelnas		-	-	-	909	-	909	-	909
Kitos bendrosios pajamos		-	-	418	-	-	418	-	418
Bendrųjų pajamų iš viso		-	-	418	909	-	1 327	-	1 327
Akcinio kapitalo didinimas		-	-	-	-	-	-	-	-
Patvirtinti dividendai	20	-	-	-	-	-	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis		234	29	(3)	14 683	145	15 088	-	15 088
Grynasis metų pelnas		-	-	-	(818)	-	(818)	-	(818)
Kitos bendrosios pajamos		-	-	3	-	-	3	-	3
Bendrųjų pajamų iš viso		-	-	3	(818)	-	(815)	-	(815)
Akcinio kapitalo didinimas		-	-	-	-	-	-	-	-
Patvirtinti dividendai	20	-	-	-	-	-	-	-	-
2022 m. gruodžio 31 d. likutis		234	29	-	13 865	145	14 273	-	14 273

(Tęsinys kitame puslapyje)

2022 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos (tęsinys)

Bendrovė	Pastabos	Pinigų srautų pasikeitimo rizikos apsidraudimo rezervas				Iš viso
		Kapitalas	Privalomasis rezervas	Nepaskirstytasis pelnas		
2020 m. gruodžio 31 d. likutis		234	29	(421)	10 372	10 214
Grynasis metų pelnas		-	-	-	82	82
Kitos bendrosios pajamos		-	-	418	-	418
Bendrųjų pajamų iš viso		-	-	418	82	500
Akcinio kapitalo didinimas		-	-	-	-	-
Patvirtinti dividendai	20	-	-	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis		234	29	(3)	10 454	10 714
Grynasis metų pelnas		-	-	-	(713)	(713)
Kitos bendrosios pajamos		-	-	3	-	3
Bendrųjų pajamų iš viso		-	-	3	(713)	(710)
Akcinio kapitalo didinimas		-	-	-	-	-
Patvirtinti dividendai	20	-	-	-	-	-
2022 m. gruodžio 31 d. likutis		234	29	-	9 741	10 004

(Pabaiga)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Vitalij Rakovski	2023 m. gegužės 15 d.
Finansų vadovas	Vygantas Reifonas	2023 m. gegužės 15 d.

2022 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

P pinigų srautų ataskaitos

Pastabos	Grupė		Bendrovė	
	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai				
Grynasis pelnas	(818)	909	(713)	82
Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymas:				
Nusidėvėjimas ir amortizacija	259	321	179	243
Atidėtojo mokesčio pasikeitimas	17 (21)	103	(55)	100
Einamojo laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos	17 -	-	-	-
Investicinės ir finansinės veiklos ir kitų nepiniginių straipsnių eliminavimas	777	1 518	725	1 482
	197	2 851	136	1 907
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:				
Atsargų (padidėjimas) sumažėjimas	-	2	-	1
Iš pirkėjų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas	(351)	(23)	(712)	788
Kitų gautinų sumų ir kito finansinio turto (padidėjimas) sumažėjimas	(1 223)	(287)	(1 033)	(182)
Išankstinių apmokėjimų ir ateinančių laikotarpių sąnaudų (padidėjimas) sumažėjimas	(12 371)	1 569	(2 902)	2 642
Prekybos skolų padidėjimas (sumažėjimas)	9 376	2 935	7 247	(48)
Gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (sumažėjimas)	5 777	(2 261)	2 837	(1 719)
Kitų mokėtinų sumų ir sukauptų sąnaudų padidėjimas (sumažėjimas)	2 413	(342)	799	(541)
Pagrindinės veiklos pinigų srautai	3 818	4 444	6 372	2 848
(Sumokėtos) palūkanos	(773)	(1 093)	(733)	(1 067)
Sumokėtas pelno mokestis	-	(1)	-	-
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	3 045	3 350	5 639	1 781
Investicinės veiklos pinigų srautai				
Ilgalaikio turto (išskyrus investicijas) (įsigijimas)	(564)	(112)	(548)	(102)
Gauti dividendai	-	-	-	-
Ilgalaikio turto (išskyrus investicijas) perleidimas	64	-	64	-
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	(500)	(112)	(484)	(102)

(Tęsinys kitame puslapyje)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

2022 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

Pinigų srautų ataskaitos (tęsinys)

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Finansinės veiklos pinigų srautai					
Paskolų gavimas	11	-	11 988	-	11 958
Paskolų (grąžinimas)	11	(5 486)	(14 515)	(5 000)	(15 405)
(Sumokėti) dividendai		-	-	-	-
Lizingo mokėjimai		(208)	(157)	(139)	(103)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		(5 694)	(2 684)	(5 139)	(3 550)
Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)		(3 149)	554	16	(1 871)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		5 919	5 365	632	2 503
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje		2 770	5 919	648	632

(Pabaiga)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

<u>Generalinis direktorius</u>	<u>Vitalij Rakovski</u>	<u>2023 m. gegužės 15 d.</u>
<u>Finansų direktorius</u>	<u>Vygantas Reifonas</u>	<u>2023 m. gegužės 15 d.</u>

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

1 Bendroji informacija

AB „Novaturas“ (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė. Jos buveinės adresas yra:

A. Mickevičiaus g. 27, Kaunas, LT-44245,
Lietuva.

Įmonės pagrindinė verslo vieta - Baltijos šalys.

Įmonės pavadinimas ar kiti identifikavimo metodai nuo ankstesnio ataskaitinio laikotarpio pabaigos nepasikeitė.

AB „Novaturas“ neturi patronuojančios įmonės.

AB „Novaturas“ neturi pagrindinės patronuojančios įmonės.

Grupė ir Bendrovė užsiima kelionių organizavimu ir platinimu. Bendrovė įregistruota 1999 m. gruodžio 16 d.

Bendrovės akcininkai buvo:

	2022 m. gruodžio 31 d.		2021 m. gruodžio 31 d.	
	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis, proc.	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis, proc.
Rendez Vous OU	524 671	6,72	650 983	8,34
Moonrider OU	543 346	6,96	543 346	6,96
Willgrow (UAB „ME Investicija“)	779 900	9,99	779 900	9,99
Ugnius Radvila	740 702	9,49	740 702	9,49
Rytis Šūmakaris	535 278	6,86	535 278	6,86
Vidas Paliūnas	535 278	6,86	535 278	6,86
Rondam AS	356 489	4,57	-	-
Kiti	3 791 336	48,56	4 021 513	51,50
Iš viso	7 807 000	100,00	7 807 000	100,00

Willgrow (buvęs pavadinimas „ME Investicija“) – investicinė bendrovė, valdanti vieną iš didžiausių Europos transporto paslaugų grupę „Girteka“.

Rendez Vous" OU vadovas Janek Pohla yra „Tahe Outdoors“ įkūrėjas ir valdybos narys. „Tahe Outdoors“ – daugiau nei 25 metus sėkmingai veikianti vandens sporto įrangos gamintoja ir platintoja, viena iš srities lyderių Europoje.

„Moonrider“ OU priklauso Estijos investicijų bendrovei „Go Group“, veikiančiai turizmo, transporto, nekilnojamojo turto, inžinerijų srityse.

„Rondam“ AS įmonių grupei priklausančios bendrovės valdo didžiausią Tartu viešbutį su SPA centru „Dorpat“, taip pat vieną iš geriausiai vertinamų Talino viešbučių „Lydia“.

Visos akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė 0,03 Eur, yra paprastosios ir 2022 m. bei 2021 m. gruodžio 31 d. buvo pilnai apmokėtos. 2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. dukterinės įmonės Bendrovės akcijų neturėjo. Bendrovė taip pat neturėjo įsigijusi savų akcijų.

Grupę sudaro Bendrovė AB „Novaturas“ ir jos dukterinės įmonės (toliau – Grupė):

Įmonė	Įmonės buveinės adresas	Grupės valdomų akcijų dalis 2022 m. gruodžio 31 d., proc.	Grupės valdomų akcijų dalis 2021 m. gruodžio 31 d., proc.	Pagrindinė veikla
SIA „Novatours“	Kr. Valdemara g. 100, Ryga, Latvija	100	100	Kelionių organizavimas ir platinimas.
OU „Novatours“	Ravala g. 6, Talinas, Estija	100	100	Kelionių organizavimas ir platinimas.
UAB „Aviaturas ir partneriai“	Konstitucijos pr. 15/5, Vilnius, Lietuva	100	100	Kelionių organizavimas ir platinimas.

2022 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

SRL „Novatours Holidays“	M. Caramfil g. 53, Bukareštas, Rumunija	100	100	Kelionių organizavimas ir platinimas.
--------------------------	---	-----	-----	---------------------------------------

2021-2022 m. Bendrovės dukterinė įmonė SRL „Novatours Holidays“ veiklos nevykdė.

Bendrovė turi filialą, registruotą adresu J. Jasinskio g. 16, Vilnius, Lietuva. Filialo registracijos kodas 125142371. Jo veiklos finansiniai rezultatai yra įtraukti į Bendrovės finansines ataskaitas.

2 Apskaitos principai

Pagrindiniai apskaitos principai, pritaikyti rengiant Grupės ir Bendrovės finansinių metų, pasibaigusį 2022 m. gruodžio 31 d., finansines ataskaitas, yra šie:

2.1. Finansinių ataskaitų parengimo pagrindas

Finansinės ataskaitos yra parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje (toliau – ES).

Bendrovės vadovybė patvirtino šias finansines ataskaitas 2023 m. gegužės 15 d. Bendrovės akcininkai turi įstatyminę teisę patvirtinti šias finansines ataskaitas arba nepatvirtinti jų ir reikalauti vadovybės paruošti naujas finansines ataskaitas.

Grupės ir Bendrovės finansinės ataskaitos buvo paruoštos remiantis istorine savikaina, išskyrus finansines išvestines priemones, kurios yra įvertintos tikraja verte.

Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

Toliau pateikiamos galiojančių standartų pataisos, kurios patvirtintos Tarptautinių apskaitos standartų valdybos (TASV) ir priimtos ES bei kurios galioja atskaitiniu laikotarpiu:

- 16-asis TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai“ pataisos –Pajamos, gautos iki numatyto naudojimo, kurias ES priėmė 2021 m. birželio 28 d. (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. arba vėliau),
- 37-ojo TAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas“ pataisos „Nuostolingos sutartys. Sutarties vykdymo išlaidos“, ES priėmė 2021 m. birželio 28 d. (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. arba vėliau);
- 3-iojo TFAS „Verslo jungimai“ pataisos „Nuoroda į Konceptualiuosius pagrindus su 3-iojo TFAS pataisomis“, ES priėmė 2021 m. birželio 28 d. (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. ar vėliau),
- Įvairių paskelbtų standartų pataisos dėl „TFAS (2018-2020 m.) patobulinimų“, atliktos remiantis kasmetiniu TFAS patobulinimo projektu (1-asis TFAS, 9-asis TFAS, 16-asis TAS ir 41-asis TAS) pirmiausia siekiant panaikinti neatitikimus ir išaiškinti terminus, ES priėmė 2021 m. birželio 28 d. (1-ojo TFAS, 9-ojo TFAS ir 41-ojo TAS pataisos taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. ar vėliau. 16-ojo TFAS pataisos susijusios tik su iliustraciniu pavyzdžiu, todėl įsigaliojimo data nenurodyta).

Šių esamų standartų ir interpretacijų pataisų pritaikymas neturėjo jokios įtakos Grupės ir Bendrovės apskaitos politikos pakeitimams.

Standartai, pataisos ir aiškinimai, patvirtinti Europos Sąjungoje, tačiau dar neįsigalioję, kurių Grupė ir Bendrovė nepradėjo taikyti anksčiau laiko

Šių finansinių ataskaitų patvirtinimo datą, nurodyti standartai, esamų standartų pataisos ir interpretacijos, patvirtinti Tarptautinių apskaitos standartų tarybos (TAST), buvo išleisti, bet dar negaliojo:

- 17-asis TFAS „Draudimo sutartys“, įskaitant 17-ojo TFAS pataisas, ES priėmė 2021 m. lapkričio 19 d. (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. ar vėliau),
- 17-ojo TFAS „Draudimo sutartys“ pataisos –17-ojo TFAS ir 9-ojo TFAS taikymas pirmą kartą –lyginamoji informacija, kurias ES priėmė 2022 m. rugsėjo 8 d. (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau),
- 1 ojo TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ pataisos Apskaitos politikos atskleidimas, kurias ES priėmė 2022 m. kovo 2 d. (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. ar vėliau)
- 8 ojo TAS „Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidos“ pataisos Apskaitinių įvertinimų keitimas, kurias ES priėmė 2022 m. kovo 2 d. (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. ar vėliau),
-

AB „NOVATURAS“, įmonės kodas 135567698, A. Mickevičiaus g. 27, Kaunas, Lietuva

2022 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

- 12-ojo TAS „Pelno mokestis“ pataisos Atidėtas mokestis, susijęs su turtu ir įsipareigojimais, kurie atsiranda įvykus vieninteliam sandoriui, kuriuos ES priėmė 2022 m. rugpjūčio 11 d (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. ar vėliau).

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.1. Finansinių ataskaitų parengimo pagrindas (tęsinys)

Standartai, aiškinimai ir jų pataisos, kurie dar nėra patvirtinti Europos Sąjungoje ir kurių Bendrovė nepradėjo taikyti anksčiau laiko

Šių finansinių ataskaitų patvirtinimo datą, nurodyti standartai, esamų standartų pataisos ir interpretacijos, patvirtinti Tarptautinių apskaitos standartų tarybos (TAST) ir priimti ES, buvo išleisti, bet dar negaliojo:

- 1 ojo TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ pataisos įsipareigojimų klasifikavimas į ilgalaikius ir trumpalaikius (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau),
- 1 ojo TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ pataisos taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2024 m. sausio 1 d.
- 16 ojo TFAS „Nuoma“ pataisos Nuomos įsipareigojimas pardavimo ir atgalinės nuomos atveju (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2024 m. sausio 1 d. arba vėliau),
- 14 asis TFAS „Ateinančių laikotarpių likučiai, susiję su reguliuojamais tarifais“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau) Europos Komisija nusprendė netaikyti šio laikino standarto ir laukti, kol bus parengtas galutinis standartas,
- 10-ojo TFAS „Konsoliduotos finansinės ataskaitos“ ir 28 TAS „Investicijos į asocijuotąsias įmones ir bendras įmones“ pataisos „Turto pardavimas ar turtinis įnašas tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės arba bendros įmonės“ (įsigaliojimo data buvo atidėta neapibrėžtam laikotarpiui, kol bus baigtas nuosavybės metodo tyrimų projektas),

Jokių kitų naujų ar atnaujintų standartų, kurie dar nėra pradėti taikyti, bet tikimasi, kad turėtų reikšmingos įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nėra.

2.2. Finansinių ataskaitų valiuta

Šiose finansinėse ataskaitose visos sumos yra pateiktos eurais, kuri yra Bendrovės ir Grupės įmonių, veikiančių Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, funkcinė valiuta. Užsienyje veikiančių dukterinių įmonių funkcinė valiuta yra atitinkama tų užsienio šalių, kuriose yra jų buveinės, valiuta ir šių dukterinių įmonių finansinėse ataskaitose sandoriai yra apskaitomi jų funkcinė valiuta.

Sandoriai, sudaromi užsienio valiuta, iš pradžių apskaitomi funkcinė valiuta sandorio įvykdymo datą. Finansinis turtas ir įsipareigojimai išreikšti užsienio valiuta yra konvertuojami į funkcinę valiutą finansinės būklės ataskaitos sudarymo datą, taikant finansinės būklės ataskaitos dienos valiutos keitimo kursą.

Užsienio dukterinių įmonių turtas ir įsipareigojimai verčiami Eur išraiška ataskaitos sudarymo datą, naudojant finansinės būklės ataskaitos datos valiutos keitimo kursą, o jų bendrųjų pajamų ataskaitos perskaičiuojamos taikant vidutinį svertinį metų valiutos keitimo kursą. Valiutos keitimo skirtumai apskaitomi kitose bendrose pajamose. Pardavus užsienio dukterinę įmonę, kitose bendrose pajamose sukauptas valiutos perskaičiavimo rezultatas yra pripažįstamas pelnu (nuostoliais).

Iš užsienio dukterinių įmonių ilgalaikės gautinos sumos ir joms suteiktos paskolos, kurių nėra nei planuojama nei tikimasi atgauti, yra laikomos Bendrovės investicijų į užsienyje veikiančias įmones dalimi. Grupės konsoliduotose finansinėse ataskaitose valiutos keitimo skirtumas, susijęs su minėtomis gautinomis sumomis / paskolomis, pripažintas atskirose dukterinės įmonės finansinėse ataskaitose, yra perkeliamas į kitas bendrąsias pajamas. Pardavus užsienio dukterinę įmonę, šis kitose bendrose pajamose sukauptas valiutos perskaičiavimo rezultatas yra pripažįstamas pelne (nuostoliuose).

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.3. Konsolidavimo principai

Konsoliduotos Grupės finansinės ataskaitos apima AB „Novaturas“ ir jos dukterines bendroves. Dukterinių įmonių finansinės ataskaitos yra parengtos tiems patiems ataskaitiniams metams bei naudojant vienodus apskaitos principus.

Dukterinės įmonės yra konsoliduojamos nuo tos datos, kai jų kontrolė pereina Grupei ir nebėra konsoliduojamos nuo tos datos, kai kontrolė perleidžiama už Grupės ribų. Visi tarpusavio sandoriai, likučiai ir nerealizuotas sandorių pelnas ar nuostoliai tarp Grupės įmonių yra eliminuojami. Nuosavas kapitalas ir grynasis rezultatas, priskirtini akcininkų mažumai (nekontroliuojančiai daliai), finansinės būklės ataskaitoje ir bendrųjų pajamų ataskaitoje yra parodomi atskirai.

Per metus įsigytos ar parduotos dukterinės įmonės pajamos ir sąnaudos yra įtraukiamos į konsoliduojamą bendrųjų pajamų ataskaitą atitinkamai nuo dukterinės įmonės įsigijimo datos iki dukterinės įmonės pardavimo datos. Bendrosios dukterinių įmonių pajamos yra priskiriamos Bendrovės savininkams ir nekontroliuojančiai daliai (net jei nekontroliuojančios dalies rezultatas taptų neigiamas).

Dukterinių įmonių finansinės ataskaitos koreguojamos taip, kad jų apskaitos politikos atitiktų kitų Grupės įmonių taikomas apskaitos politikas, jei būtina. Konsolidavimo tikslais dukterinių įmonių finansinės ataskaitos yra parengiamos pagal patronuojančios bendrovės finansinius metus.

Visi Grupės vidaus tarpusavio sandoriai, balansiniai likučiai, pajamos ir sąnaudos yra eliminuojami konsoliduojant.

Grupės mažumos dalies įsigijimai ir perleidimai yra apskaitomi kaip nuosavo kapitalo sandoris: skirtumas tarp įsigytos iš mažumos dalies / mažumai perleisto grynojo turto vertės Grupės finansinėse ataskaitose ir akcijų įsigijimo / pardavimo kainos yra apskaitomas tiesiogiai nuosavame kapitale.

Verslo jungimai

Verslo jungimai apskaitomi naudojant įsigijimo metodą. Įsigijimo savikaina yra nustatoma sudedant pervesto atlygio tikrąją vertę įsigijimo dieną ir mažumos dalies įsigytame subjekte, jei tokia yra, sumą. Kiekvieno verslo įsigijimo atveju pirkėjas įvertina mažumos dalį įsigytame subjekte arba tikrąją vertę, arba proporcingą įgyjamo subjekto identifikuojamo grynojo turto dalimi. Patirtos įsigijimo išlaidos yra nurašomos, įtraukiant jas į administracines sąnaudas.

Jei verslo jungimas vykdomas etapais, pirkėjo iš anksčiau valdoma nuosavybės dalis įgyjamoje įmonėje yra įvertinama tikrąja verte įsigijimo dieną per pelną (nuostolį). Neapibrėžta atlygio dalis, kurią pirkėjas turės mokėti, pripažįstama tikrąja verte įsigijimo dieną. Neapibrėžtojo atlygio, kuris laikomas turtu ar įsipareigojimu, tolimesni įvertinimai tikrąja verte bus pripažinti pagal 39 TAS: arba per pelną/nuostolį, arba kaip pokytis kitose bendrosiose pajamose. Jei neapibrėžtasis atlygis yra klasifikuojamas kaip nuosavas kapitalas, jis nėra pakartotinai vertinamas, o jo vėlesnis mokėjimas yra apskaitomas nuosavo kapitalo dalyje.

Prestižas yra pripažįstamas įsigijimo verte ir yra lygus sumai, kuria visas pervestas atlygis, įskaitant pripažintą mažumos dalies sumą, viršija grynąjį įsigyjamo turto ir įvertintų įsipareigojimų sumą. Jei šis atlygis yra mažesnis nei tikroji įsigytos dukterinės įmonės grynojo turto vertė, skirtumas yra pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Po pirminio pripažinimo prestižas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus bet kokius sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius.

Kai prestižas sudaro įplaukas kuriančio vieneto dalį, ir to vieneto sudėtyje esančios veiklos dalis yra parduodama, prestižas, susijęs su parduota veikla, yra įtraukiamas į parduodamos veiklos apskaitinę vertę, nustatant pelną arba nuostolius iš veiklos pardavimo. Tokiu atveju parduotas prestižas yra įvertinamas atsižvelgiant į parduotos veiklos santykinę vertę lyginant su likusia įplaukas kuriančio vieneto dalimi.

2.4. Prestižas

Prestižas iš pradžių pripažįstamas ir vertinamas kaip nurodyta aukščiau.

Prestižas nėra amortizuojamas, bet peržiūrimas dėl vertės sumažėjimo bent kartą per metus. Vertinant vertės sumažėjimą, prestižas yra priskiriamas kiekvienam Grupės ar Bendrovės pinigų kuriančiam vienetui (ar vienetų grupių), kuris, tikimasi, gaus naudos iš jungimo sinergijos. Pinigus kuriantys vienetai, kuriems priskiriamas prestižas, kasmet tikrinami dėl vertės sumažėjimo arba dažniau, kai esama požymių, kad vienetas gali būti sumažėjęs. Jei pinigus kuriančio vieneto atsiperkamoji vertė yra mažesnė už vieneto balansinę vertę, vertės sumažėjimo nuostoliai pirmiausiai pripažįstami siekiant sumažinti vienetui priskirto prestižo balansinę vertę, o po to skiriami į kitus turto vienetus *pro-rata* pagrindu, remiantis kiekvieno turto vieneto balansine verte. Per kitą laikotarpį prestižo vertės sumažėjimo nuostoliai neatstatomi.

Perleidus pinigus kuriantį vienetą, priskirtina prestižo suma yra įtraukiama į pelno ar nuostolių nustatymą perleidimo metu.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.5. Investicijos į dukterines įmones (Bendrovė)

Investicijos į dukterines įmones atskirose Bendrovės finansinėse ataskaitose yra apskaitomos įsigijimo verte, atėmus vertės sumažėjimą.

2.6. Nematerialusis turtas (išskyrus prestižą)

Nematerialusis turtas iš pradžių yra pripažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta.

Nematerialiojo turto tarnavimo laikotarpis gali būti ribotas arba neribotas. Grupė ir Bendrovė neturi nematerialiojo turto, išskyrus prestižą, su neriboto tarnavimo laiku.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas, kurio tarnavimo laikotarpis yra ribotas, yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Nematerialusis turtas yra amortizuojamas tiesiogiai proporcingu metodu per jo naudingo tarnavimo laikotarpį.

Programinė įranga

Naujos programinės įrangos įsigijimo išlaidos yra kapitalizuojamos ir pripažįstamos nematerialiu ilgalaikiu turtu, jei šios išlaidos nėra kompiuterinės įrangos sudedamoji dalis. Programinė įranga yra amortizuojama per 3 metų laikotarpį.

Išlaidos, patirtos atstatant arba išlaikant numatomą ekonominę naudą iš turimų programinių sistemų veiklos, yra pripažįstamos laikotarpio, kai atliekami palaikymo ir priežiūros darbai, sąnaudomis.

2.7. Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas įsigijimo verte atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius.

Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo vertė ir sukauptas nusidėvėjimas sąskaitose yra eliminuojami, o pardavimo pelnas ar nuostoliai apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Pradinę ilgalaikio materialiojo turto vertę sudaro įsigijimo kaina, įskaitant negražinamus įsigijimo mokesčius ir visas tiesiogiai priskirtinas išlaidas, susijusias su turto parengimu eksploatuoti arba perkėlimu į jo naudojimo vietą.

Išlaidos, tokios kaip remonto ir eksploatacijos, patirtos ilgalaikiam materialiajam turtui pradėjus veikti, paprastai yra apskaitomos to laikotarpio, kai jos buvo patirtos, bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per tokį vidutinį naudingo tarnavimo laiką:

Transporto priemonės	6 - 10 metų
Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	2 - 5 metai
Kitas ilgalaikis turtas	2 - 5 metai

Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinė vertė ir nusidėvėjimo metodas yra kasmet peržiūrimi, užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio materialiojo turto naudojimo pobūdį.

Ilgalaikis materialusis turtas yra nurašomas jį pardavus arba kai iš jo naudojimo ar pardavimo nebesitikima jokios ekonominės naudos. Bet koks pelnas ar nuostoliai, atsirandantys dėl turto nurašymo (apskaičiuojamas kaip grynujų pardavimo pajamų ir balansinės turto vertės skirtumas), yra įtraukiami į tų metų bendrųjų pajamų ataskaitą, kuriais turtas yra nurašomas.

2.8. Finansinis turtas

Visi įprastiniai finansinio turto pirkimai ar pardavimai yra pripažįstami ir jų pripažinimas yra nutraukiamas pagal prekybos datą.

Įprastinis turto pirkimas ar pardavimas yra finansinio turto pirkimas ar pardavimas pagal sutartį pristatant turtą per tam tikrą laiką, nustatytą pagal atitinkamos rinkos taisyklę ar susitarimą.

Visas pripažintas finansinis turtas vėliau įvertinamas amortizuota savikaina arba tikrąja verte, priklausomai nuo finansinio turto klasifikacijos.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.8. Finansinis turtas (tęsinys)

Finansinio turto klasifikavimas

Vėliau amortizuota savikaina įvertinamos skolos priemonės, atitinkančios šias sąlygas:

- finansinis turtas yra laikomas verslo modelyje, kurio tikslas yra laikyti finansinį turtą, kad būtų surinkti sutartiniai pinigų srautai; ir
- finansinio turto sutartinėmis sąlygomis konkrečiomis dienomis atsiranda pinigų srautai, kurie yra tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai už pagrindinę mokėtiną sumą.

Skolos priemonės, kurios atitinka šias sąlygas, yra pripažįstamos vėliau tikrąja verte kitose bendrose pajamose (angl. FVTOCI):

- finansinis turtas yra laikomas verslo modelyje, kurio tikslas yra laikyti finansinį turtą, kad būtų surinkti sutartiniai pinigų srautai; ir
- finansinio turto sutartinėmis sąlygomis konkrečiomis dienomis atsiranda pinigų srautai, kurie yra tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai už pagrindinę mokėtiną sumą.

Pagal nutylėjimą, visas kitas finansinis turtas yra įvertinamas tikrąja verte per pelną ar nuostolius (angl. FVTPL)

Amortizuota savikaina ir faktinių palūkanų metodas

Faktinių palūkanų metodas yra skolos priemonės amortizuotos savikainos ir palūkanų pajamų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas.

Finansinio turto, išskyrus įsigytą ar dėl kredito atsiradusį vertės sumažėjimą turintį finansinį turtą (t. y. turtą, kurio vertė yra sumažėjusi dėl paskolos pradinio pripažinimo metu), efektyvi palūkanų norma yra norma, kuri tiksliai diskontuoja numatomas būsimas pinigų įplaukas (įskaitant visus sumokėtus ar gautus mokesčius, kurie sudaro neatsiejamą faktinės palūkanų normos dalį, sandorio išlaidas ir kitas priemokas ar nuolaidas), išskyrus tikėtinus kredito nuostolius per numatomą skolos priemonės galiojimo laikotarpį arba, kai tinkama, trumpesnį laikotarpį iki skolos priemonės bendrosios balansinės vertės esant pradiniam pripažinimui. Įsigyto ar dėl kredito atsiradusį vertės sumažėjimą turinčio finansinio turto palūkanų įtakota efektyvi palūkanų norma apskaičiuojama diskontuojant numatomus būsimus pinigų srautus, įskaitant tikėtinus kredito nuostolius, iki skolos priemonės amortizuotos savikainos pirminio pripažinimo metu.

Finansinio turto amortizuota savikaina yra suma, kuria finansinis turtas yra įvertinamas pirminio pripažinimo metu, atėmus pagrindinės sumos grąžinimo mokėjimus, pridėjus sukauptą pradinės ir galutinės sumų skirtumo amortizaciją, naudojant faktinių palūkanų metodą, pakoreguota dėl bet kokių atidėjinių nuostoliams padengti. Bendroji finansinio turto balansinė vertė yra finansinio turto amortizuota savikaina prieš koregavimą dėl bet kokių atidėjinių nuostoliams padengti.

Palūkanų pajamos pripažįstamos taikant faktinių palūkanų metodą skolos priemonėms, kurios vėliau įvertinamos amortizuota savikaina ir tikrąja verte per pelną ar nuostolius. Finansiniam turtui, išskyrus įsigytą ar dėl kredito atsiradusį vertės sumažėjimą turintį finansinį turtą, palūkanų pajamos apskaičiuojamos taikant faktinių palūkanų normą bendrajai finansinio turto balansinei vertei, išskyrus finansinį turtą, kuris vėliau įtakojamas kredito nuvertėjo. Jei vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais kredito įtakojamos finansinės priemonės kredito rizikos pobūdis pagerėja taip, kad finansinis turtas nebėra nuvertėjęs dėl kredito įtakos, palūkanų pajamos pripažįstamos taikant faktinių palūkanų normą finansinio turto bendrajai balansinei vertei.

Palūkanų pajamos yra pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje ir yra įtrauktos į eilutę „Finansinės pajamos – palūkanų pajamos“ (16 pastaba).

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Grupė ir Bendrovė pripažįsta atidėjinius nuostoliams padengti dėl tikėtinų kredito nuostolių, susijusių su investicijomis į skolos priemones, kurios yra vertinamos amortizuota savikaina arba tikrąja verte kitose bendrose pajamose, gautinose pagal nuomos sutartį sumose, prekybos gautinose sumose ir pajamose iš sutarčių, taip pat finansinių garantijų sutartyse. Tikėtinų kredito nuostolių suma atnaujinama kiekvieną ataskaitos sudarymo dieną, kad atspindėtų kredito rizikos pokyčius nuo pradinio atitinkamos finansinės priemonės pripažinimo.

Grupė ir Bendrovė visada pripažįsta tikėtinus galiojimo laikotarpio kredito nuostolius prekybos gautinoms sumoms, pajamoms iš sutarčių ir gautinoms pagal nuomos sutartį sumoms. Tikėtini šio finansinio turto kredito nuostoliai apskaičiuojami naudojant atidėjinių matricą, remiantis Grupės ir Bendrovės istorine kredito nuostolių patirtimi, pakoreguotą pagal skolininkams būdingus veiksnius, bendrąsias ekonomines sąlygas ir esamos bei prognozuojamos sąlygų krypties įvertinimą ataskaitos sudarymo dieną, įskaitant pinigų laiko vertę, jei tinkama.

(i) Nurašymo politika

Grupė ir Bendrovė nurašo finansinį turtą, kai esama informacijos, kad skolininkas turi didelių finansinių sunkumų ir nėra realios perspektyvos atgauti turtą, t. y., kai skolininkas yra likviduojamas arba yra pardėtas bankroto procesas, arba iš prekybos gautinų sumų atveju, kai mokėtinos sumos nemokėtos daugiau nei du metus, priklausomai nuo to, kas įvyksta anksčiau. Nurašytam finansiniam turtui vis dar gali būti taikomi vykdymo užtikrinimo veiksmai pagal Grupės ir Bendrovės išieškojimo procedūras, prireikus, atsižvelgiant į teises konsultacijas. Bet kokie atlikti susigrąžinimai yra pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.8. Finansinis turtas (tęsinys)

(ii) Tikėtinų kredito nuostolių vertinimas ir pripažinimas

Tikėtinų kredito nuostolių vertinimas priklauso nuo įsipareigojimų neįvykdymo tikimybės, nuostolio, atsiradusio dėl įsipareigojimų neįvykdymo (t. y. nuostolių dydžio, esant įsipareigojimų neįvykdymui), ir neapsaugojimo nuo įsipareigojimų neįvykdymo. Įsipareigojimų neįvykdymo galimybės ir nuostolio, atsiradusio dėl įsipareigojimų neįvykdymo, įvertinimas yra grindžiamas ankstesniais duomenimis, patikslintais aukščiau aprašyta perspektyvine informacija.

Kalbant apie įsipareigojimų neįvykdymą finansinio turto atveju, tai parodoma turto balansine verte ataskaitos sudarymo dieną; finansinių garantijų sutarčių atveju, į neapsaugojimo sąvoką įeina suma, kuri buvo grąžinta ataskaitos sudarymo dieną kartu su bet kokiomis papildomomis sumomis, kurios, tikimasi, bus grąžintos ateityje numatytą datą, remiantis istorine tendencija, Grupės ir Bendrovės supratimu apie konkrečius skolininkų būsimus finansavimo poreikius ir kitą atitinkamą perspektyvinę informaciją.

Finansinio turto atveju, tikėtinas kredito nuostolis yra apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp visų sutartinių pinigų srautų, kurie Grupei ir Bendrovei turi būti mokami pagal sutartį, ir visų pinigų srautų, kuriuos Grupė ir Bendrovė tikisi gauti diskontuojant pradine faktine palūkanų norma. Už nuomą gautinų sumų atveju, pinigų srautai, naudojami apskaičiuojant tikėtinus kredito nuostolius, atitinka pinigų srautus, naudojamus apskaičiuojant už nuomą gautinas sumas pagal 17-ąjį TAS „Nuoma“.

Finansinio turto pripažinimo nutraukimas

Grupė ir Bendrovė nutraukia finansinio turto pripažinimą tik, kai baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas arba kai Grupė ir Bendrovė perleidžia finansinį turtą ir iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą kitam ūkio subjektui. Jei Grupė ir Bendrovė neperleidžia ir neišlaiko iš esmės visos su finansinio turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir toliau kontroliuoja perleistą finansinį turtą, Grupė ir Bendrovė pripažįsta savo likutinę turto dalį ir susijusius įsipareigojimus sumoms, kurias gali tekti sumokėti. Jei Grupė ir Bendrovė iš esmės išlaiko visas su finansinio turto nuosavybe susijusias rizikas ir naudas, Grupė ir Bendrovė toliau pripažįsta finansinį turtą ir taip pat pripažįsta užstatu užtikrintą skolinimąsi už gautas pajamas.

Esant finansinio turto, įvertinto amortizuota savikaina, pripažinimo nutraukimui, skirtumas tarp turto balansinės vertės ir gauto bei gautino atlygio sumos yra pripažįstamas pelne ar nuostoliuose.

2.9. Finansiniai įsipareigojimai

Vėlesniais laikotarpiais visi finansiniai įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota savikaina, apskaičiuota naudojant faktinių palūkanų metodą, arba tikrąja verte per pelną ar nuostolius.

Tačiau finansiniai įsipareigojimai, atsirandantys tada, kai finansinio turto perleidimui nėra taikomas pripažinimo nutraukimas arba kai yra taikomas išlaikyto ryšio metodas, o Grupės ir Bendrovės išleistos finansinių garantijų sutartys yra vertinamos pagal konkrečias žemiau išdėstytas apskaitos taisykles.

Finansiniai įsipareigojimai, įvertinti vėliau amortizuota savikaina

Finansiniai įsipareigojimai, kurie nėra (i) neapibrėžtieji įsigyjančio ūkio subjekto mokėjimai sujungiant verslą, (ii) laikomi prekybai arba (iii) nustatyti tikrąja verte per pelną ar nuostolius, yra apskaitomi vėliau amortizuota verte, taikant faktinių palūkanų metodą.

Faktinių palūkanų metodas yra finansinio įsipareigojimo amortizuotos savikainos apskaičiavimo ir palūkanų sąnaudų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Faktinių palūkanų norma yra norma, tiksliai diskontuojanti numatomus būsimus mokėjimus grynaisiais pinigais (įskaitant visus sumokėtus ar gautus mokesčius ir kitas sumas, sudarančius neatskiriama faktinės palūkanų normos dalį, sandorio išlaidas ir kitas priemokas ar nuolaidas) per numatomą finansinio įsipareigojimo galiojimo laikotarpį arba, kai tinkama, trumpesnį laikotarpį su finansinio įsipareigojimo amortizuota savikaina.

Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Grupės ir Bendrovės finansinių įsipareigojimų pripažinimas yra nutraukiamas tik kai, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Skirtumas tarp finansinių įsipareigojimų, kurių pripažinimas yra nutrauktas, balansinės vertės ir sumokėto ir mokėtino atlygio yra pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Kai vienas esamas finansinis įsipareigojimas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet iš esmės kitomis sąlygomis, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Panašiai, Grupė ir Bendrovė apskaito esminius esamų įsipareigojimų ar jų dalies sąlygų pakeitimus kaip pirminio finansinio įsipareigojimo nutraukimą ir naujo įsipareigojimo pripažinimą. Daroma prielaida, kad sąlygos laikomos iš esmės skirtingomis, jei diskontuota dabartinė pinigų srautų vertė pagal naujas sąlygas, įskaitant bet kokius gautus ar sumokėtus atlygius, diskontuotus taikant pirminę faktinių palūkanų normą, bent 10 proc. skiriasi nuo pirminio finansinio įsipareigojimo likusių pinigų srautų diskontuotos dabartinės vertės. Jei pakeitimas nėra esminis, skirtumas tarp: (1) balansinės įsipareigojimo vertės prieš pakeitimą; ir (2) dabartinės pinigų srautų vertės po pakeitimo turėtų būti pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje kaip pelno ar nuostolių pakeitimas kitame pelne ir nuostoliuose.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.10. Apsidraudimo sandorių apskaita

Grupės ir Bendrovės apsidraudimo priemonės apima išvestines finansines priemones, tokias kaip tikrosios vertės apsidraudimo sandoriai bei pinigų srautų apsidraudimo sandoriai.

Apsidraudimo pradžioje Grupė ir Bendrovė parengia apsidraudimo santykių tarp apsidraudimo priemonės ir apdraudžiamojo straipsnio dokumentaciją, kuri taip pat apima rizikos valdymo tikslus ir apsidraudimo strategijos nustatymą. Be to, apsidraudimo pradžioje ir vėliau Grupė ir Bendrovė reguliariai dokumentuoja, koku mastu apsidraudimo sandoris yra veiksmingas siekiant tikrosios vertės arba pinigų srautų, priskirtinų rizikai, nuo kurios apsidraudžiama, pokyčių užskaitymo.

Pinigų srautų apsidraudimo sandoriai

Išvestinės finansinės priemonės, kurios yra priskirtos pinigų srautų apsidraudimo priemonėms, tikrosios vertės pasikeitimo dalis, kuri, kaip nustatyta, yra veiksminga, pripažįstama kitomis bendrosiomis pajamomis ir įtraukiama į pinigų srautų apsidraudimo sandorių rezervą. Neveiksmingoji apsidraudimo priemonės dalis yra pripažįstama nedelsiant pelnu ar nuostoliais ir yra įtraukiama į „Pelnas (nuostoliai) išvestinės finansinės priemonės“ eilutę.

Sumos, buvusios pripažintos kitose bendrosiose pajamose ir sukauptos nuosavame kapitale, yra pripažįstamos pelnu arba nuostoliais tuo pačiu laikotarpiu, kada apdraustasis prognozuotas sandoris daro įtaką pelnui arba nuostoliams, toje pačioje eilutėje, kaip ir pripažintas apdraustasis straipsnis. Tačiau, jeigu prognozuojamo apsidraudimo sandorio atveju vėliau pripažįstamas nefinansinis turtas arba nefinansinis įsipareigojimas, pelnas ar nuostoliai, buvę anksčiau pripažinti kitose bendrose pajamose nuosavame kapitale, yra perkeliama iš nuosavo kapitalo ir įtraukiami į nefinansinio turto arba nefinansinio įsipareigojimo pradinę savikainą.

Apsidraudimo sandorių apskaita nutraukiama, kai išvestinė finansinė priemonė nebegali būti priskiriama apsidraudimo priemonei, t.y., kai baigiasi apsidraudimo priemonės galiojimo laikas arba ji parduodama, panaikinama arba panaudojama, arba kai apsidraudimas neatitinka apsidraudimo sandorių apskaitos. Pelnas arba nuostoliai pripažinti bendrųjų pajamų ataskaitoje ir sukaupti nuosavame kapitale, tebeprapažįstami nuosavame kapitale tol, kol prognozuojamas sandoris įvyks ir bus pripažįstamas pelne ar nuostolyje. Kai nebesitikima, kad įvyks prognozuojamas sandoris, pelnas arba nuostoliai, sukaupti nuosavame kapitale, turi būti pripažinti nedelsiant pelnu arba nuostoliais.

Tikrosios vertės apsidraudimo sandoriai

Išvestinės finansinės priemonės, kurios yra priskirtos tikrosios vertės apsidraudimo priemonėms, tikrosios vertės pasikeitimai pripažįstami pelnu ar nuostoliais nedelsiant, kartu pripažįstant ir apdraustojo straipsnio, nuo kurio rizikos apsidraudžiama, turto ar įsipareigojimo tikrosios vertės pokyčius. Apsidraudimo priemonės tikrosios vertės pokytis ir apdraustojo straipsnio, nuo kurio rizikos apsidraudžiama, pokytis yra pripažįstami pelnu arba nuostoliais eilutėje, priskirtoje apdraudžiamam straipsniui.

Apsidraudimo sandorių apskaita nutraukiama, kai išvestinė finansinė priemonė nebegali būti priskiriama apsidraudimo priemonei, t.y. kai baigiasi apsidraudimo priemonės galiojimo laikas arba ji parduodama, panaikinama arba panaudojama, arba kai apsidraudimas neatitinka priskyrimo prie apsidraudimo sandorių kriterijų. Apdraustojo straipsnio, nuo kurio rizikos apsidraudžiama, balansinės vertės koregavimas dėl tikrosios vertės pokyčio, turi būti pripažįstamas pelnu arba nuostoliais iš karto.

Bet koks pelnas ar nuostoliai, atsirandantys dėl išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pasikeitimo per metus, yra apskaitomi tiesiogiai pelne (nuostoliuose) bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.11. Tikroji vertė

Tikroji vertė – tai kaina, kuri būtų gauta pardavus turtą arba kuri būtų sumokėta perdavus įsipareigojimą įprasto tarp rinkos dalyvių įvykusio sandorio metu nustatymo dieną. Tikrosios vertės nustatymas paremtas prielaida, kad turto pardavimo ar įsipareigojimų perdavimo sandoris vyksta arba:

- pagrindinėje turto ar įsipareigojimų rinkoje, ar
- jei nėra pagrindinės rinkos – turtui ar įsipareigojimams pačioje palankiausioje rinkoje.

Pagrindinė ar pati palankiausia rinka turi būti Grupei/Bendrovei prieinama.

Turto ar įsipareigojimų tikroji vertė nustatoma naudojant tas prielaidas, kurias naudotų rinkos dalyviai norėdami nustatyti turto ar įsipareigojimų kainą, darant prielaidą, kad rinkos dalyviai turi geriausių ekonominių interesų.

Nefinansinio turto tikroji vertė nustatoma atsižvelgiant į rinkos dalyvio gebėjimą generuoti ekonominę naudą, naudojant turtą efektyviausiai ir geriausiai arba parduodant jį kitam rinkos dalyviui, kuris turtą naudotų efektyviausiai ir geriausiai.

Grupė ir Bendrovė naudoja vertinimo metodikas, kurios esamomis aplinkybėmis yra tinkamos ir apie kurias turima pakankamai duomenų tikrajai vertei nustatyti, naudodama kuo daugiau svarbių stebimų duomenų ir kuo mažiau nestebimų duomenų.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.11. Tikroji vertė (tęsinys)

Visas turtas ir įsipareigojimai, kurių tikroji vertė yra nustatoma ar atskleidžiama finansinėje ataskaitoje, yra suskirstomi pagal toliau aprašomą tikrosios vertės hierarchiją, kuri paremta tikrajai vertei nustatyti naudojamais reikšmingais žemiausio lygio duomenimis:

- 1 lygis – tokių pačių turto vienetų arba įsipareigojimų kotiruojamos (nekoreguotos) kainos aktyviosiose rinkose;
- 2 lygis – vertinimo metodikos, kuriose tiesiogiai ar netiesiogiai stebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę;
- 3 lygis – vertinimo metodikos, kuriose nestebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę.

Pakartotinai vertindama turtą ir įsipareigojimus, kurie finansinėse ataskaitose pripažįstami pakartotinai, Grupė/Bendrovė nustato, ar įvyko pasikeitimų tarp vertinamo turto/įsipareigojimų hierarchijos lygių (pagal žemiausio lygio duomenis, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę) kiekvieno atskaitinio laikotarpio pabaigoje.

Vertinimus atlieka Grupė/Bendrovės vadovybė kiekvieną atskaitinę dieną. Siekdama atskleisti informaciją apie tikrąją vertę Grupė/Bendrovė nustatė turto ir įsipareigojimų klases pagal turto ir įsipareigojimų pobūdį, ypatybes bei riziką ir anksčiau apibūdintą tikrosios vertės hierarchijos lygį.

2.12. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas sutarties sudarymo datą lygus ar mažesnis nei 3 mėn., o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigų ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje, pinigai kelyje ir banko sąskaitose bei indėliai, kurių terminas sutarties sudarymo datą lygus ar mažesnis nei 3 mėn.

2.13. Skolos

Skolinimosi išlaidos, tiesiogiai priskiriamos įsigijimui, turto, kuriam reikia laiko paruošti numatomam naudojimui ar pardavimui, statybai ar gamybai yra kapitalizuojamos kaip dalis atitinkamo turto savikainos. Visos kitos skolinimosi išlaidos pripažįstamos sąnaudomis, kai patiriamos.

Per 2022 m. ir 2021 m. nebuvo patirta skolinimosi išlaidų, atitinkančių kapitalizavimo kriterijus.

Skolos iš pradžių pripažįstamos gautų lėšų tikrąja verte, atėmus sandorio kaštus. Vėliau jos apskaitomos amortizuota verte, o skirtumas tarp gautų lėšų ir sumos, kurią reikės sumokėti per skolos terminą, yra įtraukiamas į laikotarpio pelną ar nuostolius per skolinimosi laikotarpį, taikant faktinį palūkanų metodą (išskyrus kapitalizavimo dalį). Skolos priskiriamos ilgalaikėms, jei iki finansinės būklės ataskaitos datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas balanso dieną pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

2.14. Lizingas (finansinė nuoma) ir veiklos nuoma

Nustatymas, ar sutartis yra nuomos sutartis, yra paremtas informacija sutarties pasirašymo datą. Yra vertinama, ar sutartis yra susijusi su specifiško turto naudojimu, bei ar sutartis suteikia teisę naudoti turtą.

Lizingas (finansinė nuoma)

Grupė ir Bendrovė apskaito finansinę nuomą kaip turtą bei įsipareigojimus finansinės būklės ataskaitoje, kurių vertės yra lygios nuomojamo turto tikrajai vertei finansinės nuomos pradžioje arba minimalių finansinės nuomos mokėjimų dabartinei vertei, jei pastaroji yra mažesnė. Skaičiuojant minimalių finansinės nuomos mokėjimų dabartinę vertę naudojama diskonto norma yra finansinės nuomos mokėjimų palūkanų norma, kai ją galima išskirti, kitu atveju naudojama Bendrovės bendra skolinimosi palūkanų norma. Tiesioginės pradinės išlaidos yra įtraukiamos į turto vertę. Finansinės nuomos mokėjimai yra padalinami tarp palūkanų sąnaudų ir neapmokėtų įsipareigojimų mažinimo. Palūkanos nustatomos taip, kad jų procentas nuo neapmokėto finansinės nuomos įsipareigojimų likučio kiekvieno mokėjimo metu būtų pastovus per visą finansinės nuomos laikotarpį.

Finansinės nuomos būdu įsigytam turtui skaičiuojamas nusidėvėjimas, be to dėl finansinės nuomos kiekvieną atskaitinį laikotarpį yra patiriamos finansinės sąnaudos Grupės ir Bendrovės bendrųjų pajamų ataskaitose. Nusidėvėjimo skaičiavimo tvarka finansinės nuomos būdu įsigytam turtui yra analogiška kaip ir nuosavam turtui, tačiau toks turtas negali būti nudėvimas per ilgesnį nei lizingo laikotarpį, jei, pagal lizingo sutartį, sutarties laikotarpiui pasibaigus, nuosavybė nėra perduodama Grupei ar Bendrovei.

Veiklos nuoma

Turto nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda pasilieka nuomotojui, yra laikoma veiklos nuoma. Įmokos pagal veiklos nuomos sutartį yra apskaitomos kaip sąnaudos bendrųjų pajamų ataskaitoje tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.15. Atidėjiniai

Atidėjinys apskaitomas tada ir tik tada, kai dėl įvykio praeityje Grupė ir Bendrovė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys ištekliai, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Atidėjiniai yra peržiūrimi kiekvieno balanso sudarymo dieną ir koreguojami, kad atspindėtų tiksliausią dabartinį įvertinimą. Tais atvejais, kai pinigų laiko vertės poveikis yra reikšmingas, atidėjinio suma yra išlaidų, kurių, tikėtina, reikės įsipareigojimui padengti, dabartinė vertė. Kai naudojamas diskontavimas, atidėjinio padidėjimas, atspindintis praėjusį laiko tarpą, yra apskaitomas kaip palūkanų sąnaudos.

2.16. Pelno mokesčiai

Grupės įmonės yra apmokestinamos individualiai, nepriklausomai nuo bendrų Grupės rezultatų. Pelno mokesčio apskaičiavimas remiasi metiniu pelnu, įvertinus atidėtąjį pelno mokesť. Bendrovės pelno mokesčiai skaičiuojamas pagal Lietuvos mokesčių įstatymų reikalavimus. Jos dukterinių įmonių, esančių užsienyje, pelno mokesčiai apskaičiuojamas atsižvelgiant į tose šalyse galiojančius mokesčių įstatymų reikalavimus.

Standartinis pelno mokesčio tarifas Lietuvoje yra 15 proc.

Mokesstiniai nuostoliai Lietuvoje gali būti keliami neribotą laikotarpį išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Bendrovė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Bendrovė veiklos nebetęsia dėl nuo jo nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Nuo 2014 m. sausio 1 d. perkeltiniais mokesstiniais nuostoliais galima padengti ne daugiau kaip 70 proc. einamųjų mokesčių metų apmokestinamojo pelno.

Pagal Estijoje galiojančius įstatymus, Estijos įmonės ir nuolatinės buveinės Estijoje neturi mokėti pelno mokesčio, jeigu pelnas nėra paskirstomas dividendų ar kita forma. Skirstomas pelnas apmokestinamas 20/80 tarifu. Kadangi apmokestinimo objektas yra skirstomas pelnas, o ne laikotarpio pelnas, nėra laikinųjų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinių bei mokesčių verčių, kurie sąlygotų atidėtojo pelno mokesčio turto ar įsipareigojimo pripažinimą.

Nuo 2018 m. sausio 1 d. Latvijos įmonės ir nuolatinės buveinės neapmokestinamos pelno mokesčiu, jei pelnas yra išlaikomas. Pajamos apmokestinamos, kai jos paskirstomos kaip dividendai ar kita forma. Taikytinas pelno mokesčio tarifas yra 20 proc.

Atidėtieji mokesčiai apskaičiuojami balansinių įsipareigojimų metodu. Atidėtojo pelno mokesčiai atspindi laikinųjų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų balansinių verčių grynąjį mokesčių poveikį finansinės atskaitomybės tikslais ir sumas, naudojamas pelno mokesčio tikslais. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra vertinami taikant mokesčio tarifus, kurie, tikėtina, bus taikomi apmokestinamoms pajamoms tais metais, kuriais šie laikini skirtumai turėtų grįžti pagal mokesčių normas, kurios buvo priimtos arba iš esmės priimtos finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas finansinės būklės ataskaitoje tiek, kiek vadovybė tikisi, kad jis bus realizuotas artimiausioje ateityje atsižvelgiant į apmokestinamojo pelno prognozes. Jei tikėtina, kad dalis atidėtojo mokesčio nebus realizuota, ši atidėtojo mokesčio dalis nėra pripažįstama finansinėse ataskaitose.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.17. Pajamų pripažinimas

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog Grupė ir Bendrovė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pajamos įvertinamos gauto ar gautino už prekes ar paslaugas turto tikrąja verte be PVM. Iš pajamų atimamos nuolaidos, grąžinimai ir pan.

Pajamos yra pripažįstamos kaupimo principu ir registruojamos apskaitoje tuomet, kai jos uždirbamos, nepriklausomai nuo įplaukų. Grupė ir Bendrovė kelionių pardavimo pajamas pripažįsta pirmą kelionės dieną.

Sudarant 2021 m., ir 2022 m. finansines ataskaitas Grupė ir Bendrovė įvertino 15 TFAS, pagal kurį buvo pakeistas pajamų ir sąnaudų pripažinimo laikas vėlesniam laikui.

Dalies nuomojamo lėktuvo vietų pardavimo pajamos pripažįstamos bendrųjų pajamų metodu.

Išankstiniai mokėjimai gaunami iš klientų, mokami pagal standartinį grafiką. Remiantis juo, rezervacijos metu klientas sumoka kelionės avansą, o likusi suma sumokama 2-4 savaites prieš kelionės pradžią. Išankstiniai mokėjimai yra apskaityti kaip įsipareigojimai po „Gautų išankstinių apmokėjimų“ eilute pirmiau minėtos kelionės dienos.

Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu, atsižvelgiant į skolos likutį ir taikomą efektyvią palūkanų normą. Gautos palūkanų įplaukos pinigų srautų ataskaitoje pateikiamos kaip investicinės veiklos pinigų srautai.

Grupė ir Bendrovė pripažįsta įplaukas iš atvykstantojo turizmo skatinimo programos, patvirtintos Turkijos ir Egipto vyriausybės, pagrįstos skrydžių skaičiumi, turistais, atvykusiais į kurortus, išvardintus Turkijos ir Egipto vyriausybės per programos vykdymo laikotarpį ir vietinės valdžios patvirtintas fiksuotos paskatos sumas.

2.18. Komisinių sąnaudos

Komisinių, mokamų kelionių agentūroms už parduodamas Bendrovės ir Grupės keliones, sąnaudos yra priskiriamos veiklos sąnaudoms, atitinkančioms pajamas už susijusias keliones. Grupė ir Bendrovė nekapitalizuoja agentūrų komisinių, tačiau naudoja 15 TFAS numatytą supaprastinimą pripažinti komisinių sąnaudas pagal išrašytas sąskaitas.

2.19. Turto vertės sumažėjimas

Finansinis turtas

Finansinio turto sumažėjimas vertinamas kiekvienai finansinės būklės ataskaitos datai.

Kai paaiškėja, kad Grupė / Bendrovė neatgaus visų suteiktų paskolų ir gautinų sumų pagal sutartus apmokėjimo terminus, finansinio turto, apskaityto amortizuota verte, vertės sumažėjimo ar blogų gautinų sumų nuostoliai yra pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje. Ankstesniais laikotarpiais pripažintų vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas apskaitomas, kai šių nuostolių sumažėjimas gali būti objektyviai pagrįstas po nurašymo atsitikusiais įvykiais. Toks atstatymas apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje. Tačiau padidėjusi apskaitinė vertė yra pripažįstama tik tiek, kad neviršytų amortizuotos vertės, kuri būtų buvusi, jei vertės sumažėjimas nebūtų buvęs apskaitytas.

Kai yra objektyvių įrodymų, kad egzistuoja nekotiruojamo nuosavybės instrumento, kuris nėra apskaitytas tikrąja verte todėl, kad tikroji vertė negali būti patikimai įvertinta, vertės sumažėjimas, nuostolių suma įvertinama kaip skirtumas tarp apskaitinės vertės ir dabartinės apskaičiuotų pinigų srautų vertės, diskontuotos taikant panašaus finansinio turto rinkos grąžos normą.

Kitas turtas (neįskaitant prestižo)

Kito turto vertės sumažėjimas yra įvertinamas tuomet, kai įvykiai ar aplinkybės parodo, kad turto vertė gali neatsipirkti. Kai apskaitinė vertė viršija turto atsipirkimo vertę, vertės sumažėjimas apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje. Vertės sumažėjimo, apskaityto ankstesniais laikotarpiais, atstatymas apskaitomas, kai yra požymių, kad pripažinti nuostoliai dėl turto vertės sumažėjimo nebeegzistuoja ar reikšmingai sumažėjo. Atstatymas yra apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai.

Prestižas

Prestižo vertės sumažėjimas yra vertinamas kiekvienais metais (gruodžio 31 d.) ir kai įvykiai ar aplinkybės parodo, jog prestižo apskaitinė vertė gali būti sumažėjusi. Prestižo vertės sumažėjimas yra nustatomas vertinant kiekvieno su prestižu susijusio įplaukas kuriančio vieneto (ar įplaukas kuriančių vienetų grupės) atsiperkamąją vertę. Kai įplaukas kuriančio vieneto atsiperkamoji vertė yra mažesnė už apskaitinę vertę, pripažįstamas prestižo vertės sumažėjimo nuostolis. Prestižo vertės sumažėjimo nuostoliai negali būti atstatyti būsimaisiais laikotarpiais.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.20. Įvertinimų naudojimas rengiant finansines ataskaitas

Rengiant finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie turėjo įtakos pateiktoms turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumoms bei neapibrėžtumų atskleidimui. Šių finansinių ataskaitų reikšmingos sritys, kuriose naudojami įvertinimai, apima nusidėvėjimą (2.7 ir 4 pastabos), amortizaciją (2.6 ir 3 pastabos), prestižo vertės sumažėjimo įvertinimą (2.4 ir 3 pastabos), kito turto vertės sumažėjimo įvertinimą (2.19, 5, 6 ir 7, 8 pastabos) ir prielaidos, naudotos įvertinant sukauptų pajamų sumą (7 pastaba). Ateities įvykiai gali pakeisti prielaidas, kuriomis vadovaujantis buvo atlikti šie įvertinimai. Tokių pasikeitimų rezultatas bus apskaitomas finansinėse ataskaitose, kai bus nustatytas.

2.21. Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose, išskyrus neapibrėžtus įsipareigojimus, susijusius su verslo jungimais. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą duodantys ištekliai bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.22. Poataskaitiniai įvykiai

Poataskaitiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Bendrovės padėtį finansinės būklės ataskaitos dieną (koreguojantys įvykiai), finansinėse ataskaitose yra atspindimi. Poataskaitiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai jų įtaka yra reikšminga.

2.23. Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai atskiras TFAS reikalauja ar leidžia būtent tokį užskaitymą.

2022 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

3 Nematerialusis turtas

Grupė

Įsigijimo vertė:

	Prestižas	Programinė įranga	Iš viso
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	30 327	721	31 048
Įsigijimai	-	95	95
Nurašymai	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	30 327	816	31 143
Įsigijimai	-	506	506
Nurašymai	-	-	-
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	30 327	1,322	31 649

Sukaupta prestižo amortizacija / vertės sumažėjimas:

2020 m. gruodžio 31 d. likutis	-	606	606
Amortizacija per metus	-	83	83
Nurašymai	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	-	689	689
Amortizacija per metus	-	6	6
Nurašymai	-	-	-
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	-	695	695

2022 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	30 327	627	30 954
2021 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	30 327	127	30 454
2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	30 327	115	30 442

2022 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

3 Nematerialusis turtas (tęsinys)

Bendrovė

Įsigijimo vertė:

	Prestižas	Programinė įranga	Iš viso
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	30 327	630	30 957
Įsigijimai	-	93	93
Nurašymai	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	30 327	723	31 050
Įsigijimai	-	506	506
Nurašymai	-	-	-
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	30 327	1,229	31 556

Sukaupta prestižo amortizacija / vertės sumažėjimas:

2020 m. gruodžio 31 d. likutis	-	522	522
Amortizacija per metus	-	74	74
Nurašymai	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	-	596	596
Amortizacija per metus	-	6	6
Nurašymai	-	-	-
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	-	602	602

2022 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė

2021 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė

2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė

30 327	627	30 954
30 327	127	30 454
30 327	108	30 435

2008 m. rugsėjo 30 d. prijungus UAB „Central European Tour Operator“ prie įmonės UAB „Novaturas“, UAB „Novaturas“ įsigijimo metu atsiradęs prestižas apskaitomas Grupės konsoliduotose ir Bendrovės finansinėse ataskaitose. Prestižas finansinėse ataskaitose yra neamortizuojamas, bet yra vertinamas vertės sumažėjimas.

2022 m. gruodžio 31 d. atsiperkamoji kiekvieno pinigų generuojančio vieneto vertė buvo nustatyta atsižvelgiant į numatomas būsimas pinigines įplaukas pagal vadovybės patvirtintas penkerių metų finansines prognozes. Atliekant 2022 m. grynuosius pinigus generuojančių vienetų vertinimą remiamasi prielaidomis, susijusiomis su keliautojų skaičiaus augimu (sudėtinis metinis 2023-2027 augimas (angl. CAGR) yra 3.5%), kelionių vietų užpildymo rodikliu (95% - 97%) bei tam tikromis patvirtintų Bendrovės strateginių iniciatyvų įtakomis pelningumui (algoritminė kainodara bei pridėtiniai pardavimai). Pinigų srautai po 5 metų laikotarpio ekstrapoliuojami remiantis 2 proc. pastovaus metinio augimo prielaida, kuri atspindi geriausią vadovybės įvertinimą atsižvelgiant į esamą situaciją šiame paslaugų sektoriuje. Diskonto norma buvo įvertinta kiekvienam grynuosius pinigus generuojančiam vienetui atskirai, priklausomai nuo jo vidutinės svertinės kapitalo kainos, ir sudaro 12,79 proc. (prieš mokesčius) 2022 m. (2021 m. – 10,25 proc.)

Apskaičiavus grynuosius pinigus generuojančių vienetų atsiperkamąsias vertes 2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d., prestižo vertės sumažėjimas nebuvo apskaitytas.

Vadovybė tiki, kad atliekant aukščiau minėtų pinigų generuojančių vienetų atsiperkamosios vertės įvertinimą 2022 m. ir 2021 gruodžio 31 d., nebuvo padaryta tokių aukščiau aprašytų reikšmingų prielaidų, kurių tikėtinas pasikeitimas sąlygotų reikšmingą vertės sumažėjimą.

Grupė ir Bendrovė neturi viduje sukurto ilgalaikio nematerialiojo turto. 2022 m. ir 2021 m. nematerialiojo turto amortizacijos sąnaudos bendrųjų pajamų ataskaitoje yra įtrauktos į veiklos sąnaudas.

2022 m. gruodžio 31 d. programinės įrangos, kuri yra pilnai amortizuota, bet vis dar naudojama Grupės, įsigijimo vertė sudarė 641 tūkst. Eur (2021 m. gruodžio 31 d. – 685 tūkst. Eur). 2022 m. gruodžio 31 d. programinės įrangos, kuri yra pilnai amortizuota, bet vis dar naudojama Bendrovės, įsigijimo vertė sudarė 579 tūkst. Eur (2021 m. gruodžio 31 d. – 594 tūkst. Eur).

2022 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

4 Ilgalaikis materialusis turtas

Grupė

	Įrengimai ir įranga	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis turtas	Iš viso
Įsigijimo vertė:				
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	179	236	213	628
Įsigijimai	9	-	9	18
Nurašymai	-	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	188	236	222	646
Įsigijimai	28	-	30	58
Nurašymai	(2)	(64)	(1)	(67)
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	214	172	251	637
Sukauptas nusidėvėjimas:				
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	149	181	176	506
Nusidėvėjimas per metus	26	29	13	68
Nurašymai	-	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	175	210	189	574
Nusidėvėjimas per metus	20	13	15	48
Nurašymai	(2)	(64)	(1)	(67)
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	193	159	203	555
2022 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	21	13	48	82
2021 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	13	26	33	72
2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	30	55	37	122

2022 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

4 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Bendrovė	Įrengimai ir įranga	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis turtas	Iš viso
Įsigijimo vertė:				
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	151	243	97	491
Įsigijimai	9	-	-	9
Nurašymai	-	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	160	243	97	500
Įsigijimai	23	-	18	41
Nurašymai	-	(64)	-	(64)
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	183	179	115	477
Sukauptas nusidėvėjimas:				
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	123	189	80	392
Nusidėvėjimas per metus	21	29	6	56
Nurašymai	-	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	144	218	86	448
Nusidėvėjimas per metus	15	13	6	34
Nurašymai	-	(64)	-	(64)
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	159	167	92	418
2022 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	24	12	23	59
2021 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	16	25	11	52
2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	28	54	17	99

Visas Grupės ir Bendrovės ilgalaikis materialusis turtas yra skirtas Grupės ir Bendrovės naudojimui.

Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudos bendrųjų pajamų ataskaitoje 2022 m. ir 2021 m. įtrauktos į veiklos sąnaudas.

Dalis Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2022 m. gruodžio 31 d. atitinkamai lygi 530 tūkst. Eur ir 323 tūkst. Eur, buvo visiškai nusidėvėjusi (2021 m. gruodžio 31 d. atitinkamai 470 tūkst. Eur ir 331 tūkst. Eur), tačiau vis dar naudojama veikloje. Nusidėvėjęs turtas naudojamas veikloje yra kompiuterinė ir kita įranga.

2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė turėjo sudariusi keletą biurų. Nuomos sąlygose nėra numatyta apribojimų Grupės ir Bendrovės veiklai, susijusiai su dividendais, papildomomis skolomis ar papildoma ilgalaikė nuoma.

Naudojimo teise valdomas turtas

	2022 m.	
	Grupė	Bendrovė
Įsigijimo vertė		
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	542	378
Sukauptas nusidėvėjimas		
Nusidėvėjimas per metus	204	139
2022 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	338	239

	2021 m.	
	Grupė	Bendrovė
Įsigijimo vertė		
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	517	333
Sukauptas nusidėvėjimas		
Nusidėvėjimas per metus	171	112
2021 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	346	221

Sumos pripažintos pelno ar nuostolių ataskaitoje.

	2022 m.	
	Grupė	Bendrovė
Naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimas	204	139
Palūkanų sąnaudos už nuomos įsipareigojimus	17	12
Trumpalaikės nuomos išlaidos	208	139

	2021 m.	
	Grupė	Bendrovė
Naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimas	171	112
Palūkanų sąnaudos už nuomos įsipareigojimus	17	11
Trumpalaikės nuomos išlaidos	157	103

Lizingo įsipareigojimai

	2022 m.	
	Grupė	Bendrovė
Ilgalaikiai nuomos įsipareigojimai	163	128
Trumpalaikiai nuomos įsipareigojimai	188	123

	2021 m.	
	Grupė	Bendrovė
Ilgalaikiai nuomos įsipareigojimai	207	134
Trumpalaikiai nuomos įsipareigojimai	171	108

2022 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

5 Investicijos į dukterines įmones

Gruodžio 31 d. Bendrovės investicijas į dukterines įmones sudarė:

Dukterinė įmonė	2022 m.				2021 m.			
	Įsigijimo savikaina	Valdoma dalis, proc.	Dukterinės įmonės metų grynasis pelnas (nuostoliai)	Dukterinės įmonės nuosavas kapitalas	Įsigijimo savikaina	Valdoma dalis, proc.	Dukterinės įmonės metų grynasis pelnas (nuostoliai)	Dukterinės įmonės nuosavas kapitalas
„Novatours“ SIA	1 073	100	(393)	38	1 073	100	(175)	468
„Novatours“ OU	1 786	100	(294)	6 380	1 786	100	931	697
UAB „Aviaturas ir partneriai“	361	100	27	78	361	100	76	56
SRL „Novatours Holidays“ (Vertės sumažėjimas)	95	100	-	-	95	100	-	-
	(456)	-	-	-	(456)	-	-	-
Iš viso	2 859				2 859			

2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. investicijai į SRL „Novatours Holidays“ buvo apskaitytas vertės sumažėjimas.

2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d., investicijai į UAB „Aviaturas ir partneriai“ buvo apskaitytas vertės sumažėjimas.

2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovės valdomos SIA „Novatours“, OU „Novatours“ ir UAB „Aviaturas ir partneriai“ akcijos buvo įkeistos bankui „Luminor“ už išduotą ilgalaikę paskolą (11 pastaba).

6 Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančių laikotarpių sąnaudos

	Grupė		Bendrovė	
	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Išankstiniai apmokėjimai ir būsimųjų laikotarpių sąnaudos	18 700	6 244	7 012	4 107
Atimti: vertės sumažėjimą	(166)	-	-	-
	18 534	6 244	7 012	4 107

2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės didžiausią išankstinių apmokėjimų dalį ir būsimųjų laikotarpių sąnaudų sudarė išlaidos, susijusios su lėktuvo bilietais, viešbučių paslaugomis, vizomis, keltų bilietais ir kitomis paslaugomis. Vertės sumažėjimo abejotiniems išankstiniams apmokėjimams pasikeitimas 2022 m. ir 2021 m. yra įtrauktas į bendrąsias ir administracines sąnaudas.

2022 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

7 Iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos

	Grupė		Bendrovė	
	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Iš pirkėjų gautinos sumos, bendraja verte	927	298	870	269
Gautinas PVM	85	159	32	132
Sukauptos pajamos iš valstybinių įstaigų	1 608	142	1 360	56
Kitos gautinos sumos	-	170	2	173
Atimti: abejotinių gautinų sumų vertės sumažėjimas	(408)	(131)	(399)	(120)
	2 212	638	1 865	510

Vertės sumažėjimo abejotinioms gautinoms sumoms pasikeitimas 2022 m. ir 2021 m. yra įtrauktas į bendrąsias ir administracines sąnaudas.

Grupės ir Bendrovės gautinų sumų vertės sumažėjimo judėjimas yra toks:

	Grupė Individualiai nustatytas vertės sumažėjimas	Bendrovė Individualiai nustatytas vertės sumažėjimas
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	(131)	(120)
Vertės atstatymas, priskaičiuotas per metus	-	-
Nurašytos sumos	-	-
Vertės sumažėjimas, priskaičiuotas per metus	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	(131)	(120)
Vertės atstatymas, priskaičiuotas per metus	-	-
Nurašytos sumos	-	-
Vertės sumažėjimas, priskaičiuotas per metus	(277)	(279)
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	(408)	(399)

Grupės iš pirkėjų ir kitų gautinų sumų senaties analizė gruodžio 31 d. (atėmus vertės sumažėjimą):

	Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas nėra praėjęs bei kurioms neapskaitytas vertės sumažėjimas	Gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas jau praėjęs, tačiau kurioms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas					Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	30 – 60 dienų	60 – 90 dienų	90 – 120 dienų	daugiau nei 120 dienų	
2021 m.	2	50	10	30	9	66	167
2022 m.	431	19	10	17	11	30	518

Bendrovės iš pirkėjų ir kitų gautinų sumų senaties analizė gruodžio 31 d. (atėmus vertės sumažėjimą):

	Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas nėra praėjęs bei kurioms neapskaitytas vertės sumažėjimas	Gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas jau praėjęs, tačiau kurioms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas					Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	30 – 60 dienų	60 – 90 dienų	90 – 120 dienų	daugiau nei 120 dienų	
2021 m.	20	15	6	12	26	70	149
2022 m.	421	4	4	13	9	20	471

Iš pirkėjų gautinos sumos yra beprocentės. Paprastai Grupė ir Bendrovė reikalauja klientų apmokėti už kelionę prieš kelionės pradžią.

Išankstiniai apmokėjimai tiekėjams už lėktuvų nuomą ir viešbučius yra apskaityti ilgalaikių gautinų sumų straipsnyje finansinės būklės ataskaitos.

8 Kitas trumpalaikis finansinis turtas ir kiti trumpalaikiai ir ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai

	Grupė		Bendrovė	
	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai, vertinami per kitas bendrąsias pajamas				
Išvestinės finansinės priemonės, kurioms taikoma apsidraudimo apskaita (efektyvi dalis)	-	4	-	4
Kitų trumpalaikių ir ilgalaikių finansinio turto įsipareigojimų iš viso	-	4	-	4

Nuo 2014 m. sausio 1 d. Grupė ir Bendrovė pritaikė apsidraudimo apskaitą (pinigų srautų rizikos) išvestinėms finansinėms priemonėms (ICE biržos Brent naftos ateities sandoriai, užsienio valiutų išankstiniai sandoriai). Remiantis apsidraudimo sandorių dokumentavimu, išvestinės finansinės priemonės, skirtos valiutos kurso ir aviacinio kuro kainos svyravimo rizikai apdrausti, sutarties sudarymo dieną ir vėliau apskaitomos tikrąja verte. Tikroji vertė yra apskaičiuojama pagal kotiruojamas rinkos kainas (2 tikrosios vertės hierarchijos lygis). Įvertintos šių sandorių teigiamos tikrosios vertės finansinės būklės ataskaitoje yra apskaitomos kaip turtas, o neigiamos vertės finansinės būklės ataskaitoje apskaitomos kaip įsipareigojimai. Pelnas ar nuostoliai iš išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pasikeitimų yra apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje (kitose bendrosiose pajamose) iki to laiko, kol įvyksta prognozuojamas draudžiamasis sandoris. Tikimasi, kad sandoriai, kurie yra apsidraudę pagal neapmokėtas priemones, įvyks kitais finansiniais metais.

2022 m. gruodžio 31 d. nei Grupė, nei Bendrovė neturėjo galiojančių apsidraudimo priemonių sutarčių. Per 2022 m. Grupė ir Bendrovė iš draudimo sandorių patyrė 48 tūkst. Eur nuostolį, apskaitytą bendrųjų pajamų ataskaitoje (16 pastaba).

2021 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė pripažino trumpalaikį 4 tūkst. Eur įsipareigojimą, kuris yra pateiktas finansinėse ataskaitose kitų trumpalaikių finansinių įsipareigojimų straipsnio. Susijęs 212 tūkst. Eur nuostolis apskaitytas bendrųjų pajamų ataskaitoje (16 pastaba).

2022 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

9 Pinigai, pinigų ekvivalentai ir rezervuoti pinigai

	Grupė		Bendrovė	
	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Pinigai banke	2,474	5,653	391	407
Pinigai kasoje	96	66	57	25
Pinigai kelyje	-	-	-	-
Rezervuoti pinigai	200	200	200	200
	2,770	5,919	648	632

200 tūkst. Eur buvo rezervuota dėl kreditinių kortelių mokėjimų.

10 Rezervai

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. Jis gali būti naudojamas tik sukauptiems nuostoliams dengti.

2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės privalomas rezervas buvo 29 tūkst. Eur ir buvo pilnai suformuotas.

Užsienio valiutos perskaičiavimo rezervas

Užsienio valiutos perskaičiavimo rezervas sudaromas skirtumams, susidarantiems konsoliduojant užsienio valstybėse veiklą vykdančių dukterinių įmonių finansines ataskaitas.

Valiutų perskaičiavimo skirtumai konsoliduotose finansinėse ataskaitose apskaitomi kaip nuosavas kapitalas tol, kol investicija realizuojama. Realizavus atitinkamą investiciją, sukauptas valiutos perskaičiavimo rezervas perkeliamas į nepaskirstytą rezultatą tuo pačiu laikotarpiu, kai pripažįstamas šios investicijos realizavimo pelnas ar nuostoliai.

Pinigių srautų apsidraudimo rezervas

Šis rezervas yra faktinė išvestinių finansinių priemonių, kurias Grupė ir Bendrovė naudoja, kad užtikrintų pinigų srautus iš aviacinio kuro ir užsienio valiutos keitimo (USD) pokyčių rizikos ataskaitinių datų, tikroji vertė. Rezervas apskaitomas pagal 39 TAS reikalavimus.

11 Paskolos

	Grupė		Bendrovė	
	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikės paskolos				
AS Luminor bankas paskola, metinė palūkanų norma - 3 mėn. EURIBOR + 3,80 proc.	-	-	-	-
AS Luminor ilgalaikis kredito limitas, metinė palūkanų norma – 3 mėn. EURIBOR + 3,00 proc.	1 000	5 000	1 000	5 000
Komandinė ūkinė bendrija „Pagalbos verslui fondas“ paprastosios obligacijos 5,60 proc.	5 000	5 000	5 000	5 000
Altum paskola, metinė palūkanų norma 2,9 proc.	160	600	-	-
OU „Novatours“ paskola, metinė palūkanų norma – 6 mėn. EURIBOR + 7,2 proc.	-	-	6 500	6 500
UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ paskola, metinė palūkanų norma 1,69 proc.	1 735	2 208	1 735	2 208
Mokestinės bei socialinio draudimo fondo paskolos svartinė metinė palūkanų norma 0,31 proc.	945	1 518	945	1 473
Ilgalaikių paskolų iš viso	8 840	14 326	15 180	20 181
Atimti: ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	(1 975)	(2 094)	(1 975)	(1 578)
	6 865	12 232	13 205	18 603
Trumpalaikės paskolos				
SIA „Novatours“ paskola, metinė palūkanų norma – 3,08 proc.	-	-	-	-
Kredito linija sąskaitoje, metinė palūkanų norma – 3 mėn. EURIBOR + 4,00 proc.	-	-	-	-
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	1 975	2 094	1 975	1 578
	1 975	2 094	1 975	1 578

11 Paskolos (tęsinys)

Metų pabaigoje negrąžintų paskolų palūkanų svertinis vidurkis:

	Grupė		Bendrovė	
	2022 m.	2021 m.	2022 m.	2021 m.
Trumpalaikės paskolos	-	-	-	-
Ilgalaikės paskolos	4,2 proc.	3,8 proc.	6,7 proc.	3,4 proc.

Ilgalaikių paskolų grąžinimo terminai:

Metai	Grupė		Bendrovė	
	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
2022 m.	-	2 094	-	1 578
2023 m.	1 975	707	1 975	578
2024 m.	758	2 245	758	2 245
Vėliau	6 107	9 280	12 446	15 780
	8 840	14 326	15 180	20 181

Gruodžio 31 d. negrąžintų paskolų dalis nacionaline ir užsienio valiutomis:

Paskolos valiuta:	Grupė		Bendrovė	
	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
EUR	8 840	14 326	15 180	20 181
	8 840	14 326	15 180	20 181

2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovės valdomos SIA „Novatours“, OU „Novatours“ ir UAB „Aviaturas ir partneriai“ akcijos buvo įkeistos bankui AS Luminor bankas už išduotą ilgalaikę paskolą (5 pastaba).

2022 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė turėjo nepanaudotų kreditų limitų, sudarančių 4 043 tūkst. eur (2021 - 3 043 tūkst. Eur.).

2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. Grupė laikėsi finansinių ir nefinansinių rodiklių, numatytų finansavimo sutartyse.

2022 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

12 Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos

	Grupė		Bendrovė	
	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	306	403	73	143
Mokėtini mokesčiai (išskyrus pelno mokestį)	42	55	6	20
Kitos mokėtinos sumos ir sukauptos sąnaudos	3 397	870	1 350	465
	3 745	1 328	1 429	628

Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai yra be palūkanų bei apmokami per 1-90 dienų.

13 Pardavimo pajamos

	Grupė		Bendrovė	
	2022 m.	2021 m.	2022 m.	2021 m.
Kelionės lėktuvu	175 189	96 650	93 397	49 819
Kelionės autobusu	1 360	103	1 360	103
Pažintinės kelionės lėktuvu	1 426	301	1 396	295
Kiti pardavimai	18 701	11 941	12 177	9 249
	196 676	108 995	108 330	59 466

14 Pardavimo savikaina

	Grupė		Bendrovė	
	2022 m.	2021 m.	2022 m.	2021 m.
Skrydžių savikaina	155 082	83 738	83 793	44 465
Kelionių autobusu savikaina	1 104	109	1 104	109
Pažintinių kelionių lėktuvu savikaina	1 230	262	1 200	256
Kitų pardavimų savikaina	20 172	11 397	10 563	7 174
	177 588	95 506	96 660	52 004

15 Pardavimo, bendrosios ir administracinės sąnaudos

	Grupė		Bendrovė	
	2022 m.	2021 m.	2022 m.	2021 m.
Pardavimo sąnaudos				
Agentūrų komisiniai	11 439	6 288	5 556	2 663
Darbo užmokestis ir susiję mokesčiai	2 842	1 779	1 682	1 108
Reklamos ir marketingo sąnaudos	1 091	595	685	369
Nusidėvėjimas ir amortizacija	159	152	101	101
Biuro nuomos ir išlaikymo sąnaudos	113	51	76	23
Komandiruočių sąnaudos	31	17	17	13
Komunikacijų sąnaudos	44	35	9	13
Transporto sąnaudos	24	29	17	16
Reprezentacinės sąnaudos	20	2	17	2
Kvalifikacijos kėlimo sąnaudos	-	-	-	-
Kita	41	19	24	(129)*
	15 804	8 967	8 184	4 179

* Aukščiau nurodytos sumos yra neigiamos, nes Bendrovė kai kurias išlaidas paskirsto kitoms dukterinėms įmonėms.

2022 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

15 Pardavimo, bendrosios ir administracinės sąnaudos (tęsinys)

	Grupė		Bendrovė	
	2022 m.	2021 m.	2022 m.	2021 m.
Bendrosios ir administracinės sąnaudos				
Darbo užmokestis ir susiję mokesčiai	1 637	1 014	1 475	815
Nusidėvėjimas ir amortizacija	103	169	80	142
Reprezentacinės sąnaudos	97	35	64	20
Konsultacijų sąnaudos	314	218	157	100
Komandiruočių sąnaudos	14	8	10	7
Biuro nuomos ir išlaikymo sąnaudos	59	30	53	23
Transporto sąnaudos	40	35	40	30
Komunikacijų sąnaudos	28	22	15	14
Kvalifikacijos kėlimo sąnaudos	27	12	26	10
IT išlaidos	182	155	176	152
Atlygis valdybos nariams	254	127	254	127
Personalo išlaidos	72	74	60	58
Atostogų rezervas	72	53	54	63
Atidėjimai abejotinioms skoloms	179	19	179	19
Kelionių organizatoriaus draudimas	82	72	55	55
Bankų komisinių sąnaudos	111	73	58	37
Mažavertis turtas ir panašios sąnaudos	39	8	32	5
Kita	222	104	137	24
	3 532	2 228	2 925	1 701

16 Finansinės pajamos (sąnaudos) – grynasis rezultatas

	Grupė		Bendrovė	
	2022 m.	2021 m.	2022 m.	2021 m.
Pelnas iš valiutos kurso pasikeitimo	936	1	759	-
Kitos finansinės veiklos pajamos (įskaitant baudas ir delspinigius)	257	69	7	69
Finansinės pajamos	1 193	70	766	69
Palūkanų sąnaudos	(731)	(1 098)	(1 254)	(1 239)
Išvestinių finansinių priemonių nuostolis	(671)	-	(671)	-
Nuostoliai dėl valiutos kurso pasikeitimo	(626)	(437)	(194)	(306)
Kitos finansinės veiklos sąnaudos	(142)	-	(141)	(2)
Finansinės veiklos sąnaudos	(2 170)	(1 535)	(2 260)	(1 547)
	(977)	(1 465)	(1 494)	(1 478)

17 Pelno mokestis

	Grupė		Bendrovė	
	2022 m.	2021 m.	2022 m.	2021 m.
Pelno mokesčio sąnaudų pajamų komponentai				
Ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos	9	-	-	-
Ataskaitinių metų atidėtojo mokesčio sąnaudos	(12)	29	(47)	26
Praėjusių laikotarpių mokesčio sąnaudos	76	-	76	-
Praėjusių laikotarpių atidėtojo mokesčio sąnaudos	(10)	-	(8)	-
Pelno mokesčio (pajamos) sąnaudos, apskaitytos bendrųjų pajamų ataskaitoje	63	29	21	26

2022 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

17 Pelno mokestis (tęsinys)

	Grupė		Bendrovė	
	2022 m.	2021 m.	2022 m.	2021 m.
Atidėtojo mokesčio turtas				
Keliami mokesčiai nuostoliai	670	658	670	658
Investicijų ir gautinų paskolų vertės sumažėjimas	-	-	-	-
Gautinų sumų vertės sumažėjimas	139	166	139	140
Išvestinių finansinių priemonių nerealizuotas nuostolis	-	1	-	1
Kiti sukaupimai	63	26	63	18
Atidėtojo mokesčio turtas prieš realizacinės vertės sumažėjimą	872	851	872	817
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimas				
Prestižo amortizacija	-	-	-	-
Išvestinių finansinių priemonių nerealizuotas pelnas	-	-	-	-
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimas	-	-	-	-
Atidėtasis mokestis, grynąją verte	872	851	872	817
Atidėtojo mokesčio turtas	872	851	872	817
Atidėto mokesčio įsipareigojimas	-	-	-	-

Grupės atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai buvo užskaityti tarpusavyje ta suma, kuri yra susijusi su ta pačia mokesčių administravimo institucija ir tuo pačiu apmokestinamuoju subjektu.

Bendrovės ir Grupės sukaupti mokesčiai nuostoliai gali būti keliami neribotai į ateities laikotarpius.

2022 m. ir 2021 m. atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai Lietuvoje veikiančioms įmonėms buvo apskaitomi naudojant 15 proc. tarifą.

Nuo 2018 m. sausio 1 d. Latvijos įmonės ir nuolatinės buveinės neapmokestinamos pelno mokesčiu, jei pelnas yra išlaikomas. Pajamos apmokestinamos, kai jos paskirstomos kaip dividendai ar kita forma. Taikytinas pelno mokesčio tarifas yra 20 proc. Kadangi apmokestinimo objektas yra skirstomas pelnas, o ne laikotarpio pelnas, nėra laikinųjų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinių bei mokesčių verčių, kurie sąlygotų atidėtojo pelno mokesčio turto ar įsipareigojimo pripažinimą.

Estijoje veikiančios dukterinės įmonės pelnui taikomas 0 proc., jeigu jis yra paliekamas įmonėje. Jei vadovybė priimtų sprendimą paskirstyti OU „Novatours“ (Estija) visą sukauptą nepaskirstytą pelną 2022 m. gruodžio 31 d., kuris sudaro 6 824 tūkst. Eur, ir išmokėti dividendus, įmonių pajamų mokesčio įsipareigojimas sudarytų 1 706 tūkst. Eur. Įmonių pajamų mokesčio įsipareigojimas apskaičiuotas naudojant 20/80 mokesčio tarifą paskirstytinam pelnui.

Grupės laikinų skirtumų prieš ir po mokestinės įtakos pasikeitimai buvo tokie:

	2021 m. gruodžio 31 d. likutis	Pripažinta pelne (nuostolyje)	Pripažinta kitose bendrose pajamose	2022 m. gruodžio 31 d. likutis
Keliami mokesčiai nuostoliai	4 388	79		4 467
Investicijų ir suteiktų paskolų vertės sumažėjimas	-			-
Atidėjimai abejotiniams skoloms	1 110	(183)		927
Prestižo ir kito nematerialaus turto amortizacija	-			-
Išvestinės finansinės priemonės	3		(3)	-
Kiti sukaupimai	170	254		424
Laikinių skirtumų iš viso prieš realizacinės vertės sumažėjimą	5 671	150	(3)	5 818
Atimti: atidėjimus	-	-	-	-
Laikinių skirtumų iš viso	5 671	150	(3)	5 818
Atidėtasis mokestis, grynąją verte	851	21	-	872

2022 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

17 Pelno mokestis (tęsinys)

Bendrovės laikinų skirtumų prieš ir po mokestinės įtakos pasikeitimai buvo tokie:

	2021 m. gruodžio 31 d. likutis	Pripažinta pelne (nuostolyje)	Pripažinta kitose bendrose pajamose	2022 m. gruodžio 31 d. likutis
Keliami mokestiniai nuostoliai	4 388	79	-	4 467
Investicijų ir gautinų paskolų vertės sumažėjimas	1 495	-	-	1 495
Atidėjimai abejotinoms skoloms	934	(7)	-	927
Išvestinės finansinės priemonės	3	-	(3)	-
Kiti sukaupimai	123	297	-	420
Prestižo amortizacija	-	-	-	-
Laikinių skirtumų iš viso prieš realizacinės vertės sumažėjimą	6 943	369	(3)	7 309
Atimti: atidėjimus	(1 495)	-	-	(1 495)
Laikinių skirtumų iš viso	5 448	369	(3)	5 814
Atidėtasis mokestis, grynąja verte	817	55	-	872

Grupės laikinų skirtumų prieš ir po mokestinės įtakos pasikeitimai buvo tokie:

	2020 m. gruodžio 31 d. likutis	Pripažinta pelne (nuostolyje)	Pripažinta kitose bendrose pajamose	2021 m. gruodžio 31 d. likutis
Keliami mokestiniai nuostoliai	4 610	(222)	-	4 388
Investicijų ir suteiktų paskolų vertės sumažėjimas	-	-	-	-
Atidėjimai abejotinoms skoloms	1 092	18	-	1 110
Prestižo ir kito nematerialaus turto amortizacija	-	-	-	-
Išvestinės finansinės priemonės	495	-	(492)	3
Kiti sukaupimai	160	10	-	170
Laikinių skirtumų iš viso prieš realizacinės vertės sumažėjimą	6 357	(194)	(492)	5 671
Atimti: atidėjimus	-	-	-	-
Laikinių skirtumų iš viso	6 357	(194)	(492)	5 671
Atidėtasis mokestis, grynąja verte	954	(29)	(74)	851

Bendrovės laikinų skirtumų prieš ir po mokestinės įtakos pasikeitimai buvo tokie:

	2020 m. gruodžio 31 d. likutis	Pripažinta pelne (nuostolyje)	Pripažinta kitose bendrose pajamose	2021 m. gruodžio 31 d. likutis
Keliami mokestiniai nuostoliai	4 610	(222)	-	4 388
Investicijų ir suteiktų paskolų vertės sumažėjimas	1 495	-	-	1 495
Atidėjimai abejotinoms skoloms	915	19	-	934
Išvestinės finansinės priemonės	495	-	(492)	3
Kiti sukaupimai	96	27	-	123
Prestižo amortizacija	-	-	-	-
Laikinių skirtumų iš viso prieš realizacinės vertės sumažėjimą	7 611	(176)	(492)	6 943
Atimti: atidėjimus	(1 495)	-	-	(1 495)
Laikinių skirtumų iš viso	6 116	(176)	(492)	5 448
Atidėtasis mokestis, grynąja verte	917	(26)	(74)	817

2022 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

17 Pelno mokestis (tęsinys)

Pelno mokesčio sąnaudų suma gali būti suderinta su pelno mokesčio sąnaudomis, apskaičiuotomis taikant įstatyme numatytą pelno mokesčio tarifą Grupės ir Bendrovės pelnui prieš pelno mokestį:

	Grupė		Bendrovė	
	2022 m.	2021 m.	2022 m.	2021 m.
Pelno mokesčio sąnaudos (pajamas) apskaičiuotos taikant 15 proc. tarifą	(123)	140	(107)	19
Skirtingo pelno mokesčio tarifo taikytino užsienio dukterinėms įmonėms įtaka.	(13)	(139)	-	-
Atidėtojo mokesčio turto vertės sumažėjimo pasikeitimas	-	-	-	-
Neatskaitytinų išlaidų mokesčių tikslais (neapmokestinamos pajamos)	131	28	59	7
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos	(5)	-	(47)	-
Ataskaitiniu laikotarpiu koreguota praėjusiems laikotarpiams tenkanti pelno mokesčio suma	68	-	68	-
Pelno mokesčio sąnaudos bendrųjų pajamų ataskaitoje	63	29	21	26

18 Finansinis turtas ir įsipareigojimai, ir rizikos valdymas

Kredito rizika

Grupės ir Bendrovės kredito rizika yra gana žema, kadangi klientų prašoma apmokėti už kelionę prieš jos pradžią. Be to kelionių agentūroms, per kurias yra vykdomi visi pagrindiniai pardavimai, yra suteikti kredito limitai. Jais siekiama, kad kelionių agentūros laiku atsiskaitytų. Joms viršijus nustatytą kredito limitą, rezervacinė sistema automatiškai blokuoja jų pardavimus.

Grupė ir Bendrovė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievolės. Didžiausią kredito riziką sudaro kiekvieno finansinio turto vieneto balansinė vertė, įskaitant išvestines finansines priemones finansinės būklės ataskaitoje, jeigu tokių yra. Todėl Grupės ir Bendrovės vadovybė mano, jog maksimali rizika yra lygi iš pirkėjų ir kitų gautinų sumų sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius finansinės būklės ataskaitoje sudarymo dieną. Be to, 2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. atlikta Grupės ir Bendrovės pradelstų skolų analizė rodo, kad nėra reikšmingų skolų, pradelstų daugiau kaip 90 dienų, išskyrus sukauptas pajamas (7 pastaba), kurių atgavimo periodas nėra apibrėžtas finansinių ataskaitų sudarymo datą.

18 Finansinis turtas ir įsipareigojimai, ir rizikos valdymas (tęsinys)

Palūkanų normos rizika

2022 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė turėjo 5 000 tūkst. Eur. AS Luminor kredito liniją (faktiškai panaudota dalis buvo 1 000 tūkst. Eur), kurios kaina priklauso nuo 6 mėn. EURIBOR reikšmės. Be to, Bendrovė iš dukterinės įmonės Novatours OU buvo pasiskolinusi 6 500 tūkst. Eur., kurios kaina dėl susijusių šalių kainodaros reikalavimų, taip pat priklauso nuo EURIBOR reikšmės. Tiek 2022 m., tiek 2021 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė neturėjo jokių finansinių priemonių, kurių paskirtis būtų valdyti palūkanų normos svyravimo riziką.

Žemiau pateiktos jautrumo analizės buvo nustatytos remiantis AS Luminor bankas paskolų su kintama palūkanų norma rodikliu ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Analizė parengta darant prielaidą, kad įsipareigojimų neįvykdymo suma ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo neapmokėta už visus metus. 50 procentinių punktų padidėjimas arba sumažėjimas Bendrovės vadovybės vidiniams tikslams naudojamas sekti palūkanų normos riziką ir tas pasikeitimas atspindi potencialiai galimą palūkanų normos pasikeitimą.

Palūkanų normos padidėjimas arba sumažėjimas 50 procentinių punktų, Grupės rezultatus įtakotų taip (kitoms prielaidoms išlikus nepakitus):

- 2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu metų pelnas sumažėtų / padidėtų 25 tūkst. Eur (2021 m. – sumažėtų / padidėtų 50 tūkst. Eur). Tie svyravimai didžiąja dalimi susiję su paskolų sutartimis, turinčiomis kintamas palūkanų normas.
- Palūkanų normų svyravimas Bendrovės paskolos iš jos dukterinės įmonės atžvilgiu Grupės rezultatų nepaveiktų.

Užsienio valiutos rizika

Užsienio valiutos rizikai valdyti Grupė ir Bendrovė daugiausia sudaro sutartis eurais, tiek Latvijoje, tiek Estijoje esančių dukterinių įmonių funkcinė valiuta yra euras.

2010 m. gruodžio mėn. Bendrovė, siekdama sumažinti EUR/USD valiutos kurso bei aviacinio kuro kainos svyravimo riziką, pradėjo naudotis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, padedančiomis valdyti tokią užsienio valiutos bei žaliavos riziką. Buvo sudaryti išankstiniai „forward“, ateities „future“ ir pasirinkimo „option“ sandoriai. Nuo 2014 m. sausio 1 d. Grupė ir Bendrovė pradėjo naudotis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, kurioms taikoma apsidraudimo apskaita (8 pastaba).

Gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai skirtingomis valiutomis buvo tokie (eurų ekvivalentas):

Grupė	2022 m.		2021 m.	
	Turtas	Įsipareigojimai	Turtas	Įsipareigojimai
Eurais	3 995	24 630	7 248	19 861
JAV doleriais	987	2 578	-	1 233
	4 982	27 208	7 248	21 094

Bendrovė	2022 m.		2021 m.	
	Turtas	Įsipareigojimai	Turtas	Įsipareigojimai
Eurais	1 825	21,635	1 961	24 527
JAV doleriais	688	1,088	-	284
	2 513	22,723	1 961	24 811

Toliau pateiktoje lentelėje atskleidžiamos Grupės ir Bendrovės pelno prieš mokesčius jautrumas galimiems valiutų kursų pokyčiams, visus kitus kintamuosius laikant konstantomis atsižvelgiant į piniginio turto ir įsipareigojimų tikrųjų verčių pokyčius bei neįvertintus turimų apsidraudimo instrumentų efekto:

	Grupė		Bendrovė	
	Valiutų kurso padidėjimas / sumažėjimas	Įtaka pelnui prieš mokesčius	Valiutų kurso padidėjimas / sumažėjimas	Įtaka pelnui prieš mokesčius
2022 m.				
JAV doleriais	(10%)	(159)	(10%)	(40)
JAV doleriais	10%	159	10%	40
2021 m.				
JAV doleriais	(10%)	(40)	(10%)	(30)
JAV doleriais	10%	40	10%	30

2022 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

18 Finansinis turtas ir įsipareigojimai, ir rizikos valdymas (tęsinys)

Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti yra naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- Trumpalaikių prekybos, susijusių šalių ir kitų gautinų sumų, trumpalaikių prekybos skolų, susijusių šalies ir kitų skolų, trumpalaikių skolų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei.
- Ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma vadovaujantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių skolų, už kurias mokamos kintamos palūkanos, tikroji vertė yra artima jų apskaitinei vertei. Ilgalaikių skolų, už kurias mokamos fiksuotos palūkanos, tikroji vertė vertinama diskontavus būsimus pinigų srautus, taikant rinkos palūkanų normą.
- Išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė yra apibrėžiama kaip 2 lygis, pagrįstas rinkos pastebimais ištekliais.

2022 m. ir 2021 m. tarp lygių nebuvo jokių finansinių priemonių judėjimo.

Žemiau yra pateiktas visų Grupės finansinių instrumentų balansinės ir tikrosios vertės palyginimas pagal kategorijas, kurios yra pateiktos finansinėse ataskaitose:

	Balansinė vertė		Tikroji vertė	
	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Finansinis turtas				
Rezervuoti pinigai	200	200	200	200
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	2 570	5 719	2 570	5 719
Iš pirkėjų gautinos sumos	518	167	518	167
Kitas trumpalaikis finansinis turtas	-	-	-	-
Kitos gautinos sumos	1 609	471	1 609	471
Finansiniai įsipareigojimai				
Įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	8 840	12 808	8 840	12 808
Prekybos skolos (įskaitant prekybos skolas susijusioms šalims)	14 272	4 896	14 272	4 896
Kiti trumpalaikiai ir ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai	-	4	-	4
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos	3 397	1 328	3 397	1 328

Žemiau pateiktas Bendrovės finansinių priemonių, kurios yra įtrauktos į finansines ataskaitas, balansinių verčių ir tikrosios vertės palyginimas:

	Balansinė vertė		Tikroji vertė	
	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Finansinis turtas				
Rezervuoti pinigai	200	200	200	200
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	448	432	448	432
Iš susijusių šalių gautinos sumos	567	177	567	177
Iš pirkėjų gautinos sumos	471	149	471	149
Kitas trumpalaikis finansinis turtas	-	-	-	-
Kitos gautinos sumos	1 362	361	1 362	361
Finansiniai įsipareigojimai				
Įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	14 812	18 708	14 812	18 708
Paskolos, kurioms nenustatytos palūkanos	368	-	368	-
Prekybos skolos (įskaitant prekybos skolas susijusioms šalims)	10 868	3 621	10 868	3 621
Kiti trumpalaikiai ir ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai	-	4	-	4
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos	1 350	628	1 350	628

Grupės finansinio turto ir įsipareigojimų balansinė vertė yra maždaug lygi jų tikrajai vertei nes gautinos sumos yra gana trumpalaikės, o sumos nėra reikšmingos, mokėtinos sumos yra gana trumpalaikės, o skolinimosi palūkanų norma laikoma rinkos sąlygomis, be reikšmingo poveikio balanso straipsnių vertei.

2022 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

18 Finansinis turtas ir įsipareigojimai, ir rizikos valdymas (tęsinys)

Likvidumo valdymas

Grupės ir Bendrovės politika yra palaikyti pakankamą grynujų pinigų ir grynujų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo kiekio kredito linijų pagalba, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytus įsipareigojimus. Likvidumo rizika yra valdoma planuojant Grupės ir Bendrovės pinigų srautus.

Grupės likvidumo (trumpalaikio turto iš viso / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) ir skubaus padengimo ((trumpalaikio turto iš viso – atsargos) / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) rodikliai 2022 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,68 ir 0,68 (2021 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,73 ir 0,73). Bendrovės likvidumo ir skubaus padengimo rodikliai 2021 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,46 ir 0,46 (2021 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,52 ir 0,52).

2022 m. gruodžio 31 d. Grupės trumpalaikiai įsipareigojimai viršija trumpalaikį turtą 11 058 tūkst. Eur. Grupės ir Bendrovės finansinės ataskaitos yra sudarytos remiantis veiklos tęstinumo principu. Grupės vadovybės veiklos tęstinumo vertinimas aprašytas 25 šių ataskaitų pastaboje.

Grupė ir Bendrovė kreditų grąžinimams planuoja naudoti refinansavimo galimybes bei piniginius srautus, sugeneruotus iš veiklos pelno. Bendrovės veiklos tęstinumas yra vertinamas Grupės kontekste, kadangi Bendrovė gali naudotis dukterinių įmonių laisvais finansiniais resursais.

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Grupės balansinių verčių finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus 2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus sutartinius mokėjimus (paskolos apskaitomos kaip ilgalaikės ir nėra perklasifikuojamos į trumpalaikes paskolas, nes Bendrovė iš banko yra gavusi patvirtinimą dėl sutarties sąlygų pažeidimo sankcijų netaikymo ir vėliau pasirašė sutarties pakeitimus):

	Pareika- lavus	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Iš viso
Įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	457	1 859	7 869	10 185
Prekybos skolos ir susijusioms šalims mokėtinos sumos	-	14 272	-	-	14 272
Kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai	-	-	-	-	-
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	-	3 745	-	-	3 745
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	-	18 474	1 859	7 869	28 202
Įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	591	1 782	13 495	15 868
Prekybos skolos ir susijusioms šalims mokėtinos sumos	-	4 896	-	-	4 896
Kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai	-	4	-	-	4
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	-	1 328	-	-	1 328
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	-	6 819	1 782	13 495	22 096

2022 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

18 Finansinis turtas ir įsipareigojimai, ir rizikos valdymas (tęsinys)

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Bendrovės balansinių verčių finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus 2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus sutartinius mokėjimus (paskolos apskaitomos kaip ilgalaikės ir nėra perklasifikuojamos į trumpalaikes paskolas, nes Bendrovė iš banko yra gavusi patvirtinimą dėl sutarties sąlygų pažeidimo sankcijų netaikymo ir vėliau pasirašė sutarties pakeitimus):

	Pareikala- vus	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Iš viso
Įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	441	2 399	16 045	18 885
Prekybos skolos ir susijusioms šalims	-				
mokėtinos sumos	-	10 868	-	-	10 868
Kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai	-	-	-	-	-
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	-	1 429	-	-	1 429
2022 m. gruodžio 31 d. likutis	-	12 738	2 399	16 045	31 182
Įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	462	1 394	19 866	21 722
Prekybos skolos ir susijusioms šalims	-				
mokėtinos sumos	-	3 621	-	-	3 621
Kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai	-	4	-	-	4
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	-	628	-	-	628
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	-	4 715	1 394	19 866	25 975

Grupė ir Bendrovė nesitiki, kad dalis pinigų srauto bus gerokai anksčiau arba vėliau nei pateikta lentelėse aukščiau.

Kapitalo valdymas

Pagrindinis Grupės ir Bendrovės kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad Grupė ir Bendrovė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus ir kad Grupė ir Bendrovė palaikytų teisingus kapitalo rodiklius siekiant sustiprinti veiklą ir maksimizuoti akcininkų vertę („kapitalas“ pagal IAS 1 sampratą atitinka nuosavą kapitalą, pateiktą finansinėse ataskaitose).

Grupė ir Bendrovė valdo savo kapitalo struktūrą ir keičia ją, atsižvelgdama į ekonominių sąlygų pokyčius ir pagal savo veiklos rizikos ypatybes. Siekiant palaikyti arba pakeisti kapitalo struktūrą, Bendrovė gali pakeisti dividendų išmokėjimą akcininkams, grąžinti kapitalą akcininkams arba išleisti naują akcijų emisiją. 2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. nebuvo padaryta jokių kapitalo valdymo tikslų, politikos ar proceso pakeitimų.

Lietuvos Respublikos acinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Grupės ir Bendrovės nuosavas kapitalas sudarytų ne mažiau negu 50 proc. jos acinio kapitalo, kurį sudaro acinis kapitalas ir akcijų priedai. 2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė taip pat turėjo išorinių kapitalo reikalavimų iš banko dėl nuosavo kapitalo ir turto rodiklio. 2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė atitiko visus aukščiau minėtus reikalavimus.

Grupė ir Bendrovė vertina kapitalą naudodama įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykio koeficientą. Kapitalą sudaro paprastosios akcijos, rezervai ir nepaskirstytasis pelnas, priskirtinas patronuojančios įmonės nuosavo kapitalo turėtojams. Grupės ir Bendrovės vadovybė nėra nustatiusi konkretaus siektino įsipareigojimo ir nuosavo kapitalo santykio koeficiento, tačiau žemiau pateikti esami rodikliai yra vertinami kaip pakankamai geri veiklos rodikliai:

	Grupė		Bendrovė	
	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikiai įsipareigojimai	7 044	12 439	13 333	18 737
Trumpalaikiai įsipareigojimai	34 578	17 114	21 754	10 462
Įsipareigojimų iš viso	41 622	29 553	35 087	29 199
Nuosavas kapitalas, priskirtinas Bendrovės akcininkams	14 273	15 088	10 004	10 713
Įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykis	2.92	1.96	3.51	2.73

2022 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

19 Nebalansiniai įsipareigojimai ir neapibrėžtumai

Grupė ir Bendrovė neturėjo reikšmingų įsipareigojimų ar neapibrėžtumų 2022 m. ir 2021 m. Gruodžio 31 d., išskyrus įstatymų reikalaujamos kelionių organizatoriaus įsipareigojimų draudimo arba banko garantijos, kurios Grupei ir Bendrovei yra lygios 12 000 tūkst. Eur ir 5 000 tūkst. Eur 2022 m. gruodžio 31 d.

20 Susijusių šalių sandoriai

Šalys yra laikomos susijusiomis, kai viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą arba gali daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus. Grupės ir Bendrovės susijusios šalys ir sandoriai su jomis 2022 m. ir 2021 m. buvo šie (taip pat žiūrėti lentelę žemiau):

Dukterinės įmonės:

- SIA „Novatours“;
- OU „Novatours“;
- UAB „Aviaturas ir partneriai“;
- SRL „Novatours Holidays“.

Bendrovės akcininkai atskleisti 1 pastaboje.

2022 m.

	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos (įskaitant suteiktas paskolas)	Mokėtinos sumos (įskaitant gautas paskolas)
Bendrovės akcininkai	-	-	-	-
Dukterinės įmonės	2 611	6 310	566	10 246
	2 611	6 310	566	10 246

2021 m.

	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos (įskaitant suteiktas paskolas)	Mokėtinos sumos (įskaitant gautas paskolas)
Bendrovės akcininkai	-	-	-	-
Dukterinės įmonės	1 282	4 664	177	9 059
	1 282	4 664	177	9 059

2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. nebuvo suteikta ar gauta jokių su susijusiomis šalimis mokėtinomis ar iš jų gautinomis sumomis susijusių garantijų ar užstatų. Susijusių šalių gautinas ir mokėtinas sumas tikimasi padengti pinigais arba užskaitomis su atitinkamoms susijusiomis šalimis mokėtinomis / gautinomis sumomis iš atitinkamų susijusių šalių.

Bendrovės sandoriai su susijusiomis šalimis apima kelionių paketų pirkimus ir pardavimus. Bendrovės iš dukterinių įmonių gautų paskolų sąlygos atskleistos 11 pastaboje.

Bendrovės iš susijusių šalių gautinų sumų senaties analizė 2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d.:

	Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas nėra praėjęs bei kurioms neapskaitytas vertės sumažėjimas	Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas jau praėjęs, tačiau kurioms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas				Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	31 – 60 dienų	61 – 90 dienų	daugiau nei 91 dienų	
2022 m.	566	-	-	-	-	566
2021 m.	177	-	-	-	-	177

Grupės ir Bendrovės vadovybei nebuvo suteikta jokių paskolų, garantijų, nebuvo jokių kitų išmokėtų ar priskaičiuotų sumų ar turto perleidimo.

2022 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

21 Vienai akcijai tenkantis pelnas

	Grupė	
	2022 m.	2021 m.
Akcininkams tenkantis grynasis pelnas	(818)	909
Išleistų paprastų vardinių akcijų svertinis vidurkis	7 807 000	7 807 000
Vienai akcijai tenkantis paprastasis pelnas (EUR už vieną akciją)	(0,10)	0,12

Bendrovė ir Grupė nėra išleidusi potencialiai konvertuojamų paprastųjų akcijų.

22 Segmentų informacija

Valdymo tikslais Grupė yra suskirstyta į verslo padalinius, pagrįstus jos paslaugomis (produktų kategorija) ir pagrįsta šaltinio rinka. Segmento informacijos atskleidimo tikslais, vadovaujantis 8 TFAS, vadovybė nusprendė pateikti informaciją apie ataskaitinius segmentus, identifikuotus pagal produktų kategoriją, kurie yra tokie:

- Kelionių paketai
- Ekskursijos lėktuvu
- Ekskursijos autobusu
- Kita.

Siekiant sudaryti anksčiau aprašytus veiklos segmentus, jokie veiklos segmentai nebuvo sujungiami.

Informacija, pateikta Grupės generaliniam direktoriui kaip pagrindiniam sprendimų priėmėjui, neapima turto ir įsipareigojimų analizės atskaitomybėje pateikiamu segmentu, todėl pagal 8-ąjį TFAS tokios informacijos nereikia pateikti. Segmento veiklos rezultatai vertinami remiantis grynuoju pelnu, kuris matuojamas nuosekliai pagal grynąją pelno (nuostolių) bendrųjų pajamų atskaitą finansinėje atskaitomybėje, ir segmentų pardavimo pajamas, kurios yra apskaičiuojamos kaip grynasis pelnas, atėmus susijusias tiesioginio pardavimo komisinių išlaidas, kurios yra įtraukiamos į veiklos sąnaudas bendrųjų pajamų atskaitoje finansinėje atskaitomybėje.

2022 m. gruodžio 31 d.	Kelionių paketai	Ekskursijos autobusu	Ekskursijos lėktuvu	Kiti pardavimai	Grupė
Pardavimo pajamos	175 189	1 360	1 426	18 701	196 676
Pardavimo savikaina	(155 082)	(1 104)	(1 230)	(20 172)	(177 588)
Bendrasis pelnas	20 107	256	196	(1 471)	19 088
Pardavimo komisinių sąnaudos	(11 358)	(39)	(43)	-	(11 439)
Pardavimų pelnas pagal segmentus	8 749	217	153	(1 471)	7 649

Nepaskirstytos pajamos (sąnaudos)

Kitos veiklos pajamos	469
Veiklos sąnaudos (išskyrus pardavimo komisinius)	(7 897)
Kitos veiklos (sąnaudos)	1
Pelnas iš operacijų	222
Grynosios finansinės pajamos (sąnaudos)	(977)
Pelnas prieš apmokestinimą	(755)
Pajamų mokestis (sąnaudos)	(63)
Grynasis pelnas	(818)

2022 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

22 Segmentų informacija (tęsinys)

Nepaskirstytos išlaidos yra Grupės lygiu valdomos išlaidos, tokios kaip veiklos sąnaudos (išskyrus pardavimo komisinius), finansavimas ir mokesčiai

2021 m. gruodžio 31 d.	Kelionių paketai	Ekskursijos autobusu	Ekskursijos lėktuvu	Kiti pardavimai	Grupė
Pardavimo pajamos	96 650	103	301	11 941	108 995
Pardavimo savikaina	(83 738)	(109)	(262)	(11 397)	(95 506)
Bendrasis pelnas	12 912	(6)	39	544	13 489
Pardavimo komisinių sąnaudos	(6 263)	(2)	(23)	-	(6 288)
Pardavimų pelnas pagal segmentus	6 649	(8)	16	544	7 201

Nepaskirstytos pajamos (sąnaudos)

Kitos veiklos pajamos	111
Veiklos sąnaudos (išskyrus pardavimo komisinius)	(4 907)
Kitos veiklos (sąnaudos)	(2)
Pelnas iš operacijų	2 403
Grynosios finansinės pajamos (sąnaudos)	(1 465)
Pelnas prieš apmokestinimą	938
Pajamų mokestis (sąnaudos)	(29)
Grynasis pelnas	909

Nepaskirstytos išlaidos yra Grupės lygiu valdomos išlaidos, tokios kaip veiklos sąnaudos (išskyrus pardavimo komisinius), finansavimas ir mokesčiai.

Geografinė informacija

Geografinė informacija pateikiama pagal rinką yra tokia:

2022 m. gruodžio 31 d.	Lietuva	Latvija	Estija	Kita	Grupė
Pardavimai	104 858	39 149	52 670	-	196 677
Ilgalaikis turtas	686	13	11	-	710

Prestižas priskirtas visam regionui ir neatvaizduotas lentelėje viršuje.

2021 m. gruodžio 31 d.	Lietuva	Latvija	Estija	Kita	Grupė
Pardavimai	57 145	17 655	34 195	-	108 995
Ilgalaikis turtas	179	12	8	-	199

Prestižas priskirtas visam regionui ir neatvaizduotas lentelėje viršuje.

Šiuo tikslu ilgalaikis turtas yra ilgalaikis materialusis turtas ir nematerialusis turtas, išskyrus prestižą (prestižas priskiriamas pinigų kuriantiems vienetams, kaip nurodyta 3 pastaboje).

Nebuvo nei vieno išorės kliento, iš kurio gaunamos pajamos, sudarančios 10 proc. ar daugiau Grupės pajamų.

23 Pinigų srautų pastaba

Įsipareigojimų, susijusių su finansine veikla, pokyčiai

Toliau lentelėje pateikiama informacija apie Grupės ir Bendrovės įsipareigojimų pokyčius, atsirandančius dėl finansinės veiklos, įskaitant ir grynuosius, ir nepiniginius pokyčius. Įsipareigojimai, atsirandantys dėl finansinės veiklos, yra tie, kurių pinigų srautai buvo arba būsimi pinigų srautai bus priskiriami Grupės ir Bendrovės pinigų srautų ataskaitai kaip finansinės veiklos pinigų srautai:

	Nepiniginiai pokyčiai					
	Grupė			Grupė		
	2022 m. sausio 1 d.	Finansinės veiklos pinigų srautai	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. sausio 1 d.	Finansinės veiklos pinigų srautai	2021 m. gruodžio 31 d.
Banko paskolos	14 326	(5 486)	8 840	16 853	(2 527)	14 326
Susijusių šalių paskolos	-	-	-	-	-	-
Viso finansinės veiklos įsipareigojimų	14 326	(5 486)	8 840	16 853	(2 527)	14 326

	Nepiniginiai pokyčiai					
	Bendrovė			Bendrovė		
	2022 m. sausio 1 d.	Finansinės veiklos pinigų srautai	2022 m. gruodžio 31 d.	2021 m. sausio 1 d.	Finansinės veiklos pinigų srautai	2021 m. gruodžio 31 d.
Banko ir mokesstinės paskolos	13 681	(5 000)	8 681	15 828	(2 147)	13 681
Susijusių šalių paskolos	6 500	-	6 500	7 800	(1 300)	6 500
Viso finansinės veiklos įsipareigojimų	20 181	(5 000)	15 181	23 628	(3 447)	20 181

24 Poataskaitiniai įvykiai

Reikšmingų poataskaitinių įvykių nėra įvykę.

25 Veiklos tęstinumas

Už 2022 pasibaigusius metus Grupė ir Bendrovė patyrė atitinkamai 818 tūkst. Eur ir 713 tūkst. Eur nuostolį. (2021 m. – 909 tūkst. Eur ir 82 tūkst. Eur pelnus). Metų pabaigoje, Grupės ir Bendrovės trumpalaikiai įsipareigojimai viršijo trumpalaikį turtą 11 058 tūkst. Eur ir 11 658 tūkst. Eur.

Reikšmingą Grupės ir Bendrovės trumpalaikių įsipareigojimų dalį sudaro gauti avansai (Grupė 14 392 tūkst. Eur., Bendrovė 7 359 tūkst. Eur) už keliones, kurie įvykus kelionei yra įskaitomi į Grupės ir Bendrovės pajamas ir neturės būti sumokėti pinigais. Grupės ir Bendrovės garantijų limitai, susiję su klientų sumokėtų avansų naudojimu apyvartinio kapitalo poreikiams, vadovybės vertinimu, yra pakankami.

Grupės ir Bendrovės vadovybė parengė finansinių rezultatų ir pinigų srautų prognozes 2023 m. Minėtos prognozės bei faktiniai poataskaitinio laikotarpio finansiniai rezultatai rodo, kad nėra jokių abejonių Grupės bei Bendrovės veiklos tęstinumu.

26 Rusijos Federacijos karinės invazijos į Ukrainą įtaka

Grupė ir Bendrovė neturi jokio turto ir nevykdo jokių verslo operacijų Ukrainoje, Rusijoje ir Baltarusijoje. Grupės veiklai įtakos turi bendra ekonominė situacija, kuri daugiausiai įtakoja kuro kainų svyravimą. Finansiniais metais, pasibaigusiais 2022 m. gruodžio 31 d. bei šiuo metu Grupė nesusiduria su situacija, kad klientai pirktų mažiau kelionių, arba atsisakytų pasinaudoti įsigytais kelionių paketais, o 2023 m. pradžioje fiksuojamas išankstinių kelionių užsakymų augimas. Todėl, vadovybės nuomone, 2022 m. vasario 24 d. įvykdyta Rusijos Federacijos karinė invazija į Ukrainą reikšmingos įtakos Grupės ir Bendrovės veiklai neturi.
